

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2003

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Θ'

Τετάρτη 16 Ιουλίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 16 Ιουλίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.00' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Α' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΪΤΟΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 15 Ιουλίου 2003 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Η' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 15 Ιουλίου 2003, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο των σχεδίων νόμων:

1. «Ζώα συντροφιάς, αδέσποτα ζώα συντροφιάς και άλλες διατάξεις».

2. «Κύρωση της Σύμβασης για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σχετικών με υποχρεώσεις διατροφής».)

Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις».

Θέλω να υπενθυμίσω στους κυρίους συναδέλφους ότι η Διάσκεψη των Προέδρων έχει αποφασίσει η συζήτηση του νομοσχεδίου να γίνει σε τέσσερις συνεδριάσεις. Σήμερα θα ολοκληρώσουμε τη συζήτηση επί της αρχής. Πέρα από τα άρθρα υπάρχουν και τρεις τροπολογίες Υπουργών και τέσσερις εμπρόθεσμες Βουλευτών.

Όπως είχαμε πει και στη Διάσκεψη των Προέδρων, ορίσαμε τέσσερις συνεδριάσεις, αλλά κατά τη συζήτηση των άρθρων και με πάση τη συμμετοχή των συναδέλφων μπορεί να αποφασίσουμε να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε τρεις συνεδριάσεις.

Σήμερα θα συζητήσουμε και θα ψηφίσουμε επί της αρχής. Θα συνεχίσουμε αύριο επί των άρθρων και των τροπολογιών με το ενδεχόμενο, εφόσον δεν εγγραφούν πολλοί ομιλητές να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση και ψήφιση αντί για τέσσερις, σε τρεις συνεδριάσεις.

Ερωτάται το Τμήμα: Είμαστε σύμφωνοι επί της διαδικασίας;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεΐτονας): Δεν υπάρχει επομένως καμία αντίρρηση.

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώνω στο Τμήμα ότι από τη

Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Σαλαγκούδης και από το Συνασπισμό της Αριστεράς, των Κινήματων και της Οικολογίας ορίζεται ως ειδική αγορήτρια η κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη. Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής κ. Σταύρος Σκοπελίτης.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Ανθόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα στο στενό τίτλο του νομοσχεδίου «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις», κρύβεται το ευρύ περιεχόμενό του. Και αυτό γιατί πρόκειται για ένα πράγματι σημαντικό νομοσχέδιο, δομημένο σε τρία κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στη γεωθερμία, το δεύτερο σε απαλλοτριώσεις ακινήτων, προκειμένου να διευκολυνθεί η επέκταση των δικτύων ενεργειακών μεταφορών και το τρίτο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Και στα τρία αυτά κεφάλαια κεφαλαιοποιούνται τόσο η εθνική όσο και η διεθνής και ευρωπαϊκή εμπειρία, με ρυθμίσεις που αποβλέπουν σ' ένα ανανεώσιμο, ενιαίο, άρτιο και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο.

Προμετωπίδα του νομοσχεδίου είναι η αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας. Ως γνωστόν, διαθέτουμε σημαντικά αποθέματα γεωθερμικής ενέργειας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερευνών, σύμφωνα με τις σημερινές ανάγκες της οικονομίας και με βάση τα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνολογίας, διαθέτουμε επίσης και τεράστια περιθώρια αξιοποίησης.

Διπλό θα είναι το όφελος από την ορθολογική αξιοποίηση της ήπιας αυτής εναλλακτικής μορφής ενέργειας: Πρώτον, οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και δεύτερον, μείωση της ρύπανσης περιβάλλοντος.

Η σημειολογία των χρονολογιών διαχρονικά αποδεικνύει ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ ενδιαφέρθηκαν και ασχολήθηκαν συστηματικά για πρώτη φορά με τη γεωθερμία με το ν. 1475/1984. Οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ εξακολούθησαν να ενδιαφέρονται και να ασχολούνται με τη γεωθερμία, όπως φαίνεται από το ν. 2244/1994 –δέκα χρόνια μετά τον πρώτο νόμο– με τις ουσιαστικές τροποποιήσεις που έγιναν τότε. Περίπου δέκα χρόνια μετά –τώρα δηλαδή, το 2003– η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ εκσυγχρονίζει τους παλιούς νόμους με τις αναγκαίες για την εποχή τροποποιήσεις, βελτιώσεις και καινοτομίες.

Στις μέρες μας οι χρήσεις και οι δυνατότητες για νέες χρήσεις της γεωθερμίας είναι πολλές και ποικίλες. Αξίζει να τις απαριθμήσουμε κατά τομέα οικονομίας. Ξεκινούν από την ενέργεια, την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, τη θέρμανση και ψύξη κτηρίων, την τηλεθέρμανση και την ξήρανση ορυκτών

πόρων. Περνούν από τη γεωργία και την αλιεία με τη θέρμανση θερμοκηπίων και ανοικτών καλλιέργειών, την ιχθυοκαλλιέργεια, την ξήρανση αγροτικών προϊόντων, την αντιπαγετική προστασία. Επίσης θα προσέθετα και την αφαλάτωση θαλασσινού νερού. Τέλος οι χρήσεις φτάνουν στον τουρισμό και στον αθλητισμό με τη λουτροθεραπεία και τη θέρμανση κολυμβητηρίων.

Όμως, μέχρι σήμερα –και οφείλουμε να το ομολογήσουμε– είχαμε χαμηλή αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας. Από το 1984 μέχρι το 2003 η ωφέλεια που αποκομίσαμε από τη διστακτική, αλλά και περιορισμένη χρήση της γεωθερμίας είναι αντιστρόφως ανάλογη με τις υψηλές δυνατότητες αυτών των φυσικών πόρων. Ιδού και ο κύριος σκοπός των ρυθμίσεων αυτού του νομοσχεδίου: Η υψηλή αξιοποίηση χάριν της μεγαλύτερης ωφέλειας με ένα νέο και αποτελεσματικό νομικό πλαίσιο που κάνει τρία πράγματα:

Πρώτον, εναρμονίζει τη νομοθεσία μας με την κοινοτική νομοθεσία. Δεύτερον, προωθεί τη διευρυμένη χρήση της γεωθερμίας και τρίτον, αίρει τις δυσχέρειες, τα εμπόδια και τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, για να προαχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη στον τόπο μας.

Αξίζει εδώ να υπογραμμίσουμε ειδικές καινοτόμες πτυχές του νομοσχεδίου, για να αντιληφθούμε το λόγο ύπαρξής του: Πρώτον, για πρώτη φορά ρυθμίζονται θέματα τηλεθέρμανσης για την οποία υπήρχε θεσμικό κενό και ως εκ τούτου οικονομική αδράνεια για την αξιοποίησή της.

Δεύτερον, επαναδιατυπώνονται με σαφέστερο τρόπο οι ορισμοί βασικών εννοιών: Τι είναι γεωθερμικό πεδίο, τι είναι γεωθερμικό δυναμικό, τι είναι προϊόν, τι είναι υποπροϊόν κ.λπ..

Τρίτον, αποσαφηνίζεται η διάκριση –με συγκεκριμένο τώρα προσδιορισμό και διαδικασίες– ανάμεσα στο βεβαιωμένο και στο πιθανό γεωθερμικό πεδίο.

Τέταρτον, το γεωθερμικό πεδίο δεν αντιμετωπίζεται πια είτε ως κοίτασμα είτε ως πηγή, δεν κατακερματίζεται διαχειριστικά σε δύο μέρη με επιμέρους μισθώσεις, αλλά θεωρείται και αντιμετωπίζεται ως ενιαίο αντικείμενο διαχείρισης και ως κοίτασμα και ως πηγή ταυτοχρόνως.

Καθιερώνεται διαγωνιστική διαδικασία μια και έξω για όλο το φάσμα των προϊόντων, παραπροϊόντων και υποπροϊόντων και όχι μόνο για τα προϊόντα, όπως ίσχυε στο παρελθόν.

Τερματίζεται το καθεστώς προνομιακής μεταχείρισης των νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης και των Ελλήνων του εξωτερικού με τη χωρίς διαγωνισμό δυνατότητα, που είχαν, εκμετάλλευσης γεωθερμικών πεδίων. Αυτό το καθεστώς οδήγησε τελικά σε μη εκμετάλλευση των γεωθερμικών πεδίων. Προσέξτε: Καταργείται το προνόμιο. Όχι το δικαίωμα. Από το νόμο έχουν δικαίωμα συμμετοχής.

Θεσπίζεται ξεχωριστό νομοθετικό πλαίσιο για θέρμανση και ψύξη κτηρίων από τον ιδιοκτήτη του εδάφους, στο υπέδαφος του οποίου υπάρχει γεωθερμική πηγή. Άλλο πράγμα είναι η αξιοποίηση ενός γεωθερμικού πεδίου με χρήση εναλλακτών, όπου έχουμε θερμοκρασίες μικρότερες των 25 βαθμών Κελσίου για ίδια χρήση, δηλαδή για θέρμανση και ψύξη κτηρίου που βρίσκεται κτισμένο πάνω από το γεωθερμικό αυτό κοίτασμα, και άλλο πράγμα είναι η αξιοποίηση της γεωθερμικής πηγής για ενεργειακή εκμετάλλευση, δηλαδή για την παραγωγή ενέργειας και για τη διανομή της.

Άλλη, επομένως, έπρεπε να είναι και η διαδικασία για την αξιοποίηση αυτής της γεωθερμίας και αυτό γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο. Εκαθαρίζεται επίσης ότι όποιος νοικιάζει γεωθερμικό πεδίο για να παράγει ενέργεια, μπορεί και να την πουλήσει. Αυτό ίσχυε μεν, αλλά δεν αποσαφηνιζόταν στους ειδικούς όρους της μισθωτικής σύμβασης. Τώρα αποσαφηνίζεται.

Διευκολύνεται η εκμετάλλευση γεωθερμικών πεδίων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αφ' ενός και η διανομή θερμικής ενέργειας αφ' ετέρου. Συνδυάζεται τώρα η διπλή αυτή δυνατότητα σε μία άδεια και μία μίσθωση. Προς τι αυτός ο συνδυασμός; Για τον εξής απλούστατο λόγο: με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών κρίνεται ιδιαίτερα αποτελεσματική και συμφέρουσα η διανομή μέσω δικτύου θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας για οικιστικές ή άλλες χρήσεις. Όταν –προσέξτε– πρόκειται για

μικρές πόλεις, εξοικονομείται ενέργεια και συμφέρει στο περιβάλλον. Τώρα, αν συνδυαστεί το δίκτυο διανομής θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας με μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, με χρήση φυσικού αερίου ή βιομάζας ή με χρήση γεωθερμικής ενέργειας, τότε η λύση εξιδανικεύεται.

Το υφιστάμενο όμως νομικό καθεστώς δεν κάλυπτε επαρκώς τη διανομή θερμικής ενέργειας και μπορούσε σε τοπικό επίπεδο να λάβει τη μορφή ή να εξελιχθεί σε μονοπωλιακή δραστηριότητα, παραδείγματος χάρι του δήμου ή της δημοτικής επιχείρησης. Άρα έπρεπε να γίνει αυτό που γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο, να προστατευθεί ο ανταγωνισμός χάριν των συμφερόντων των καταναλωτών και να επιβληθεί ρυθμιστικός έλεγχος των τιμών πώλησης της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας, διότι αφορά σε προϊόντα που συμβάλλουν στην κοινή ωφέλεια.

Στο κεφάλαιο Β', αγαπητοί συνάδελφοι, θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για απαλλοτριώσεις ακινήτων. Γιατί ειδικές και για ποιο σκοπό; Ας αρχίσουμε από το σκοπό. Είναι γεγονός ότι τελευταία αυξάνονται οι ανάγκες της χώρας μας σε ρεύμα, ιδιαίτερα στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη, στην Πελοπόννησο και στα μεγάλα νησιά μας, στην Κρήτη, τη Ρόδο και αλλού. Συνεπώς πρέπει με ταχείς ρυθμούς να δρομολογηθούν έργα επέκτασης του συστήματος μεταφοράς –υψηλής τάσης πυλώνες– και του δικτύου διανομής –κολώνες ηλεκτρικής ενέργειας. Και όσα έχουν δρομολογηθεί, πρέπει επείγοντως να ξεκινήσουν να εκτελούνται.

Οι γρήγορες όμως επεκτάσεις απαιτούν γρήγορες απαλλοτριώσεις. Οι γρήγορες όμως απαλλοτριώσεις δεν σημαίνουν ούτε κρατική ούτε ιδιωτική αυθαιρεσία ούτε προσβολή των δικαιωμάτων των πολιτών ούτε αγνόηση του περιβάλλοντος. Σημαίνουν νομιμότητα, ασφάλεια δικαίου και σεβασμό του περιβάλλοντος. Και αυτά ακριβώς διασφαλίζονται με τις προβλεπόμενες ειδικές ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου: και ταχύτητα εκτέλεσης έργων και ασφάλεια δικαίου.

Το κεφάλαιο Γ' δεν ανοίγει τώρα για πρώτη φορά το θέμα της ελεύθερης ή όχι αγοράς ενέργειας στη χώρα μας. Η Ελλάδα, ως ευρωπαϊκό κράτος και κοινωνία, μπήκε με το ν.2773/1999 σε καθεστώς απελευθέρωσης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας πριν τρία περίπου χρόνια. Προσαρμοστική στην ευρωπαϊκή Οδηγία έχοντας δύο βασικούς γνώμονες: αφ' ενός τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού συστήματος και αφ' ετέρου τη διασφάλιση του χαρακτήρα της κοινής ωφέλειας για όλο το φάσμα δραστηριοτήτων γύρω από την ηλεκτρική ενέργεια. Αυτό έγινε στην πράξη με την έναρξη εφαρμογής του νόμου από τις 19/02/2001.

Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί κώδικες και κανονισμοί, έχουν θεσπιστεί νέοι θεσμοί –η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ο Διαχειριστής του Συστήματος– και έχουν χορηγηθεί στη ΔΕΗ και σε ιδιώτες επενδυτές άδειες παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Βήμα-βήμα έχει παρακολουθηθεί η πορεία και η δράση των κατόχων των αδειών και έχει καταγραφεί πολύτιμη εμπειρία, που επιβάλλει και άλλα βήματα, είτε διορθωτικά είτε βελτιωτικά, για να συμπληρωθεί σταδιακά το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας.

Στη Διαρκή Επιτροπή όπου συζητήθηκε το νομοσχέδιο, ακούστηκαν διάφορες αιτιάσεις, είτε εναντίον της πολιτείας ή της ΔΕΗ, που εμπόδιζε την πρόοδο των ιδιωτών στο χώρο της ηλεκτρικής ενέργειας, είτε εναντίον των ιδιωτών κατόχων αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ως δήθεν καιροσκόπων, που επειδή δεν τους συμφέρει η δραστηριοποίησή τους τώρα, «κρατούν την καραμπίνα έτοιμη», για να «τραβήξουν τη σκανδάλη» μόλις εμφανιστεί η μεγάλη ευκαιρία.

Ούτε το ένα ούτε το άλλο ισχύει, αγαπητοί συνάδελφοι. Δεν μπορούμε να κρίνουμε τους πάντες και τα πάντα με μια διάχυτη καχυποψία που δεν βρίσκει δικαίωση όταν αντιπαραβάλλεται με την πραγματικότητα. Και ποια είναι η πραγματικότητα: Η πραγματικότητα μας λέει ότι η ενεργειακή αγορά μέσα και έξω από τη χώρα μεταβάλλεται. Συνεπώς απαιτείται συνεχής προσαρμογή στα νέα δεδομένα. Η εξέλιξη της πραγματικότητας, οι μεταβολές του περιβάλλοντος απαιτούν από τις οντότητες αυτής της πραγματικότητας, αυτού του περιβάλλοντος εξελεγκτική προσαρμογή είτε ανήκουν στο κρατικό είτε στον ιδιωτικό

τομέα, αλλιώς μένουν έξω από το νέο περιβάλλον, περιθωριοποιούνται και αυτοεξοντώνονται.

Η ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας απαιτούν μετεξέλιξη των νοτοτήτων αυτού του τομέα. Άρα οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου για ανάπτυξη και ενίσχυση του ανταγωνισμού στην ελληνική αγορά ενέργειας είναι ορθές και αναγκαίες, διασφαλίζουν μέσα σ' ένα σύστημα μεικτής οικονομίας τρία πράγματα:

Πρώτον, την προσέλκυση νέων επενδυτικών πόρων, δημόσιων και ιδιωτικών.

Δεύτερον, την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας. Τώρα έχουμε έλλειμμα και ζούμε τις συνέπειές του.

Και τρίτον, φθηνότερες τιμές για τους καταναλωτές.

Ο επιλεκτικός πελάτης ή ο επιλέγων πελάτης, όπως λέγεται στο νομοσχέδιο, ηλεκτρικής ενέργειας με ευχέρεια και δυνατότητα επιλογής από 1.7.2004 με εξαίρεση τον πελάτη οικιακών χρήσεων και μετά ο επιλεκτικός πελάτης για κάθε χρήση από το 2007 και μετά, θα είναι ένας νέος ρόλος του καταναλωτή, που μόνο στη σκηνή της νέας πραγματικότητας μπορεί να παιχτεί προς όφελός του. Ο καταναλωτής πελάτης από παθητικό αντικείμενο μιας μονοπωλιακής αγοράς μεταβάλλεται σε ενεργητικό και ρυθμιστικό υποκείμενο μιας ανταγωνιστικής αγοράς μεικτής οικονομίας, όπου κρατικές ημικρατικές και ιδιωτικές επιχειρήσεις του προσφέρουν τους καλύτερους όρους για να τον κερδίσουν. Όπου επικράτησε μέχρι τώρα αυτή η λογική, σε όποιον τομέα της οικονομίας προχώρησε η απελευθέρωση με κοινωνικό έλεγχο, όπως στις τηλεπικοινωνίες για παράδειγμα που αποτελούν χαρακτηριστικό αλλά όχι και το μοναδικό παράδειγμα, ο μέγας κερδισμένος, τόσο από την άποψη της τιμής των υπηρεσιών όσο και από την άποψη της ποιότητας των υπηρεσιών, ήταν η κοινωνία των καταναλωτών. Μόνο οι καταναλωτές. Όχι. Γιατί κερδισμένοι είναι και ο Έλληνας φορολογούμενος που δεν επωμίζεται αποκλειστικά μέσω κρατικού προϋπολογισμού το κόστος κατασκευής των νέων υποδομών, των νέων μονάδων παραγωγής ενέργειας. Προβλέπεται να έρθουν πρόσθετες ιδιωτικές επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα 4,4 δισεκατομμύρια ευρώ, (1,5 τρισεκατομμύριο δραχμές) που θα απελευθερώσουν κρατικούς πόρους για κοινωνική πολιτική και θα ανακουφίσουν τις κοινωνικές ομάδες που τους χρειάζονται. Κερδισμένο και το ελληνικό δημόσιο. Όπου εκείνο έχει εξαντλήσει τα όρια του, όπου εκείνο δεν μπορεί, καλείται να επέμβει συμπληρωματικά και ο ιδιωτικός τομέας. Κερδισμένο βγαίνει επίσης το ελληνικό δημόσιο που δεν στρογγυλοκάθεται σε μονοπωλιακές καταστάσεις και είτε παρακάμζει, είτε μεταβάλλεται σε αυταρχικό επιτάλτη της ζωής των πολιτών, βελτιώνει τις μονάδες του, εκσυγχρονίζει τις εγκαταστάσεις του και τις λειτουργίες του, καλυτερεύει τις συνθήκες εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού του. Και επειδή και το ίδιο οικονομικά αναβαθμίζεται, προσφέρει από τα κέρδη του καλύτερες αμοιβές στους εργαζόμενους. Άρα κερδισμένοι είναι και οι εργαζόμενοι τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και ως εργαζόμενοι και ως καταναλωτές και οι ίδιοι της ηλεκτρικής ενέργειας που την παίρνουν φθηνότερη και ποιοτικά καλύτερη. Τέλος κερδίζουν οι άνεργοι που περιμένουν με αγωνία στο περιθώριο της εργασίας...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ μια μικρή ανοχή.

... τις νέες θέσεις απασχόλησης που θα προκύψουν από την προσέλκυση και την επένδυση νέων κεφαλαίων. Ας μην ξεχνούμε ότι ο ΟΤΕ, για παράδειγμα, μετά την απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, όχι μόνο δεν απέλυσε εργαζόμενους, αλλά προσέλαβε και προσλαμβάνει και άλλους για να προσφέρει καλύτερες και περισσότερες υπηρεσίες στους επιλέγοντες πελάτες του. Ας μην ανησυχούν, λοιπόν, οι εργαζόμενοι της ΔΕΗ. Ας σκεφθούν ότι η μείωση του προσωπικού που έκανε ήδη η ΔΕΗ από τους τριάντα δύο χιλιάδες εργαζόμενους στους είκοσι οκτώ χιλιάδες, δεν έγινε εξαιτίας της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, αλλά έγινε για την ορθολογική εξυπηρέτηση της δημόσιας επιχείρησης, προκειμένου να επιβιώσει χωρίς ανταγωνισμό και πριν από τον ανταγωνισμό. Και για να απαντή-

σω σε κάποιες φοβίες συνθηματολογικού ή μικροκομματικού χαρακτήρα ότι δήθεν η ΔΕΗ θα ξεπουληθεί, θα εξαθλιωθεί ή θα κατατεμαχιστεί μέσα στις νέες συνθήκες της απελευθέρωσης της ενεργειακής αγοράς, υπενθυμίζω ότι όπως και ο ΟΤΕ, έτσι και η ΔΕΗ ούτε ξεπουλιούνται ούτε τεμαχίζονται ούτε χαρίζονται. Απλά εκσυγχρονίζονται, προοδεύουν και ισχυροποιούνται –προσέξτε– ως στρατηγικοί επενδυτές υπερεθνικής εμβέλειας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Όπως είναι λάθος, λοιπόν, να λέμε ότι μία δημόσια επιχείρηση δεν έχει ρόλο στην ελεύθερη αγορά ενέργειας, είναι το ίδιο λάθος να λέμε ότι ο ιδιώτης είναι εξ ορισμού εχθρός των υπηρεσιών και προϊόντων κοινής ωφέλειας. Εξάλλου ο ανταγωνισμός, υγιής και θεμιτός, δεν σημαίνει σώνει και καλά αλληλοεξόντωση. Εφόσον επιβάλλονται όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής σε μία αγορά ενέργειας, όπως γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο, ανταγωνισμός σημαίνει κατ' ουσίαν συνεργασία προς όφελος της κοινωνίας των καταναλωτών.

Ειδικότερα για τον υγιή ανταγωνισμό, πρώτον, θεσπίζεται ένας πιο ελεύθερος και πιο ευέλικτος μηχανισμός ημερήσιας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που την ελέγχει λειτουργικά ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας –και ξέρουμε ποιος είναι– δεύτερον, αναβαθμίζεται ο ρόλος του ΔΕΣΜΗΕ –αυτός είναι ο διαχειριστής– έτσι ώστε να μειώνεται ο επιχειρηματικός κίνδυνος και να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των νέων μικρών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω. Δώστε μου μία ανοχή, αν έχετε την καλοσύνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ήδη υπάρχει ανοχή. Συντομεύετε, παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω. Δύο παράγραφοι είναι ακόμα. Είναι σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συντομεύετε όμως, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ.

Όλα αυτά γίνονται με βάση τα αποτελέσματα που διαπιστώνονται στις ώριμες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας των περισσότερων χωρών που την απελευθέρωσαν. Δεν είναι επομένως ρυθμίσεις ούτε τυχαίες ούτε καινοφανείς. Αγοράζουμε ανέξοδα παγκόσμια εμπειρία για να εξασφαλίσουμε επιτυχία, ακολουθώντας μία πολιτική ήπιας προσαρμογής στα νέα δεδομένα.

Τρίτον, θεσπίζεται η ελεύθερη πρόσβαση των ηλεκτροπαραγωγών στην προμήθεια φυσικού αερίου και η ρυθμιζόμενη πρόσβαση τρίτων στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου, έτσι ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι ηλεκτροπαραγωγοί να εξασφαλίζουν μακροχρόνια το φυσικό αέριο που χρειάζονται με οικονομικά ανταγωνιστικούς όρους. Αυτό σημαίνει στην πράξη απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου στη χώρα μας πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία πέρατος της χάριτος, δηλαδή τον Αύγουστο του 2006.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι επιδιώξεις του συζητούμενου νομοσχεδίου. Η φιλοσοφία του είναι ενιαία, όσον αφορά τη βελτίωση των όρων και προϋποθέσεων για την αξιοποίηση διαφόρων πηγών ενέργειας στη χώρα μας προς όφελος της εθνικής οικονομίας, του Έλληνα καταναλωτή και του φυσικού της περιβάλλοντος.

Μετά δε και την τελική διατύπωση του ρυθμίσεων του επίμαχου άρθρου 23, ύστερα από έναν παράλληλο διάλογο, εντός και εκτός του Κοινοβουλίου, μεταξύ του Υπουργείου, των συνδικαλιστών της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, των ενδιαφερομένων ιδιωτών επενδυτών και των εμπλεκόμενων φορέων, που τους ακροαστήκαμε επί μία ολόκληρη ημέρα, προτείνω την ψήφισή του επί της αρχής από το Τμήμα, ως ένα ακόμα σημαντικό –έστω και μεταβατικό– βήμα εναρμονισμού μας με τις άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές και κοινωνίες.

Σας ευχαριστώ. Ευχαριστώ και εσάς, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο

εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Τσιαρτσιώνης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα περίμενε κανείς από ένα νομοσχέδιο, που θα επιχειρούσε να δημιουργήσει προϋποθέσεις για την ουσιαστική και ορθολογική ανάπτυξη των γεωθερμικών εφαρμογών, να προσδιορίζει με σαφήνεια τις συνθήκες και τις διαδικασίες των γεωθερμικών δραστηριοτήτων και να περιλαμβάνει κίνητρα και πρακτικές διευκολύνσεις σε όσους θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτές.

Μια τέτοια πρόταση νόμου, με άξονα την ενθάρρυνση των προτιθέμενων να επενδύσουν στη γεωθερμία, θα ήταν και επιθυμητή, αλλά και αποδεκτή. Δυστυχώς όμως το συζητούμενο σχέδιο νόμου δεν περιέχει τίποτα από τα παραπάνω, ενώ αντίθετα χαρακτηρίζεται από παντελή έλλειψη κινήτρων και από έναν ασαφή προσδιορισμό των κανόνων και συνθηκών που θα διέπουν την εν γένει διαχείριση των γεωθερμικών πεδίων, αφήνοντας τη διευθέτησή του σε υπουργικές αποφάσεις που θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος του συζητούμενου νομοσχεδίου.

Παραβλέποντας, λοιπόν, το γεγονός πως είναι οικονομικά, επιχειρηματικά ασύμφορο για οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο να προβεί σε δαπάνες για την έρευνα ενός πεδίου όταν δεν έχει εγγυήσεις για τη μετέπειτα διαχείριση και εκμετάλλευση, το συζητούμενο νομοσχέδιο καταδικάζει ουσιαστικά τη γεωθερμική ενέργεια της χώρας να παραμείνει ανεξερευνήτη, όπως παρέμενε και τόσα χρόνια και αναξιοποίητη. Το συζητούμενο σχέδιο νόμου ενδιαφέρεται αποκλειστικά για το γεωθερμικό πεδίο υψηλής θερμοκρασίας κατάλληλο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αδιαφορώντας εντελώς για το υπόλοιπο, και πολύ πιο σημαντικό σε ποσότητα ενέργειας αριθμό και διασπορά πεδίων, δυναμικό που θα μπορούσε άνετα να αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για εναλλακτικές κύρια αγροτικές εκμεταλλεύσεις και δραστηριότητες.

Είναι προφανής η σκοπιμότητα στην οποία αποβλέπουν οι ρυθμίσεις του, μια σκοπιμότητα ξένη προς την αξιοποίηση των γεωθερμικών ενεργειακών πόρων της χώρας μας που επιτυγχάνει ακριβώς το αντίθετο από ό,τι ο τίτλος του. Ουσιαστικά καταδικάζει τη γεωθερμική ενέργεια της χώρας εσαεί στην αδράνεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έρθω τώρα στο επίμαχο μέρος και κεφάλαιο του νομοσχεδίου. Το άρθρο 23 που αφορά το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας και την προώθηση των επενδύσεων: Πρόκειται για ρυθμίσεις στο πόδι για όλους και για όλα, χωρίς όραμα και προοπτική. Και βέβαια στην επιτροπή έδωσαν και πήραν οι αλλοπρόσαλλες παλινδρομήσεις κατά την επεξεργασία. Όλα αντιμετωπίστηκαν με το ψευδοδίλημμα και την κοντόφθαλμη πολιτική του πόσα πρέπει να πάρει η ΔΕΗ και πόσα οι ιδιώτες παραγωγοί. Αυτό που κυριάρχησε στην επιτροπή ήταν μια συνεχής ρευστότητα και εισαγωγή κάθε φορά νέων προτάσεων και συμβιβασμών. Και αυτό ήταν μια συνειδητή επιλογή πολιτικής προκειμένου η Κυβέρνηση να εμφανίσει ότι επιχειρεί τομές στον ελεύθερο ανταγωνισμό και ταυτόχρονα ότι προστατεύει τα συμφέροντα της ΔΕΗ. Δυστυχώς όμως το αποτέλεσμα είναι ότι και η τελική – αν την είδαμε ακόμη – μορφή του νομοσχεδίου ουδόλως ξεκαθαρίζει τους όρους του παιχνιδιού για την πραγματική απελευθέρωση της αγοράς, ενώ το χειρότερο που κάνει είναι να αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο σοβαρής βλάβης της ΔΕΗ ενόψει του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος που ήδη δημιουργείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και επειδή εύκολα θα θελήσει κανείς να αποκρούσει αυτήν την κριτική, λέγοντας πως η Νέα Δημοκρατία κινδυνολογεί, είναι χρήσιμο να δούμε το τι επιγραμματικά ειπώθηκε για το σχέδιο νόμου από τους φορείς που κλήθηκαν να καταθέσουν τις απόψεις τους και οι οποίοι συνολικά πλην ενός απέρριψαν τις προτάσεις.

ΡΑΕ, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας: «Η αγορά δεν ανοίγει. Υπάρχει κίνδυνος βίαιας επιβολής διάσπασης της ΔΕΗ το 2007».

ΔΕΣΜΗΕ, ο διαχειριστής του συστήματος: «Είναι μία δειλή προσπάθεια».

ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ: «Να μην αλλάξει ο ν. 2773 διότι το προτεινόμενο σχέδιο νόμου οδηγεί σε αύξηση της τιμής της κιλοβατώρας,

οπότε οι καταναλωτές θα πληρώσουν τελικά τις επενδύσεις των ιδιωτών».

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας: «Το προτεινόμενο θεσμικό πλαίσιο δεν είναι πλήρες και ολοκληρωμένο».

ΕΒΕΑ: «Οι ρυθμίσεις αντίκεινται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία και υπάρχει επιπροσθέτως και αντισυνταγματικότητα».

ΣΕΒ: «Δεν ανοίγει η αγορά, δεν θα υπάρξουν επενδύσεις. Οι ρυθμίσεις δεν συνιστούν απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας».

Μόνο η διορισμένη διοίκηση της ΔΕΗ με αρκετή δυσκολία ισχυρίστηκε ότι με μικρές διορθώσεις είναι καλό».

Μετά τα παραπάνω είναι βέβαιο ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν μπορεί να φέρει αποτελέσματα. Υπηρετεί κυρίως επικοινωνιακές και εκλογικές σκοπιμότητες και προσπαθεί να τακτοποιήσει όπως-όπως το έλλειμμα ισχύος που δημιούργησε η πολυετής κυβερνητική απραξία στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας.

Ας δούμε όμως τι έγινε και τι δεν έγινε αυτά τα χρόνια. Δεν κατατέθηκε ποτέ μέχρι σήμερα που νομοθετούμε ο εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός και κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν γνώριζε και δεν γνωρίζει το πραγματικό μέγεθος και το είδος του επιχειρηματικού αντικειμένου για τα επόμενα χρόνια. Στις συνεχείς επισημάνσεις μας ότι η πορεία υλοποίησης του ν.2773 είναι στάσιμη και τίποτα δεν προχωρά, ουσιαστικά η απάντηση που μας δίνονταν από την πλευρά της Κυβέρνησης ήταν ότι όλα πάνε καλά και εμείς κινδυνολογούμε. Το Υπουργείο Ανάπτυξης όλο αυτό το διάστημα ζούσε σε μία κατάσταση ευφορίας, καθώς έχοντας αδειοδοτήσει ιδιώτες περίπου για 3.000 μεγαβάτ σε θερμικούς σταθμούς, πουλώντας και τότε επικοινωνιακά το γεγονός ότι δήθεν άνοιγε η αγορά, άφησε στην τύχη τους τις εξελίξεις με αποτέλεσμα μετά δύο χρόνια να είμαστε ακόμη στο μηδέν.

Δόθηκαν άδειες παραγωγής σε όλους, χωρίς να αξιολογηθούν σωστά οι τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές ικανότητες ενός εκάστου εξ αυτών. Δόθηκαν άδειες προμήθειας, χωρίς να εξασφαλιστούν υγιείς κανόνες αδειοδότησης και ικανές προϋποθέσεις για την υλοποίησή τους.

Η αγορά του φυσικού αερίου δεν απελευθερώθηκε με αποτέλεσμα σήμερα αυτό το καύσιμο να είναι απαγορευτικό για τη χώρα μας λόγω της υψηλής τιμής του. Δεν ολοκληρώθηκε ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ΔΕΗ, πράγμα που δεν καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό τιμολογίων χρήσης του συστήματος μεταφοράς και των δικτύων διανομής, των χρεώσεων για τις βοηθητικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες του δημοσίου συμφέροντος.

Ταυτόχρονα, όμως, εδώ στη Βουλή ο Υπουργός Ανάπτυξης μας διαβεβαίωνε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός είχε ολοκληρωθεί. Έπρεπε να έλθουν προσφάτως τα επιβληθέντα από τη ΡΑΕ πρόστιμα της ΔΕΗ για το θέμα αυτό για να επιβεβαιωθεί η διγλωσσία! Καθένας μπορεί εδώ να βγάλει τα συμπεράσματά του για την κυβερνητική πολιτική.

Τέσσερα χρόνια μεταβατικής περιόδου – από το 1997 μέχρι το 2001 – και δυόμισι ακόμα χρόνια μετά, η Κυβέρνηση δεν στάθηκε ικανή να δημιουργήσει το θεσμικό πλαίσιο για την πραγματική απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Από το Φεβρουάριο του 2002 είδαμε τέσσερα σχέδια προτάσεων για αλλαγές, όμως το ένα εξαφανιζόταν μετά το άλλο.

Πρώτο σχέδιο: Πρόταση της ΡΑΕ - Φεβρουάριος 2002 - με δύο δημόσιες διαβουλεύσεις υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Δεύτερο σχέδιο - Σεπτέμβριος 2002: Δημοσιοποίηση πρότασης της ΡΑΕ για ένα σύστημα έμμεσης επιδότησης τριών-τεσσάρων ετών και νέων επενδυτών με επιβάρυνση των καταναλωτών κατά 0,73 ευρώ ανά MWh.

Τρίτο σχέδιο – ένα μήνα μετά, Οκτώβριος 2002: Σχέδιο νόμου με δωδεκαετείς εγγυήσεις από το ΔΕΣΜΗΕ των επενδύσεων των ιδιωτών χωρίς καμία μελέτη των επιβαρύνσεων των καταναλωτών.

Τέταρτο σχέδιο - 6 Δεκεμβρίου 2002: Το Υπουργείο Ανάπτυξης αποστέλλει επίσημα για νέα διαβούλευση σχέδιο νόμου, το οποίο και ονομάζει τελικό, όπου προβλέπεται ότι θα γίνουν συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τους ιδιώτες παραγω-

γούς για επτά χρόνια με εγγύηση έξι χιλιάδων ωρών λειτουργίας το χρόνο.

Στο μεταξύ η χώρα συσσωρεύει οξύτατα προβλήματα, όπως: α) το έλλειμμα ηλεκτρικής ισχύος με μεγάλες πιθανότητες μπλακ-άουτ το καλοκαίρι του 2004 και σίγουρα τεράστια προβλήματα ηλεκτροδότησης για το 2005, το 2006, το 2007, δεδομένου ότι απαιτούνται τρία χρόνια για να κατασκευαστεί μια μονάδα φυσικού αερίου, β) μη ανάπτυξη του τομέα ηλεκτροπαραγωγής, γεγονός που συνέβαλε αρνητικά στη δημιουργία νέων επενδύσεων και νέων θέσεων εργασίας, γ) αποστέρωση του Έλληνα καταναλωτή από τη δυνατότητα να μειώσει το αυξημένο οικιακό τιμολόγιο της ελληνικής οικονομίας και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της, δ) η ΔΕΗ δεν έκανε καμία σοβαρή προσπάθεια ουσιαστικής εξυγίανσης για την εξέλξη της σε ανταγωνιστική επιχείρηση ικανή να αντιμετωπίσει νέες συνθήκες αγοράς, με αποτέλεσμα μετά την υπογραφή εκ μέρους της Ελλάδος της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς για το 2007 να διαφαίνονται κίνδυνοι απαξίωσης της επιχείρησής.

Μετά δε τη σημερινή σας πρόταση προβάλλουν πλέον βασανιστικά τα εξής ερωτήματα: Τι πραγματικά επιδιώκετε να αλλάξετε και προς ποια κατεύθυνση; Γιατί αυτές οι επιχειρούμενες αλλαγές διατυπώνονται σ' ένα άρθρο ενός άλλου νομοσχεδίου;

Οι ρυθμίσεις από μόνες τους είναι ανεπαρκείς στο να δημιουργήσουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και πραγματικής απελευθέρωσης. Δεν μπορούν να κινητοποιήσουν έτσι τις ιδιωτικές επενδύσεις. Αυτό συμβαίνει, γιατί το άρθρο αυτό αποκρύπτει επιμελώς και τους όρους της διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά και τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς, προκειμένου να περάσουν τα δύσκολα «σημεία τριβής» με τα εμπλεκόμενα μέρη και επιπλέον γιατί όλα αυτά τα παραπέμπει στο μέλλον σε υπουργικές αποφάσεις που θα εκδοθούν.

Πρόκειται για την πιο ανελικρινή πρόταση, απ' όσες εμφανίστηκαν μέχρι τώρα. Τυλάχιστον οι προηγούμενες τέσσερις έλεγαν αυτό που επεδίωκαν και έδιναν μια εικόνα. Τούτη εδώ, η σημερινή, το μόνο που δημιουργεί είναι σύγχυση στην αγορά και παράταση των εκκρεμοτήτων στον ενεργειακό τομέα. Ζητάει σήμερα ο Υπουργός να του δοθεί απ' τη Βουλή εξουσιοδότηση να ρυθμίζει εκείνος ό,τι θέλει και όπως θέλει, χωρίς ούτε και ο ίδιος να γνωρίζει ποια αγορά θέλει να θεσμοθετήσει, καθώς ταυτόχρονα με την κατάθεση του νομοσχεδίου η ΠΑΕ άνοιγε στις 26 Ιουνίου τις προσφορές διεθνούς διαγωνισμού για την πρόσληψη συμβούλου –ακούστε για τι- για το σχεδιασμό και την υποβολή προτάσεων για την αναμόρφωση των κωδίκων και των κανονισμών.

Την ίδια στιγμή δηλαδή που η ΠΑΕ ζητάει από το σύμβουλο να κάνει προτάσεις για το πώς πρέπει να λειτουργήσει η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, ο Υπουργός ζητάει από εμάς a priori να του εγκρίνουμε εν λευκώ τις υπό διαμόρφωση προτάσεις του συμβούλου.

Παράλληλα, η ΠΑΕ ζητάει από το σύμβουλο να ολοκληρώσει και να παραδώσει τα πάντα μόλις ενάμιση μήνα, όταν γι' αυτήν την εργασία απαιτούνται τουλάχιστον έξι μήνες, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία. Σε ενάμιση μήνα, κύριε Υπουργέ, μόνο έτοιμες και προκατασκευασμένες προτάσεις μπορούν να παραχθούν και γι' αυτό ίσως το πιθανότερο είναι ότι τις έχετε, αλλά δεν τις αποκαλύπτετε, γιατί προφανώς «βγάζουν μάτια». Είναι άραγε τυχαίο ότι στην έκθεση της ΠΑΕ τώρα το 2003 που μας μοιράστηκε προχθές, στο κεφάλαιο 7.4, αναφέρονται δωδεκαετείς συμβάσεις;

Όμως, κύριε Υπουργέ, έχω κάτι να σας προτείνω. Αφού σε ενάμιση μήνα θα έχουν παραδοθεί όλες οι προτάσεις, γιατί δεν εισάγετε τότε αυτό το νομοσχέδιο, προκειμένου και εμείς να γνωρίζουμε τι ψηφίζουμε; Όμως, είμαι βέβαιος ότι δεν θα δεχθείτε αυτήν την πρόταση, γιατί επείγεστε να περάσετε στην αγορά το μήνυμα ότι δήθεν κάτι κινείται ενεργειακά. Πρόκειται, δυστυχώς, για ακόμα μία απόπειρα αποπροσανατολισμού και εξαπάτησης του εκλογικού σώματος και της αγοράς ενόψει εκλογών.

Αποτέλεσμα όλων αυτών θα είναι η δημιουργία της μεγαλύτερης αβεβαιότητας και ανασφάλειας που υπήρξε ποτέ στον

τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, στον τομέα δηλαδή που αποτελεί το θεμέλιο της ανάπτυξης της κοινωνίας και της οικονομίας της χώρας μας.

Κύριε Υπουργέ, το σχέδιο νόμου δεν είναι εναρμονισμένο ούτε με τη νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εσείς πριν από είκοσι ημέρες υπογράψατε ως Υπουργός αρμόδιος για την ενέργεια της χώρας. Συγκεκριμένα, θεσμοθετείτε ως βασικό σύστημα τη διαγωνιστική διαδικασία για την κατασκευή νέων μονάδων παραγωγής, όταν αυτή η διαδικασία επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για περιβαλλοντικούς λόγους και για λόγους ασφάλειας της τροφοδοσίας, με βάση το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Αυτή η διαδικασία είναι πολύ πιθανό ότι θα δημιουργήσει νομικές εμπλοκές και τριβές που με τη σειρά τους θα προκαλέσουν και άλλες καθυστερήσεις, όταν για την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς μένουν μόνο τέσσερα χρόνια.

Το σχέδιο νόμου δεν είναι, επίσης, εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις της στρατηγικής του 2003 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου το εθνικό επίπεδο ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αλλάζει σε περιφερειακό, με τη δημιουργία τεσσάρων περιφερειακών αγορών, της Nordel, της Iberic, της Centrel και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η αγορά που άμεσα αφορά εμάς είναι εκείνη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, όπου η χώρα μας καλείται να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο. Επίσης, το νομοσχέδιο δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη του αυτούς τους σχεδιασμούς και, μάλιστα, στην παράγραφο 15 του άρθρου 23 απαγορεύει στους παραγωγούς και στους προμηθευτές αυτών των χωρών να λάβουν μέρος στην ελληνική αγορά, αν δεν διαθέτουν εγγυήσεις από παραγωγούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τούτο, βέβαια, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την επιδιωκόμενη δημιουργία της περιφερειακής αγοράς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, αυξάνει την τιμή του εισαγόμενου ρεύματος σε βάρος του Έλληνα καταναλωτή, αποκλείει τις απευθείας συνεργασίες μ' αυτές τις χώρες και την ανάπτυξη συναλλαγών και σχέσεων εμπιστοσύνης στα πλαίσια της ολοκληρωμένης Ευρώπης.

Η χώρα μας δεν πρέπει για κοντόφθαλμες και μίζερες πολιτικές του σήμερα να καταδικαστεί στην απομόνωση μακριά από τις προοπτικές του αύριο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ζητήσω λίγο χρόνο ακόμα. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Καλώς, κύριε συνάδελφε. Μπορείτε να συνεχίσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Η θέση της Νέας Δημοκρατίας για το άνοιγμα της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και για την προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού στη χώρα μας, είναι απόλυτα ξεκάθαρη και σαφής. Για εμάς, ο ελεύθερος ανταγωνισμός δεν σημαίνει απλά μία θεωρητική και πρόχειρη νομοτεχνική προσαρμογή στις κοινοτικές οδηγίες. Για εμάς, η απελευθέρωση της αγοράς οφείλει να ανταποκρίνεται και να υπηρετεί στόχους, όπως τη μείωση των τιμών στον καταναλωτή, την πρόκληση στις παραγωγικές δυνάμεις και τη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου να ανταποκριθούν και, βέβαια, τη ΔΕΗ ως ενιαία, ανταγωνιστική και μεγάλη ενεργειακή επιχείρηση, να παίξει το στρατηγικό ρόλο της χώρας στα πλαίσια των νέων ευκαιριών ανοίγματος της αγοράς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, γεγονός που αποτελεί και τη δική της προστασία.

Αυτές οι πρωτοβουλίες θα έπρεπε να παρθούν προκειμένου σήμερα να λέμε ότι αυτό το νομοσχέδιο πραγματικά ανοίγει δρόμους.

Κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση για μία ακόμη φορά το μόνο που επιχειρεί να κερδίσει είναι πολιτικό χρόνο, ζητώντας εν λευκώ εξουσιοδότηση για να χειριστεί τους κανόνες της λειτουργίας της αγοράς. Είναι προφανές πως το νομοσχέδιο, σπονδή στην ελεύθερη αγορά, εντάσσεται σε μια επίδειξη της Κυβέρνησης για δήθεν διαρθρωτικές αλλαγές, προκειμένου να πετύχει τους ψηφοθηρικούς της στόχους.

Εξίσου είναι προφανές ότι το νομοσχέδιο αυτό ως προϊόν παλινδρομήσεων και ισορροπιών δεν έχει καμία δυναμική και δεν μπορεί να ανοίξει υγιείς δρόμους για κανένα από τα εμπλεκόμενα μέρη. Από τη μια μεριά η μεγάλη ηλεκτρική επιχείρηση της χώρας κρατείται δέσμια στη θερμοκοιτίδα και δεν προετοιμάζεται για τον επερχόμενο ανταγωνισμό ενώπιε της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς σε τέσσερα χρόνια. Από την άλλη ο ιδιώτης παραγωγός που θα προβληματιστεί να επενδύσει σε μία αγορά θολή, χωρίς ρόλο και αμφίβολο επιχειρηματικό αντικείμενο.

Το σχέδιο νόμου δεν έχει όραμα και δεν εναρμονίζεται στη νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι πολύ πιθανό να υπάρξουν προσφυγές που θα ακυρώσουν και την παραμικρή πιθανότητα ακόμη εφαρμογής του.

Η Κυβέρνηση επιπλέον είναι ηθικά εκτεθειμένη, καθώς λίγους μόνο μήνες πριν από την εκπνοή της θητείας της νομοθετεί χωρίς συναίνεση για το ενεργειακό μέλλον της χώρας.

Είναι βέβαια αδιανόητη η σπουδή του Υπουργού Ανάπτυξης να έρθει τώρα αυτό το νομοσχέδιο, όταν ο ίδιος με δηλώσεις του δεσμεύεται πως τον Οκτώβριο θα ανοίξει το διάλογο για την εναρμόνιση της πολιτικής μας με τη νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αγορά ενέργειας. Αυτό και μόνο δείχνει ότι για ακόμη μια φορά πρώτα πυροβολεί και μετά στοχεύει.

Κύριε Πρόεδρε, η Νέα Δημοκρατία για όλους τους παραπάνω λόγους καταψηφίζει αυτό το καταστροφικό για τον ενεργειακό τομέα της χώρας νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα το δελτίο των επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 17 Ιουλίου 2003.

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρα 29 παράγραφος 1 και 130 παράγραφος 8 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 28/14.7.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αναστασίου Χωρέμη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την κατασκευή μαρίνας στα όρια του Δήμου Λουτρακίου – Περαιχώρας από την κοινοπραξία που εκμεταλλεύεται το καζίνο Λουτρακίου κ.λπ..

2. Η με αριθμό 34/14.7.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθερίου Παπανικολάου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λειτουργία νέων κλινικών στο Νοσοκομείο Καλαμάτας κλπ.

3. Η με αριθμό 33/14.7.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σταύρου Σκοπελίτη προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με τις αυξήσεις στις τιμές των ακτοπλοϊκών ειστηριών κλπ.

4. Η με αριθμό 32/14.7.2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινήματων και της Οικολογίας κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με την αύξηση της ανεργίας στον κλάδο των ναυτικών κ.λπ..

Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στο ερώτημα που μπαίνει και μπήκε και κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, αν πρέπει να αξιοποιηθεί η γεωθερμία της οποίας, ως γνωστόν, σημαντικότερα αποθέματα διαθέτει η χώρα μας, εμείς απαντάμε, ναι.

Εκείνο όμως που ξεκαθαρίζουμε εξ αρχής είναι ότι κάθε πρόταση αξιοποίησης της γεωθερμίας και όποιος άλλης πηγής ενέργειας οφείλει να εδράζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια.

Για μας, για το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, το βασικό κριτήριο είναι η ικανοποίηση των συνεχώς διευρυνόμενων λαϊκών αναγκών, η μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας μας, η ασφάλεια των εργαζομένων και των κατοίκων, η προστασία του περιβάλλοντος, η ανάπτυξη περιοχών και βιομηχανικών κλάδων, καθώς και η διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Για να επιλέξει κανείς τον τρόπο αντιμετώπισης του ενεργειακού προβλήματος της χώρας μας, θα πρέπει να δώσει σαφή και συγκεκριμένη απάντηση στο θεμελιακό πολιτικό ερώτημα:

Πρέπει η ενέργεια να αποτελεί κοινωνικό αγαθό ή αντίθετα εμπόρευμα και ποιο ιδιοκτησιακό καθεστώς διασφαλίζει την κάθε επιλογή.

Όσον αφορά τη θέση μας, είναι γνωστή και την αναπτύξαμε και κατά τη συζήτηση του ν. 2773/99 ότι η ενέργεια και η γεωθερμία πρέπει να αποτελούν κοινωνικό αγαθό και αυτό μπορεί να διασφαλιστεί μόνο στα πλαίσια της κοινωνικής – κρατικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής.

Εμείς θεωρούμε δογματική και αποπροσανατολιστική την άποψη που αποδίδει την καθυστέρηση, που πραγματικά παρατηρείται σε αυτόν τον τομέα, πρώτον, στο περιοριστικό για τις επενδύσεις πλαίσιο του μεταλλευτικού κώδικα, για τον οποίο πρέπει να σημειώσουμε ότι παρέχει τη δυνατότητα εκμίσθωσης του κρατικού δικαιώματος αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού και δεύτερον, στη δήθεν ανικανότητα των κρατικών επιχειρήσεων να αναπτύξουν δράση σε αυτόν τον τομέα, χωρίς να εξετάζεται ο συγκεκριμένος ρόλος που αναλαμβάνουν να παίξουν αυτές οι κρατικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της καπιταλιστικής ανάπτυξης, καθώς και ο συγκεκριμένος ρόλος των αστικών κυβερνήσεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα του ρόλου που παίζουν οι κυβερνήσεις, αποτελεί και η περίπτωση της Μήλου που αναφέρθηκε στη συζήτηση στην Επιτροπή.

Εμείς, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, για δεκαετίες ασκήσαμε κριτική στη ΔΕΗ για το ρόλο που έπαιξε στην εξυπηρέτηση της διαδικασίας συγκέντρωσης κεφαλαίων στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι προκλητικές συμβάσεις σχετικά με την τιμή του βιομηχανικού ρεύματος στην ΠΕΣΙΝΕ.

Όμως, θεωρούμε ανιστόρητη την άποψη που αμφισβητεί την αποφασιστική συμβολή της ΔΕΗ στη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για τη διασφάλιση της εκβιομηχάνισης και της καπιταλιστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα. Ακόμη κανένας δεν μπορεί να υποβαθμίσει πειστικά την ερευνητική συμβολή του ΙΓΜΕ και της ΔΕΗ στον τομέα της γεωθερμίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσες φορές και αν ακουστούν, όσα πολλά και αν ειπωθούν περί προστασίας του περιβάλλοντος σχετικά με την αξιοποίηση των ΑΠΕ όσα και αν ειπωθούν περί ίσων ευκαιριών ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, δεν είναι δυνατόν να κρυφτεί η κύρια κατεύθυνση του νομοσχεδίου, που δεν είναι άλλη παρά εκείνη της κρατικής στήριξης και της κερδοφορίας των ιδιωτικών ομίλων, καθώς και η συνειδητή αποδυνάμωση των κρατικών δικαιωμάτων στην έρευνα και την εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού της χώρας μας.

Η κρατική αυτή στήριξη θα εκφράζεται με την εγγύηση στους ιδιώτες επενδυτές για την κάλυψη μεγάλου μέρους του λεγόμενου γεωλογικού ρίσκου για τις γεωτρήσεις, δηλαδή του απαιτούμενου κεφαλαίου αρχικής επένδυσης. Εδώ έχουμε να κάνουμε με το εξής παράδοξο: Η ανάδειξη της γεωθερμίας σε εθνικό ενεργειακό πόρο καθιστά αυτονόητη την κρατική επιδότηση στους ιδιώτες επενδυτές και όχι την κρατική εκμετάλλευση της γεωθερμίας. Αυτή είναι η πρώτη κρατική στήριξη που παρέχεται στους ιδιώτες επενδυτές.

Η δεύτερη έχει να κάνει με την παράδοση γεωθερμικών πεδίων που ερεύνησε το προηγούμενο χρονικό διάστημα η ΔΕΗ και το ΙΓΜΕ με χρήματα βέβαια του Έλληνα φορολογούμενου. Η τρίτη εκφράζεται με την κοινοτική ενίσχυσή τους μέσω του ΕΠΑ.

Μετά από όλα αυτά, όλη αυτήν την πριμοδότηση στο ιδιωτικό κεφάλαιο, κύριοι συνάδελφοι του κυβερνώντος κόμματος, αλλά και του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τολμάτε να μιλάτε για ευεργετική επίδραση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην ανάπτυξη της χώρας, μετά από αυτά τα δώρα που κάνετε και μετά από όλη την πριμοδότηση που τους δίνετε.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, εύκολα μπορεί να γίνουν αντιληπτές οι αρνητικές συνέπειες της πολιτικής και στη λαϊκή κατανώληση και στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας. Ας δούμε δύο-τρεις από αυτές τις πλευρές.

Πρώτη είναι εκείνη που έχει σχέση με την επίδραση που θα έχει η ιδιωτική εκμετάλλευση, με σκοπό το μέγιστο καπιταλιστικό κέρδος στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως είναι η διαδικασία της επανέγχυσης,

αλλά και για τη διατήρηση της ανανεωσιμότητας του γεωθερμικού πεδίου. Σε ποιο βαθμό θα ληφθούν τα αναγκαία μέτρα και ποιος θα ευεργετηθεί από το αντίστοιχο κόστος;

Η δεύτερη πλευρά είναι εκείνη που έχει να κάνει με την επίδραση που θα έχει ο τεμαχισμός της εκμετάλλευσης αυτού του τομέα της γεωθερμίας σε ανταγωνιστικούς ιδιωτικούς ομίλους, οι οποίοι στοχεύουν στο άμεσο κέρδος, καθώς και ο διαχωρισμός της ερευνητικής από την εκμεταλλευτική δραστηριότητα.

Η τρίτη πλευρά αφορά τον κίνδυνο υπονόμευσης των μελλοντικών δυνατοτήτων στην περίπτωση μίας ανεξέλεγκτης στην πράξη εκμετάλλευσης από τους ιδιώτες επενδυτές των πεδίων χαμηλής γεωθερμίας που βρίσκονται στα όρια των πεδίων υψηλής γεωθερμίας.

Κύριε Πρόεδρε, το Κομμουνιστικό Κόμμα σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να δώσει θετική ψήφο σε αυτό το κεφάλαιο, αφού, όπως πολλές φορές τονίσαμε και όπως ανέφερα και σήμερα, θεωρούμε –και έτσι είναι– τη γεωθερμία κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα.

Στην ίδια κατεύθυνση, προς την εξυπηρέτηση δηλαδή του ιδιωτικού κεφαλαίου, κινείται και το δεύτερο κεφάλαιο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Όσον αφορά το τρίτο κεφάλαιο, που αναφέρεται στις ρυθμίσεις για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, θα ήθελα να πω ότι και εδώ διαφωνούμε. Διαφωνούμε, γιατί στόχος σας είναι να προσαρμόσετε τη νομοθεσία της χώρας μας σε εκείνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραγνωρίζοντας έτσι τα όποια προβλήματα και αναχώματα υπάρχουν μέχρι σήμερα στην κατεύθυνση της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα.

Βεβαίως το δρόμο προς αυτήν την κατεύθυνση τον ανοίξατε με το ν.2773/1999. Εμείς, κατά τη συζήτηση που έγινε, είχαμε αναδείξει τις αρνητικές συνέπειες που θα έχει αυτή η απελευθέρωση στη λαϊκή κατανάλωση, στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας μας, καθώς και στους εργαζόμενους του ενεργειακού τομέα.

Η Κυβέρνηση έχει θεοποιήσει την ιδιωτική πρωτοβουλία και τη θεωρεί, με τη σύμφωνη γνώμη και της Νέας Δημοκρατίας, σαν πανάκεια και προχώρησε στην ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου, χωρίς να πάρει υπόψη της τη διεθνή αρνητική εμπειρία, που υπήρχε τότε, αλλά και σήμερα –αναφέρθηκα και στην επιτροπή για τις περιπτώσεις της Πορτογαλίας, της Αγγλίας και της Καλιφόρνιας– με την απελευθέρωση της ενέργειας, αλλά και σε άλλους τομείς, όπου προχώρησε η απελευθέρωση.

Θα ήθελα σε αυτό το σημείο να αναφέρω το παράδειγμα των ακτοπολικών συγκοινωνιών, γιατί παρόμοιες μεγάλες κουβέντες ακούστηκαν και τότε. Ειπώθηκε ότι ο ανταγωνισμός, που θα αναπτυχθεί με την απελευθέρωση των ακτοπολικών συγκοινωνιών, θα δημιουργήσει καλύτερες συνθήκες επικοινωνίας των κατοίκων με τα αστικά κέντρα, αλλά και μεταξύ τους, ασφαλείς συνθήκες ναυσιπλοΐας, φθηνότερα εισιτήρια, φθηνότερα ναύλα και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Τίποτε από όλα αυτά δεν έγινε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αυξήθηκαν οι επίνευλοι.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Βεβαίως. Από την ημέρα που απελευθερώθηκαν, από το 2001, έχουμε 60% αύξηση στα εισιτήρια και στα ναύλα, παρ'όλο που πληρώνει ο ελληνικός κορβανάς και ο Έλληνας πολίτης επιδοτεί τους εφοπλιστές με 14 δισεκατομμύρια το χρόνο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Έχουμε και επίνευλοι.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Αυτό λέω και εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κύριοι συνάδελφοι, αφήστε τον ομιλητή απερίσπαστο να εκφράσει τις απόψεις του.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, λέει σωστά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ναι, αλλά αφήστε τον να εκθέσει τις απόψεις του. Δεν χρειάζεται υποβολείς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, εξακολουθεί στο Αιγαίο να γίνεται ένα ράλι-αντίκα. Τα περισσότερα πλοία είναι πολλών ετών και πεπαλαιωμένης τεχνολογίας.

Επίσης, οι συνθήκες εργασίας των εργαζομένων δυσκόλε-

ψαν. Θα αναφέρω χαρακτηριστικά παραδείγματα. Έχουμε θεοποιήσει την απελευθέρωση, ενώ μειώνονται τα πληρώματα και έχουμε εξαντλητικούς όρους εργασίας για τους εργαζόμενους σε αυτόν τον τομέα.

Αυτήν την εμπειρία δεν την έλαβαν υπόψη τους ούτε η Κυβέρνηση ούτε η Νέα Δημοκρατία, που συμφωνεί στην ουσία με την απελευθέρωση. Βέβαια πώς να λάβει την αρνητική διεθνή εμπειρία υπόψη της, αφού αυτή είναι έξω από την πολιτική της και αφού το πράγμα δεν προχωρούσε προς την επιθυμητή κατεύθυνση, δηλαδή στο να μπει το ιδιωτικό κεφάλαιο στην υπόθεση; Αυτή ήταν η ουσία.

Κύριοι συνάδελφοι, το ιδιωτικό κεφάλαιο είναι αφόρητο. Ανοίγει η όρεξή του με αυτά που του δίνετε και κάθε μέρα ζητά και περισσότερα.

Και εσείς έρχεστε τώρα με το καινούργιο νομοσχέδιο να τους δώσετε και αυτά. Και τι τους δίνετε; Σας ζητούσαν να εισέλθουν στον τομέα και συνάμα να αποκλειστεί η ΔΕΗ από το να κάνει επενδύσεις σ' αυτόν τον τομέα. Και εσείς πρόθυμοι, προθυμότητας ικανοποιήσατε αυτήν την απαίτηση. Μέχρι το 2007 η ΔΕΗ δεν θα κάνει επενδύσεις στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής. Σας είπαν, θα παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια, τι θα την κάνουμε; Θα σας την αγοράσουμε εμείς λέει η Κυβέρνηση. Θα αγοράζει μεγάλο ποσοστό της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας το κράτος από τους ιδιώτες.

Σας ζήτησαν ακόμη να τους δώσετε τη δυνατότητα εισαγωγής ενέργειας από ιδιώτες προμηθευτές, με έδρα οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης και τη δυνατότητα να εισάγουν φυσικό αέριο με διημερείς συμβάσεις, για δική τους χρήση. Και εσείς, ως είθισται πλέον, τα δώσατε και αυτά.

Τώρα το τι σημαίνουν αυτά για τη ΔΕΗ είναι εύκολο να το αντιληφθεί κανείς. Αυτά σημαίνουν, όπως τονίζουν και οι εργαζόμενοι που αυτές τις ημέρες είχαν κινητοποιηθεί ενάντια στο νομοσχέδιο, την πλήρη απαξίωση της επιχείρησής. Η ΔΕΗ, μέχρι την 1η Ιουλίου του 2007, με την ψήφιση του νόμου δεν θα μπορεί να κατασκευάζει νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής και στην περίπτωση που θα κατασκευάζει, θα πρέπει να αποσύρει παλαιότερες μονάδες, οι οποίες θα περνούν στη δικαιοδοσία του διαχειριστή του συστήματος.

Παράλληλα οι ιδιώτες υποψήφιοι ηλεκτροπαραγωγοί θα χρηματοδοτούνται εκ των προτέρων από το ελληνικό δημόσιο για την κατασκευή των μονάδων τους. Εδώ, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, ταιριάζει σίγουρα αυτό που λέει ο ποιητής μας, όμορφος κόσμος ηθικός, αγγελικά πλασμένος που είναι ο κόσμος του εκσυγχρονισμού σας. Εδώ, θα σας θυμίσω, κύριοι της Κυβέρνησης, ότι όταν επί Νέας Δημοκρατίας συζητιόταν στη Βουλή και αποφασίστηκε τότε από την κυβερνητική Πλειοψηφία να μην επιτραπεί στον ΟΤΕ να μπει στην κινητή τηλεφωνία, εσείς είχατε διαμαρτυρηθεί και είχατε κάνει καταγγελία τότε. Τι άλλαξε; Πολλά άλλαξαν σε εσάς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τονίζοντας τα παραπάνω, δεν σημαίνει ότι έχουμε την όποια αυταπάτη ότι μπορεί να αλλάξει η κυβερνητική κατεύθυνση. Όχι. Η Κυβέρνηση σ' αυτόν τον τομέα έχει πάρει τις αποφάσεις της, οι οποίες εντάσσονται στην πολιτική προώθησης της πλήρους απελευθέρωσης του ενεργειακού τομέα της χώρας μας και προς αυτήν την κατεύθυνση βέβαια πλειοδοτεί το κόμμα της Αξωματικής Αντιπολίτευσης.

Εμείς, ως κόμμα κινούμαστε προς την αντίθετη κατεύθυνση. Θεωρούμε πως η ικανοποίηση των διευρυνόμενων λαϊκών αναγκών απαιτεί ένα αποκλειστικά κρατικό φορέα ενέργειας, στο πλαίσιο μιας λαϊκής οικονομίας με κοινωνικοποιημένα τα βασικά μέσα παραγωγής και τους οικονομικούς τομείς που είναι στρατηγικής σημασίας για τη χώρα μας. Μόνο σ' αυτά τα πλαίσια μπορεί η ενέργεια να κατοχυρωθεί σαν κοινωνικό αγαθό και να υπηρετήσει τα λαϊκά συμφέροντα και όχι το καπιταλιστικό κέρδος. Εμείς καταψηφίζουμε επί της αρχής το συγκεκριμένο νομοσχέδιο και ο ελληνικός λαός ας βγάλει τα συμπεράσματά του για τη στάση του κάθε κόμματος πάνω σ' αυτό το σοβαρό, σοβαρότατο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Η κ. Ξηροτύρη

έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακόμη και στην εισηγητική έκθεση διαπιστώνεται ότι η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζει σημαντικές αδυναμίες και ελλείψεις. Το πλαίσιο του νόμου 2773 που με δική της ευθύνη προώθησε η Κυβέρνηση δεν λειτούργησε. Απαιτεί διορθώσεις και συμπληρώσεις και προς τούτο, λοιπόν, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα.

Η κυριότερη έλλειψη για μας είναι ο μακροχρόνιος προγραμματισμός, ο οποίος πρέπει να υφίσταται όπως ρητά αναφέρεται στην κοινοτική οδηγία 92/96. Ο προγραμματισμός αυτός αποτελεί για εμάς το πλαίσιο της ομαλής λειτουργίας μιας απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας σ' έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα που είναι ο τομέας της ενέργειας, ο οποίος δεν επιδέχεται παιχνίδια και δεν μπορεί να λειτουργήσει με άκρατο ανταγωνισμό.

Ο Συνασπισμός είχε προτείνει ένα ριζικά διαφορετικό πλαίσιο εναρμόνισης της χώρας στις επιταγές της κοινοτικής οδηγίας, που στηριζόταν στην αξιοποίηση της ΔΕΗ και όχι σ' ένα σταδιακό και μάλιστα νομοθετημένο αποκλεισμό της, όπως και στην ομαλότερη προσαρμογή της ενεργειακής υποδομής στις απαιτήσεις της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Τελικά δεν έχει εξασφαλιστεί ούτε αυτή η εναρμόνιση και ούτε η ενεργειακή υποδομή της χώρας.

Το θεσμικό πλαίσιο για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δημιούργησε εμπόδια για τις νέες μονάδες. Οι ιδιώτες δεν προχωρούν σε επενδύσεις που απαιτούν μακροχρόνιες αποσβέσεις, χωρίς εκ των προτέρων να έχουν εξασφαλίσει προνομιούχους όρους, ενώ η ΔΕΗ, μετά την αλλαγή των στόχων και την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο, έχει από πενταετίας σταματήσει να προγραμματίζει νέες μονάδες. Εύκολος δηλαδή τρόπος για να αυξήσει τα κέρδη και να ανεβάσει τη μετοχή της.

Σε όλα αυτά προστίθεται η έλλειψη προγραμματισμού και η καθυστέρηση αξιοποίησης και προώθησης των ανανεώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον πηγών ενέργειας που θα μπορούσαν να καλύψουν ένα μικρό, αλλά όχι αμελητέο, καθαρό ποσοστό στην αύξηση της ζήτησης της ηλεκτρικής ενέργειας.

Έτσι, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε σήμερα σε συνθήκες ανεπάρκειας στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, αβεβαιότητας και ανασφάλειας στη λειτουργία, στην ευστάθεια και στην αξιοπιστία του εθνικού διασυνδεδεμένου συστήματος παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, με παντελή έλλειψη πολιτικής εξοικονόμησης της ενέργειας.

Πέρα από τις άμεσες, λοιπόν, ανάγκες, ο τομέας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας, όπως όλοι οι ενεργοβόροι τομείς που καταναλώνουν ορυκτά καύσιμα, καλείται –και πρέπει να το κάνει αυτό– να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Στην Ελλάδα, όμως, αντίθετα από ό,τι συμβαίνει στις αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας συνεχίζει να αυξάνει με ρυθμό περίπου 4%. Ο λιγνίτης, στον οποίο στηρίχθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως μοναδικό καύσιμο για τις νέες μονάδες. Η ραγδαία αύξηση της χρήσης του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή, που προβλέπεται να καλύψει περίπου το 30% της ζήτησης στο τέλος της δεκαετίας, έχει και δημιουργεί αλυσιδωτά προβλήματα αξιοπιστίας στην τροφοδοσία, ενώ οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που συμβάλλουν στη μείωση της ρύπανσης, έστω και για το μικρό στόχο της κάλυψης κατά 12% της αύξησης της ζήτησης, δεν προχωρούν, όπως και άλλες πηγές που έχει η χώρα μας, αλλά δεν τις αξιοποιεί.

Σε αυτήν την πολυπλοκότητα των δυσκολιών έρχονται να προστεθούν βασικοί άλλοι επιβαρυντικοί παράγοντες που αφορούν στην ανύπαρκτη πολιτική της χώρας μας στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Τι γίνεται, κύριοι συνάδελφοι, με τις μεταφορές, ένας κατ' εξοχήν ενεργοβόρος τομέας και ρυπογόνος; Στην Ελλάδα καταναλώνεται το 39% της ενέργειας στις μεταφορές -διπλάσιο αυτού που καταναλώνεται για ηλεκτρική ενέργεια- επειδή είναι

κυρίαρχες οι οδικές μεταφορές και ανερχόμενες οι αεροπορικές μεταφορές, ενώ ο σιδηρόδρομος, το μέσον με τη μικρότερη ενεργειακή κατανάλωση, έχει σταματήσει στην εποχή της ιδρύσεώς του, δηλαδή στην εποχή του Χαρίλαου Τρικούπη.

Πέραν αυτών, τα περιθώρια εξοικονόμησης της ενέργειας και ουσιαστικής μείωσης της παραγωγής ρύπων του διοξειδίου του άνθρακα, είναι τεράστια. Η πολιτική, όμως, στη χώρα μας είναι ανύπαρκτη. Αφ' ενός απαιτούνται και τεχνολογικές παρεμβάσεις, στην κατοικία παραδείγματος χάρη, αλλά και αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες, δηλαδή στον τρόπο ζωής μας, γεγονός που χρειάζεται προσπάθεια και σχετική διαπαιδαγώγηση των πολιτών.

Η ανάγκη προόδου σε αυτούς τους τομείς επιβάλλεται όχι μόνο από τις συμφωνίες που έχει υπογράψει η χώρα μας, όπως το Πρωτόκολλο του Κιότο, αλλά ως ένα μέσο αναστολής του ενεργειακού αδιεξόδου που απειλεί τον πλανήτη περιβαλλοντικά, αλλά και συνεχώς διαταράσσει την παγκόσμια ειρήνη.

Να δούμε συνοπτικά το πρώτο κεφάλαιο αυτού του νομοσχεδίου που αφορά τη γεωθερμία. Οι επιστημονικές της εισηγητικές έκθεσης του νομοσχεδίου σχετικά με τη μορφή και την έκταση της γεωθερμικής ενέργειας στη χώρα μας, καθώς και η αντιμετώπισή της με ένα νέο θεσμικό πλαίσιο ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, είναι γενικά αποδεκτές.

Η χώρα μας και η Ιταλία είναι τα μόνα ευρωπαϊκά κράτη με γεωθερμικά πεδία υψηλών θερμοκρασιών, κατάλληλα να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια. Το ηφαιστειακό τόξο του νοτίου Αιγαίου είναι μία τεράστια, θερμικά ανώμαλη περιοχή. Παρ' όλα αυτά, κατέχουμε τη θλιβερή παγκόσμια πρωτιά να κρατάμε κλειστά τα γεωθερμικά πεδία, όπως αυτό της Μήλου, για τα μεγάλα λάθη της ΔΕΗ στην τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, τη στιγμή που η σημερινή τεχνική και η τεχνολογία μπορούν να επιλύσουν πλήρως κάθε πρόβλημα εκμετάλλευσης γεωθερμικού ρευστού με ελάχιστες, έως και μηδενικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Σε ό,τι αφορά στη γεωθερμία της χαμηλής ενθαλπίας, σε προχωρημένο στάδιο έρευνας βρίσκεται μεν η περιοχή κεντρικής και ανατολικής Μακεδονίας και εν μέρει η Θράκη. Ήδη σε ορισμένα απ' αυτά τα βεβαιωμένα πεδία έχει αρχίσει η εκμετάλλευση κυρίως για θέρμανση θερμοκηπίων. Στις παραπάνω περιοχές, όμως, εκτιμάται ότι υπάρχουν ακόμη μεγάλα περιθώρια έρευνας και πολύ μεγαλύτερα αξιοποίησης, ιδιαίτερα στην περιοχή της Θράκης, με πολύ ελπιδοφόρα και αναμενόμενα αποτελέσματα.

Στην κρίσιμη καμπή της χώρας και την καθοριστική φάση για τις κατευθύνσεις ανάπτυξης της οικονομίας, η ενίσχυση της έρευνας και της αξιοποίησης της θερμικής ενέργειας μπορεί να παίξει ουσιαστικό ρόλο στην επίτευξη εθνικών και κοινοτικών στόχων.

Σε μία Ευρώπη που προγραμματίζει η γεωθερμική ενέργεια το 2010 να καλύψει το 15% των νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η χώρα μας, που είναι ιδιαίτερα ευνοημένη, δεν μπορεί να μένει σε «εμβρυακά» επίπεδα. Αυτό γίνεται τώρα. Πώς θα αρχίσει, λοιπόν, η αντίστροφη πορεία; Αρκεί αυτό το θεσμικό πλαίσιο;

Το παρόν νομοσχέδιο μεταφέρει όλο αυτό το βάρος στο επιχειρηματικό ενδιαφέρον, που όμως, όπως είναι γνωστό, είναι ανύπαρκτο για τα γεωθερμικά πεδία υψηλής θερμοκρασίας και για ηλεκτρογενειακούς σκοπούς, ενώ για τα πεδία χαμηλής θερμοκρασίας, που σχετίζονται με τις ιαματικές πηγές και τον τουρισμό, το πλαίσιο για τη σχετική αξιοποίησή τους δεν είναι σήμερα ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο. Οι επιμέρους προσπάθειες αξιοποίησης ακολουθούν την προσφιλή κυβερνητική τακτική της αξιοποίησης επιμέρους σημαντικών κομματιών του προς ανάπτυξη τομέα, μέσω των ιδιωτικών δραστηριοτήτων, π.χ. της ETA και με αφανισμό των μη κερδοφόρων περιοχών.

Το νομοσχέδιο εισηγείται την απάλειψη από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο υπαρκτών ευνοϊκών ρυθμίσεων υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς σοβαρή αιτιολόγηση και ερήμην της, προκειμένου να αποδευματούν προς εκμετάλλευση δεσμευμένοι από την Τοπική Αυτοδιοίκηση γεωθερμικοί χώροι. Προς εκμετάλλευση από ποιους; Αποδυναμώνει την ερευνητική δραστη-

ριότητα από τους φορείς του δημοσίου, συρρικνώνοντας το ρόλο και τις προοπτικές του κατ' εξοχήν φορέα της έρευνας αυτής, του ΙΓΜΕ. Ισχυρίζεται ότι θα ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις εκμετάλλευσης της γεωθερμίας για ενεργειακούς σκοπούς με τη χορήγηση αδειών, όταν μέχρι σήμερα δεν κινείται σχεδόν τίποτα στο χώρο των αδειούχων υποψηφίων ιδιωτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, με εξαίρεση περιορισμένης έκτασης παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές,

Επίσης, θέλω να επισημάνω ότι το νομοσχέδιο δεν διακατέχεται από ιδιαίτερα θετικό πνεύμα προώθησης της γεωθερμίας στον τομέα των αγροτικών χρήσεων. Όπως έγινε, λοιπόν, και με την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Κυβέρνηση «τοποθετεί το κάρο μπροστά από το άλογο». Επιχειρεί τη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου για την αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων και υπόσχεται κανονιστικές ρυθμίσεις και ειδικούς όρους, που θα εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση του υπό ψήφιση νόμου. Το βασικότερο είναι ότι ως κράτος, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, δεν αναλαμβάνει καμία πρωτοβουλία εφαρμογής έστω και πιλοτικού χαρακτήρα.

Το κρίσιμο κεφάλαιο αυτού του νομοσχεδίου είναι το τρίτο κεφάλαιο που αφορά στις ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας. Οι παλινωδίες της Κυβέρνησης στο κρίσιμο αυτό θέμα της ρύθμισης των όρων αγοράς ενέργειας συνεχίστηκαν και στην κοινοβουλευτική επιτροπή μετά από την κατάθεση τροπολογιών ουσιαστικού περιεχομένου με το δικαιολογητικό, κατά την Κυβέρνηση, των νομοτεχνικών βελτιώσεων.

Οι μεγάλες αυτές τροποποιήσεις και σ' ένα βαθμό βελτιώσεις που έγιναν και κατά τη συζήτηση στην επιτροπή οφείλονται στις κινητοποιήσεις των εργαζομένων στη ΔΕΗ, στον ουσιαστικό διάλογο με τους φορείς και τις τεκμηριωμένες προτάσεις που έκαναν, όπως και στις δικές μας παρατηρήσεις, που με έμφαση και γραπτά πολλές φορές υποστηρίξαμε.

Παρά όμως τις κάποιες αυτές βελτιώσεις παραμένουν ακόμα σημαντικά ζητήματα που πρέπει να ρυθμιστούν ή παραμένουν ρυθμίσεις που δεν οδηγούν στην επίλυση του σύνθετου αυτού προβλήματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι οποίες μας αναγκάζουν να καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Ζητήματα όπως ο καθορισμός της ισχύος για την οποία επιτρέπεται ο διαχειριστής να συνάψει συμβάσεις ισχύος, θα στηρίζεται μεν σε ειδική μελέτη, η οποία σωστά συμπληρώθηκε ότι πρέπει να στηρίζεται στον μακροχρόνιο ενεργειακό προγραμματισμό, όμως ο προγραμματισμός αυτός δεν υφίσταται. Πρέπει επομένως άμεσα να προωθηθεί και να εγκριθεί. Και θα έλεγε κανείς ότι αυτό θα πρέπει να γίνει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου. Αλλιώς αυτές οι ρυθμίσεις δεν έχουν κανένα νόημα. Τις βάζουμε για να απαλύνουμε τα πράγματα. Γιατί έτσι ο αριθμός της ισχύος των 900 MW για την περίοδο μέχρι το 2007 φαίνεται αυθαίρετος, χωρίς αιτιολόγηση. Όπως και η επέκτασή του με 400 MW που προστέθηκε στη συνέχεια.

Άλλο πρόβλημα είναι οι διαδικασίες που θα ακολουθήσουν. Το πλαίσιο και οι νομικοί όροι λειτουργίας των νέων μονάδων είναι άγνωστα και θα καθοριστούν μεταγενέστερα με την έγκριση των κωδίκων και των κανονισμών με υπουργικές αποφάσεις.

Εμείς σας επισημάναμε και στην επιτροπή ότι ο νόμος αυτός θα πρέπει να ισχύσει μετά την έγκριση των κωδίκων και των κανονισμών. Δεν νοείται αλλιώς υγιής ανταγωνισμός και απελευθερωμένη αγορά και διαγωνισμοί που προβλέπονται γι αυτό το διάστημα χωρίς τους κώδικες και τις κανονιστικές αποφάσεις.

Την απαράδεκτη μεθόδευση του αποκλεισμού της ΔΕΗ για μια δεκαετία με βάση το όριο του 75% που απαλειφθηκε τελικά, ακολούθησε η πρόνοια θεσμοθέτησης νέου ορίου 50% του συνολικού μεγέθους των κατ' έτος συναπτόμενων πρόσθετων συμβάσεων ισχύος παραγωγής. Είναι εξίσου ανεδαφική η ρύθμιση τόσο για λόγους λειτουργίας του ανταγωνισμού όσο και για καθαρά τεχνοοικονομικούς λόγους, αφού τελικά οδηγεί στο σπάσιμο των μονάδων παραγωγής.

Με τις νέες τροποποιήσεις που έγιναν και με την επιμονή μας στην επιτροπή το όριο αυτό για την περίοδο μετά το 2007 έχει απαλειφθεί. Μέχρι όμως την 1.7.2007 η ΔΕΗ ουσιαστικά εξακολουθεί να αποκλείεται. Παράλληλα πολλές μονάδες της ΔΕΗ

συνολικής ισχύος 1600 MW παραμένουν σε ψυχρή εφεδρεία. Δηλαδή σχεδόν εκτός λειτουργίας όπου τουλάχιστον μετά τη σχετική συμπλήρωση στην επιτροπή η διαχείριση των μονάδων αυτών και η λειτουργία δεν θα γίνεται αυθαίρετα από το διαχειριστή του συστήματος, αλλά μετά από σχετική σύμβαση μεταξύ της ΔΕΗ και του ΔΕΣΜΗΕ.

Επανερχεται έτσι, κύριοι συνάδελφοι, το σενάριο που έχει εμφανιστεί πολλές φορές στον Τύπο για διαγωνισμό 1300 MW ύψους 1 δισεκατομμύριο ευρώ και πλέον μεταξύ των εταιρειών που έχουν πάρει άδεια παραγωγής.

Στις οδηγίες της ΡΑΕ στο σύμβουλο για τη σύνταξη των κωδίκων και των κανονισμών αναφέρεται συγκεκριμένα ότι ο διαγωνισμός θα γίνει σύμφωνα με τις υπάρχουσες άδειες για νέες μονάδες για τις οποίες οι εμπορικές αποφάσεις από τους κατόχους τους δεν έχουν ακόμα ληφθεί. Αν όμως οδηγηθούμε στο να περιορίσουμε τη συμμετοχή σε αυτούς που ζήτησαν και πήραν άδειες με το προηγούμενο καθεστώς, χωρίς να τις υλοποιήσουν, θα είναι μεγάλο λάθος. Γιατί οι όροι και οι προϋποθέσεις κατασκευής νέας μονάδας είναι σήμερα τελείως διαφορετικοί. Σήμερα τα κίνητρα είναι πολύ ευνοϊκότερα και είναι δυνατόν να προσελκύσουν επενδυτές που προηγούμενα δεν είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον.

Εξακολουθούμε, λοιπόν, να είμαστε αντίθετοι σε οποιοδήποτε θεσμοθετημένο ή προμελετημένο περιορισμό στη συμμετοχή στους διαγωνισμούς.

Ο Υπουργός πρέπει να δεσμευτεί ρητά και να αναφέρεται στο νόμο, ότι οι διαγωνισμοί θα διενεργούνται για μια μονάδα κάθε φορά και θα είναι ανοικτοί σε όλους τους ενδιαφερομένους. Η άδεια παραγωγής θα εξασφαλίζεται στο μειωμένο του διαγωνισμού.

Διαφορετικά, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, είναι εύλογες οι ανησυχίες μας ότι σε αυτή τη δεκαετία η απελευθέρωση της ενέργειας στη χώρα μας θα παιχτεί μεταξύ τριών, μεταξύ της ΔΕΗ και δυο μόνο ιδιωτών που τους οποίους παράλληλα θα μεγιστοποιηθούν τα οφέλη. Άρα τελικά από το τι των τριών παραγωγών, με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγηθούμε τουλάχιστον στην άνοδο των τιμών.

Παραμένει το πρόβλημα του θεσμού του προμηθευτή, που με τη νέα ρύθμιση...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα πάρω και εγώ χρόνο από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ναι, αλλά ήδη πήρατε στην αρχή, τα δυο τρία λεπτά, είχα ξεχάσει να βάλω το ρολόι. Θα παρακαλέσω να συντομεύσετε και να τελειώσετε σε δυο τρία λεπτά. Είναι πάρα πολλοί συνάδελφοι εγγεγραμμένοι.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΠΗ -ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Παραμένει λοιπόν, το πρόβλημα του θεσμού του προμηθευτή, που δεν είναι απαραίτητα και παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα. Και το χειρότερο είναι ότι έχει προστεθεί και η δυνατότητα μεταπώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι ενδιαμεσοί ή οι μεσάζοντες μόνο αύξηση του κόστους μπορούν να προκαλέσουν. Και η ρύθμιση αυτή, σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες μεταβολές του χρηματιστηρίου ενέργειας και τις εκτεταμένες αγοραπωλησίες που θα πραγματοποιούνται, θα βοηθήσει τους προνομιούχους καταναλωτές, ενώ ήδη θα έχει ανοίξει ο δρόμος για την κατάργηση των ενιαίων τιμολογίων.

Πρόκειται για ρυθμίσεις που υποκούν σε καθαρά νεοφιλελεύθερη πολιτική, όπου η αγορά άκρως ανταγωνιστική και μέσα από αδιαφάνεια και σε ένα συνεχώς περίπλοκο σύστημα συναλλαγών, μπορεί να οδηγήσει και στις γνωστές εμπειρίες του συνδρόμου της Καλιφόρνιας, που στην Ελλάδα όμως, κύριοι συνάδελφοι, θα είναι τραγικές.

Τι γίνεται με το λογιστικό διαχωρισμό για τα ενιαία τιμολόγια; Το τελευταίο διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη οξεία σύγκρουση μεταξύ ΡΑΕ και ΔΕΗ για την εφαρμογή από τη ΔΕΗ του λογιστικού διαχωρισμού που επιβάλλει η κοινοτική οδηγία. Η ΡΑΕ έχει επιβάλει πρόστιμο και η ΔΕΗ διαμαρτύρεται για μη αντικειμενική συμπεριφορά. Η αντιπαράθεση αυτή αποπροσανατολίζει από άλλα κρίσιμα ζητήματα. Την ευθύνη φέρει αμέριστα ο

Υπουργός, αφού ο σύμβουλος της ΠΑΕ είναι διορισμένος από την Κυβέρνηση και η διοίκηση της ΔΕΗ το ίδιο. Δεν μπορεί να αφήνει να έρπει μια γενικευμένη σύγκρουση μεταξύ των θεσμικών εταίρων. Δεν μπορεί όμως να αφήνει και αναπάντητα μεγάλα ερωτηματικά, τι θα γίνει δηλαδή με τα ενιαία τιμολόγια, όταν γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι στη χώρα μας υπάρχουν διαφοροποιήσεις κυρίως στις ορεινές περιοχές και στα νησιά που το κόστος παραγωγής είναι τριπλάσιο. Επομένως μπαίνουν πολύ σοβαρά ερωτήματα. Ποιες θα είναι οι συνέπειες αν καταργηθούν τα ενιαία τιμολόγια για τους προνομιούχους και μη καταναλωτές. Στα μη διασυνδεδεμένα νησιά που οι καταναλωτές δεν θα είναι επιλέγοντες, πώς θα αντιμετωπιστεί η τεράστια διαφορά κόστους παραγωγής. Θα υπάρξουν αυξημένα τιμολόγια ή πώς θα ανακτηθεί η διαφορά κόστους παραγωγής.

Μήπως ο κύριος Υπουργός μπορεί να μας πει πώς θα αντιμετωπιστεί η νέα κατάσταση που δημιουργείται, για να μπορέσουμε και εμείς να ψηφίσουμε ή όχι αυτό το νομοσχέδιο;

Τελικά όσον αφορά τη λειτουργία του χρηματιστηρίου ενέργειας, με τις ρυθμίσεις εμείς νομίζουμε ότι η αδιαφάνεια εντείνεται.

Στην παράγραφο 10 καθορίζεται τελικά ότι οι προσφορές που προέρχονται από εγκαταστάσεις παραγωγής, πρέπει ν' αντανάκλουν τουλάχιστον το μεταβλητό κόστος των εγκαταστάσεων. Η λέξη τουλάχιστον δεν υπήρχε μέχρι τώρα και τελικά το σύστημα και η διαπραγμάτευση που θα γίνεται, θα γίνεται με βάση το πλήρες κόστος της κιλοβατώρας. Πρόκειται για ένα σύστημα πλήρως απελευθερωμένης αγοράς στην οποία πρέπει να υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για να λειτουργήσει. Αυτές οι προϋποθέσεις δεν υπάρχουν στο ελληνικό σύστημα που είναι απομονωμένο. Οι προσφέροντες είναι ελάχιστοι και η αγορά δεν έχει λειτουργήσει ακόμα. Είναι περίπλοκο και αδιαφανές σύστημα και η ακριβής του μορφή και οι συνέπειες θα γίνουν γνωστές, επαναλαμβάνουμε και γι' αυτό το θέμα, αφού συνταχθούν οι νέοι κώδικες και οι κανονισμοί.

Τελικά, κύριοι συνάδελφοι, το μέλλον του εθνικού διασυνδεδεμένου συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού και μάλιστα με τη διασφάλιση νέων καυσίμων, την επάρκεια και την εφεδρεία του και το κόστος της κιλοβατώρας, είναι απροσδιόριστο.

Τελικά, μήπως μπορεί κανείς να το προσδιορίσει, ότι το κόστος τουλάχιστον της κιλοβατώρας θα είναι αρκετά αυξημένο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Παρακαλώ ολοκληρώστε, κυρία Ξηροτύρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, για το φυσικό αέριο θα τοποθετηθώ στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Έχετε δυνατότητα στη δευτερολογία σας.

Το λόγο έχει ο κ. Παπουτσής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οδηγία 9692/19.12.96 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία ως αρμόδιος Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχα την τιμή να προτείνω προς τα κράτη-μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, υιοθετήθηκε ομόφωνα μόνο όταν επήλθε σε πολιτικό επίπεδο συμφωνία ότι θα βασιστεί στο σεβασμό των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού και στην εγγύηση της παροχής των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Χωρίς αυτή την πολιτική συμφωνία, είμαι βέβαιος ότι η διάδοχός μου στο Χαρτοφυλάκιο Ενέργειας σημερινή Επίτροπος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Λογιόλα ντε Παλάθιο θα ήταν ακόμα εν μέσω σκληρών διαπραγματεύσεων. Το λέω αυτό, γιατί καμιά φορά εδώ στην Ελλάδα ξεχνάμε αυτή ακριβώς την παραδοχή.

Δεύτερον, η οδηγία που διαμόρφωσε το κοινοτικό κεκτημένο βασίστηκε μεταξύ άλλων και σε μια άλλη πολιτική παραδοχή, ότι η απελευθέρωση της αγοράς δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ασυδοσία του κεφαλαίου. Ότι η εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι ανάγκη να δημιουργηθεί σταδιακά και μόνο σταδιακά, προκειμένου αφ' ενός η βιομηχανία να προσαρμοστεί στο νέο της περιβάλλον κατά τρόπο ευέλικτο και ορθολογικό, λαμβάνοντας υπόψη τους διαφορετικούς τρόπους

οργάνωσης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και αφετέρου το άνοιγμα της αγοράς να είναι ουσιαστικό, αλλά χωρίς να θίγει την οικονομική και κοινωνική συνοχή των κρατών-μελών και να δημιουργεί κινδύνους στο παρόν και στο μέλλον για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευτυχώς που ακούμε και μερικές κοινωνικές αντιλήψεις. Έχουμε και μερικούς εδώ πέρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Συγγνώμη, κύριε Παπουτσή.

Εσείς οι Ευβοείς εκεί πέρα, συνεχή βοή προκαλείτε σήμερα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Μην μας βάζετε στο ίδιο καζάνι, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Έχει ενδιαφέρον η ομιλία του κ. Παπουτσή γιατί ήταν ένας τομέας τον οποίο χειρίστηκε ως Επίτροπος.

Συνεχίστε, κύριε Παπουτσή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Και αυτό πάλι γιατί...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Σας παρακαλώ! Φτάνει μία παρεμβολή!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, και αυτό γιατί υπήρξε επίσης η κοινή πολιτική παραδοχή ότι ο ελεύθερος ανταγωνισμός δεν μπορεί από μόνος του να εγγυηθεί την ασφάλεια του εφοδιασμού, την προστασία των καταναλωτών και την προστασία του περιβάλλοντος, υποχρεώσεις τις οποίες αντίθετα μπορεί να εγγυηθεί μακροχρόνιος προγραμματισμός. Και επιπλέον όπου υπάρχουν επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά, να αποτρέπεται η κατάχρηση της θέσης τους αλλά να επιτρέπεται η συμμετοχή τους σε νέες επενδύσεις, εφόσον ισχύουν αυστηρά οι κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού.

Μέσα, λοιπόν, σ' αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα η ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με το ν.2773/99. Και ακριβώς το ίδιο πνεύμα προβλέφθηκε στο τρίτο άρθρο του νόμου αυτού, η ανάγκη και οι διαδικασίες διαμόρφωσης του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας, ενός σχεδιασμού ο οποίος πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα υπάρχοντα αλλά και τα πιθανολογούμενα ενεργειακά αποθέματα σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, όπως επίσης τις τάσεις της διεθνούς αγοράς, αλλά και να στοχεύει, με καθαρή στόχευση, πρώτα απ' όλα στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και στη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας, δεύτερον στην προστασία του περιβάλλοντος, τρίτον στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και τις ιδιαιτερότητες, ιδιαίτερα για την Ελλάδα των νησιών μας, και τέταρτον στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, όπως επίσης και την εγγύηση ενός πλαισίου υγιούς ανταγωνισμού, με σταθερό στόχο τη μείωση του κόστους της ενέργειας για το σύνολο των χρηστών και των καταναλωτών, το νόμο υπενθυμίζω.

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός ο οποίος σύμφωνα με το ν. 2773 πρέπει να μετακλύεται σε πενταετή και δεκαετή βάση, έχει τη μορφή απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης που παρουσιάζεται στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, αφού προηγουμένως έχει τύχει της ενδοκυβερνητικής επεξεργασίας και της διαβούλευσης με τα συναρμόδια Υπουργεία, αφού έχει ζητηθεί η γνώμη της ρυθμιστικής αυτής ενέργειας και όχι να γίνεται ο δημόσιος διάλογος επί της βάσει προτάσεων της ρυθμιστικής αρχής ενέργειας για το μακροχρόνιο σχεδιασμό, όπως επίσης της γνώμης των παραγωγικών φορέων, της οικονομικής και κοινωνικής επιτροπής και βεβαίως ειδικών επιστημόνων.

Όταν ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία και η δημόσια διαβούλευση, τότε ο σχεδιασμός αποκτά την έννοια του μακροχρόνιου ενεργειακού προγραμματισμού και αποτελεί το ασφαλές πλαίσιο για τη λειτουργία της αγοράς των νέων επενδύσεων, την εγγύηση για τις εργασιακές σχέσεις στον τομέα, τον ορθολογικό προγραμματισμό για την παραγωγή ενέργειας.

Αυτός, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, ο μακροχρόνιος προγραμμα-

τισμός που θα δημιουργεί ένα ασφαλές περιβάλλον για όλους τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους, τους παραγωγούς και τους επενδυτές, δυστυχώς απουσιάζει. Γι' αυτό το λόγο ασκώ κριτική στην Κυβέρνηση, γιατί είχε όλες τις δυνατότητες να το διαμορφώσει, γιατί ήδη από το 1997 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχαμε παρουσιάσει τις προβλέψεις για τις τάσεις της ενεργειακής αγοράς μέχρι το 2020, γιατί είχαμε ήδη από το 1998 προχωρήσει στην υπογραφή του πρωτοκόλλου στο Βουκουρεστί για την ενεργειακή συνεργασία στα Βαλκανικά κράτη και τον Εύξεινο Πόντο, την οποία η Κυβέρνηση, ο Υπουργός κ. Τσοχατζόπουλος υπέγραψε μαζί με τους άλλους Υπουργούς πριν από μερικούς μήνες εδώ στην Ελλάδα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΟΓΛΟΥ: Αυτό είναι πολύ σημαντικό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Οι προοπτικές της ενεργειακής συνεργασίας όσον αφορά τη Μεσόγειο είχαν προχωρήσει και ήδη βρίσκονται σ' ένα πλαίσιο συμφωνίας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η γεωθερμία αποτελούν εναλλακτικές πηγές παραγωγής που ευνοούνται από τις κοινοτικές οδηγίες και τον ελληνικό νόμο. Οι περιβαλλοντικοί περιορισμοί και οι δεσμεύσεις της χώρας είναι επίσης δεδομένες. Οι προοπτικές της αγοράς πετρελαίου είναι επίσης καθαρές. Τα στοιχεία υπάρχουν. Εκείνο που δεν υπάρχει είναι ο μακροχρόνιος ενεργειακός προγραμματισμός και ακριβώς γι' αυτόν το λόγο βρίσκουν έδαφος ορισμένοι, άλλοι με καλή και άλλοι με κακή πίστη και σκοπιμότητες επιχειρηματικές και πολιτικές, για να δημιουργούν σύγχυση στην αγορά και ένα καθεστώς ανασφάλειας στους εργαζόμενους της ΔΕΗ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Με βάση όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, και με την ευκαιρία της συζήτησης του παρόντος νομοσχεδίου θέλω να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις για τη μέχρι σήμερα λειτουργία της ενεργειακής αγοράς και βεβαίως παρατηρήσεις που έχουν σχέση με τη δημόσια συζήτηση.

Πρώτα απ' όλα η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας είναι ρυθμιστική αρχή και δεν είναι σε καμία περίπτωση ένας άλλος φορέας για τη χάραξη ενεργειακής πολιτικής. Απαιτείται, λοιπόν, επαναπροσδιορισμός στο ρόλο της, ένα ρόλο που κατοχυρώνεται από το νόμο και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα ρόλο που οφείλουμε να προστατεύσουμε και να ενισχύσουμε, αλλά στα όρια του.

Δεύτερον η ΔΕΗ δεν μπορεί να παραμένει μονοπώλιο. Κατέχει δεσποζούσα θέση στην αγορά και το συμφέρον της χώρας μας είναι να συνεχίσει να κατέχει δεσποζούσα θέση όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και να ανοίξει τα φτερά της στις περιφερειακές αγορές και, γιατί όχι, στην ευρωπαϊκή αγορά μέσα από επιχειρηματικές συνεργασίες.

Τρίτον η διαφοροποίηση των πηγών ενεργειακού εφοδιασμού είναι απαραίτητη προϋπόθεση για το σχεδιασμό του μέλλοντος, καθώς αποτρέπει τους κινδύνους εξάρτησης από οικονομικά συμφέροντα και συμφέροντα άλλων κρατών.

Τέταρτον ο λιγνίτης με την εξέλιξη των νέων, σύγχρονων τεχνικών μεθόδων και των τεχνολογιών τεχνητής καύσης πρέπει να συμπεριλαμβάνεται οπωσδήποτε στους ενεργειακούς σχεδιασμούς του μέλλοντος ισορροπώντας ανάμεσα στις επιλογές και τις δεσμεύσεις μας για την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Πέμπτον το φυσικό αέριο είναι μια σοβαρή επιλογή για τη χώρα, αλλά θα είναι στρατηγικό λάθος για την Ελλάδα με πολλαπλές επιπτώσεις στην οικονομία και στην πολιτική να αποκλειστική επιλογή του μέλλοντος.

Έκτον οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η γεωθερμία πρέπει να ενθαρρύνονται όλο και περισσότερο για την αξιοποίησή τους στον ενεργειακό προγραμματισμό, γιατί πέραν της συμμετοχής τους και πέραν των άλλων μπορούν να δημιουργήσουν ένα δυναμικό βιομηχανικό τομέα γύρω από την τεχνολογία των ανανεώσιμων με σοβαρές εξαγωγικές προοπτικές στις χώρες της Μεσογείου.

Έβδομον η χώρα μας, η ΔΕΗ και άλλες ενδεχομένως επιχειρήσεις πρέπει τώρα και χωρίς καθυστέρηση να αξιοποιήσουμε το συγκριτικό πλεονέκτημά μας ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής

κής Ένωσης όσον αφορά την οργάνωση, τη λειτουργία και τις επενδύσεις μιας περιφερειακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και μάλιστα προωθώντας παράλληλα τη δημιουργία ενός χρηματιστηρίου ανταλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή.

Τέλος, η Κυβέρνηση πρέπει να εγγυάται τη λειτουργία ενός ελκυστικού επενδυτικού πλαισίου όπου οι διαγωνισμοί θα είναι ανοικτοί, θα εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση όλων χωρίς διακρίσεις και χωρίς ευνοϊκές ρυθμίσεις σε καθεστώς πλήρους διαφάνειας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η ΔΕΗ πρέπει να προετοιμαστεί και αυτή σε όλα τα επίπεδα προκειμένου να λειτουργήσει ως ισότιμος φορέας στο καινούργιο περιβάλλον εγκαταλείποντας κάθε ιδέα και πρακτική κατάχρησης της δεσποζούσας θέσης την οποία σήμερα κατέχει.

Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απελευθέρωση της αγοράς πρέπει να κινηθεί σε ένα πλαίσιο κανόνων εκ των οποίων κανείς δεν μπορεί να είναι χαριστικός και σε κανέναν ούτε στη ΔΕΗ ούτε στους ιδιώτες επιχειρηματίες. Διότι μόνο έτσι η απελευθέρωση της αγοράς θα λειτουργήσει προς το συμφέρον των καταναλωτών, των στρατηγικών επιδιώξεων της χώρας μας και γενικότερα του δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή εκεί ακριβώς όπου υπήρξε η πολιτική συμφωνία ανάμεσα στα δεκαπέντε κράτη-μέλη για την προώθηση του ανοίγματος της εσωτερικής αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας. Διαφορετικά, το παράδειγμα της Μεγάλης Βρετανίας η οποία, με την έναρξη ισχύος της οδηγίας, την ενσωμάτωση του κοινοτικού κεκτημένου στη βρετανική νομοθεσία, άνοιξε αυτόματα την αγορά στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Και το αποτέλεσμα σήμερα είναι να έχουν απολεσθεί χιλιάδες θέσεις εργασίας και οι επιχειρήσεις της ενέργειας, μικρές και πολλές στον αριθμό, στην πραγματικότητα να βρίσκονται κάτω από την κυριαρχία των αμερικανικών συμφερόντων και την εποπτεία των αμερικανικών επιχειρήσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Ευάγγελος Πολύζος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, σχεδόν όλοι αναγνωρίζουν την αξία του ανταγωνισμού και των ανοιχτών αγορών. Δυστυχώς, όμως, πολλοί το λένε, αλλά λίγοι το πιστεύουν. Οι κυβερνήσεις των τελευταίων ετών έχουν αποδείξει σε πολλές περιπτώσεις ότι άλλα δείχνουν και άλλα κάνουν, άλλα λένε και άλλα πιστεύουν. Έτσι, παρά τις μεγαλόστομες εξαγγελίες για κατάργηση των μονοπωλίων, η Ελλάδα παραμένει η πιο κλειστή αγορά στον ευαίσθητο τομέα της ενέργειας.

Δύο χρόνια από τη δήθεν απελευθέρωση, η κατάσταση είναι ακριβώς η ίδια με μονοπώλιο της Δ.Ε.Η. και χωρίς ανταγωνισμό. Έτσι, όμως, χάνει ο Έλληνας καταναλωτής που δεν έχει επιλογές, χάνει ο Έλληνας επιχειρηματίας που θέλει να δραστηριοποιηθεί στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, αλλά προπαντός χάνει η ίδια η Δ.Ε.Η. –το είπε ο κ. Παπουτσης- η οποία χωρίς ανταγωνισμό δεν μπορεί να βελτιώσει τη λειτουργία της και να γίνει ανταγωνιστική στο διεθνές περιβάλλον.

Σήμερα, ο κάθε Έλληνας πολίτης βλέπει τα θετικά αποτελέσματα που έχει η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, τις βάσεις για την οποία έθεσε η Νέα Δημοκρατία. Γιατί, λοιπόν, η Κυβέρνηση σκαμποτάρει την απελευθέρωση και της αγοράς ενέργειας;

Η ευρωπαϊκή εμπειρία λέει ότι υπήρξε μέση μείωση 40% στις τιμές του ηλεκτρικού, εκεί όπου απελευθερώθηκε η αγορά. Ο ανταγωνισμός θα ωφελούσε όχι μόνο τους οικιακούς καταναλωτές, αλλά θα έριχνε το κόστος στη βιομηχανία και στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, γεγονός που είναι αναγκαίο για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών μας προϊόντων αλλά και του επιπέδου ζωής των αγροτών μας, που οι Κυβερνήσεις του κ. Σημίτη δημιούργησαν τέτοιες προϋποθέσεις, που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας.

Είναι γνωστό ότι εκτός των άλλων η προσέλκυση επενδύσεων εξαρτάται από την ποιότητα της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και από το κόστος και τη διαθεσιμότητα της ηλεκτρικής ενέργειας. Πώς, λοιπόν, να μην είναι τελευταία σε ξένες επενδύσεις

η Ελλάδα με τέτοια αναποτελεσματική Δημόσια Διοίκηση, όταν η αγορά ενέργειας είναι μονοπωλιακή -οι τιμές δεν πέφτουν- και όταν δεν είναι σίγουρο ότι μετά από δύο ή τρία χρόνια θα υπάρξει ενέργεια για να κινηθούν τα εργοστάσια;

Όπως προβλέπει η ρυθμιστική αρχή ενέργειας, μετά το 2005 θα υπάρξει έλλειψη ηλεκτρικού ρεύματος στην αγορά, η οποία δεν θα μπορεί να καλυφθεί ούτε από τις εισαγωγές.

Για μια ακόμη φορά οι άτολμες κυβερνήσεις του κ. Σημίτη εξακολουθούν να θυσιάζουν τα συμφέροντα της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού προκειμένου να υπηρετήσουν τα συμφέροντα των λίγων. Το τίμημα αυτής της πολιτικής επιλογής το πληρώνουν σήμερα οι πολίτες τόσο άμεσα με αυξημένες τιμές όσο και έμμεσα με το χάσιμο θέσεων απασχόλησης.

Αδιαφορεί, λοιπόν, η Κυβέρνηση του κ. Σημίτη για τον κίνδυνο αύξησης των τιμών σε περίπτωση έλλειψης ηλεκτρικής ενέργειας. Αδιαφορεί για τις επιπτώσεις που είχε κάτι τέτοιο στη βιομηχανική, αλλά και στη γεωργική παραγωγή. Αποθαρρύνει την εμπλοκή ιδιωτών στο χώρο της ενέργειας με αποτέλεσμα να χάνονται επενδύσεις εκατομμυρίων ευρώ και εκατοντάδες θέσεις εργασίας.

Κλείνοντας θέλω να σταθώ ιδιαίτερα σε ένα σημείο του άρθρου 23 και συγκεκριμένα εκεί που τίθεται χρονικός περιορισμός για τις μονάδες του διαγωνισμού της ΔΕΣΜΗΕ, οι οποίες πρέπει να λειτουργούν μέχρι την 1η Ιουλίου του 2007. Ο περιορισμός αυτός αποκλείει από τους πιθανούς χώρους εγκατάστασης αυτών των μονάδων τις περιοχές της βόρειας Ελλάδας, όπου τα δίκτυα ηλεκτρισμού θα είναι έτοιμα το 2008.

Όλοι γνωρίζουμε, αλλά αποδεικνύεται και από τα επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας και από τα εργατικά κέντρα, ότι η βόρεια Ελλάδα είναι σήμερα πρωταθλήτρια στην ανεργία. Στο σημείο αυτό δεν μπορώ να μην αναφερθώ και στην Πιερία, την ιδιαίτερη εκλογική μου περιφέρεια, όπου σύμφωνα με στοιχεία του εργατικού κέντρου η ανεργία πλησιάζει το 35%, ενώ έπρεπε να υπάρχουν ειδικά κίνητρα δημιουργίας τέτοιων εγκαταστάσεων στη βόρεια Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θα περιορίσω τις παρατηρήσεις μου στο τρίτο κεφάλαιο του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην αγορά ενέργειας.

Πριν από δέκα χρόνια ακριβώς, την 16η Ιουλίου 1993, ως Υπουργός Οικονομίας μαζί με τον τότε Υπουργό Βιομηχανίας και σημερινό Υφυπουργό Υγείας, τον κ. Κοντογιαννόπουλο, κατέθεσα στη Βουλή σχέδιο νόμου με τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συναφείς διατάξεις». Το σχέδιο νόμου ψηφίστηκε και έγινε ο ν. 2165/1993.

Με το νόμο αυτό δινόταν η δυνατότητα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κατόπιν διαγωνισμού, σε ιδιώτες με την υποχρέωση να πωλούν την ενέργεια στη ΔΕΗ. Το ΠΑΣΟΚ κατήργησε το νόμο αυτόν ένα χρόνο αργότερα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΛΙΚΟΓΛΟΥ: Τότε όμως χωρίς ενέργεια μέσα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Τι επιδιώκει το συζητούμενο σήμερα νομοσχέδιο; Τη σύναψη, κατόπιν διαγωνισμού, συμβάσεων ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Χάσαμε ακριβώς δέκα χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, που μας χρωστάει ο κ. Σημίτης, πρώτα ως Υπουργός Βιομηχανίας, αντικαταστάτης του κ. Κοντογιαννόπουλου, και στη συνέχεια ως Πρωθυπουργός.

Για την ιστορία, κύριοι συνάδελφοι, για να υπάρχει καταγεγραμμένη η πορεία του κ. Σημίτη θυμίζω τα εξής: Βάσει του ν. 2165/1993 το Υπουργείο Οικονομίας διενήργησε τότε διαγωνισμό για τη δημιουργία στη Θίβση μονάδας συνδυασμένου κύκλου 600 MW. Στο διαγωνισμό εκδήλωσαν ενδιαφέρον δεκάδες -επαναλαμβανόμενες δεκάδες- από τους διεθνείς ενεργειακούς κολοσσούς. Πρώτη πράξη του κ. Σημίτη ως Υπουργού Βιομηχανίας ήταν η κατάργηση του διαγωνισμού για να ικανοποιήσει το αίτημα της ΠΑΣΟΚοκρατούμενης ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ. Πρώτα η ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ για τον κ. Σημίτη και μετά το γενικό καλό.

Επόμενη πράξη του κ. Σημίτη ήταν η κατάργηση του ν. 2165/93. Αυτό έγινε με το ν. 2244/94. Η πρώτη παράγραφος του πρώτου άρθρου του «εκσυγχρονιστικού» νόμου του κ. Σημί-

τη προβλέπει, ότι η ΔΕΗ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ο κ. Σημίτης επανέφερε το μονοπώλιο της ΔΕΗ επειδή αυτό απαιτούσε η ΓΕΝΟΠ -ΔΕΗ.

Η τρίτη πράξη του κ. Σημίτη ήταν η ανάθεση χωρίς διαγωνισμό της κατασκευής λιγνιτικής μονάδας στη Φλώρινα, του εξοπλισμού υδροηλεκτρικών σταθμών και της κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου. Αυτές οι αναθέσεις του κ. Σημίτη κόστισαν εκατοντάδες δισεκατομμύρια δραχμές περισσότερο απ' ό,τι θα κόστιζαν αν είχε ακολουθηθεί μια έντιμη διαγωνιστική διαδικασία.

Κατά την εκτίμησή μου, αυτές οι τρεις κινήσεις του κ. Σημίτη, σε συνδυασμό με την περίεργη παραχώρηση -πάλι από τον κ. Σημίτη- του 49% των Ναυπηγείων του Σκαραμαγκά στους συνδικαλιστές, έστρωσαν στον κ. Σημίτη το δρόμο για την κατάκτηση του ΠΑΣΟΚ.

Η επόμενη πράξη παίχθηκε το Δεκέμβριο του 1999 με το ν. 2773 με τίτλο «Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας». Εισηγητής ήταν ο τότε Υπουργός Ανάπτυξης κ. Βενιζέλος. Μεγάλο μέρος του νομοσχεδίου αναφέρεται στην κύρωση της σύμβασης ΓΕΝΟΠ -ΔΕΗ - Υπουργού Ανάπτυξης. Στο νομοσχέδιο αναφέρεται πρώτα η ΓΕΝΟΠ -ΔΕΗ και μετά ο Υπουργός. Όσα προέβλεπε το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση απεδείχθησαν, παραδόξως για νομοθέτημα του κ. Βενιζέλου, απολύτως ανεπαρκή. Η απελευθέρωση της αγοράς δεν έγινε.

Το σημερινό νομοσχέδιο προσπαθεί υποτίθεται να διορθώσει τα ανεπάρκιστα του κ. Βενιζέλου. Αλλά και ο σημερινός Υπουργός υπακούει στην αρχή: πρώτα η ΓΕΝΟΠ -ΔΕΗ, μετά ο Υπουργός και πιο πίσω το γενικό καλό. Γι' αυτό και το σημερινό νομοσχέδιο δεν πρόκειται να συμβάλει στην απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Όλες οι διατάξεις του είναι διάτρητες.

Το άρθρο 25, για παράδειγμα, προβλέπει ότι στις ιδιωτικές επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας θα εφαρμόζονται υποχρεωτικώς στην ουσία οι συμβάσεις εργασίας της ΔΕΗ, δηλαδή συμβάσεις που τριπλασιάζουν το κόστος εργασίας. Αυτό γίνεται για να μην μπορέσουν οι νέες μονάδες να απειλήσουν το μονοπώλιο της ΔΕΗ.

Η ΔΕΗ συστηματικά δεν τηρεί βασικές διατάξεις της κοινοτικής οδηγίας 96/92 και της ελληνικής νομοθεσίας. Η ΡΑΕ της έχει επιβάλει τρεις ή περισσότερες φορές το ελάχιστο πρόστιμο που προβλέπει η νομοθεσία. Η ΔΕΗ όμως εξακολουθεί να θεωρεί τους νόμους και τις κοινοτικές οδηγίες κουρελόχαρτα χωρίς ιδιαίτερη σημασία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αρχίσει να κινεί τις διαδικασίες εναντίον της ΔΕΗ, αλλά αυτό δεν φτάνει για να συγκινήσει τη διοίκηση της εταιρείας. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κοιμάται και δεν μπορεί να ασχοληθεί με τη ΔΕΗ.

Η ΔΕΗ δεν έχει προχωρήσει στο λογιστικό διαχωρισμό κατά δραστηριότητα ηλεκτρικής ενέργειας όπως επιβάλει ο νόμος και οι κοινοτικές οδηγίες με αποτέλεσμα να εμποδίζεται ο εξορθολογισμός των τιμολογίων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και να συντηρείται μία αβεβαιότητα στην αγορά που διώχνει κάθε σοβαρό υποψήφιο επενδυτή.

Με αυτά τα δεδομένα δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνει δεκτή οποιαδήποτε αύξηση των τιμολογίων της ΔΕΗ, όσο η ΔΕΗ δεν είναι συνεπής προς το νόμο. Δεν μπορεί να επιτραπεί η συμμετοχή της ΔΕΗ σε κανένα διαγωνισμό ούτε να της δοθεί οποιαδήποτε άδεια για την ανανέωση παλαιών μονάδων. Δεν πρέπει να μπορεί η ΔΕΗ να προχωρήσει σε οποιαδήποτε νέα μετοχοποίηση που κάτω από αυτές τις συνθήκες θα κινδύνευε να παραπλανήσει και ενδεχομένως να εξαπατήσει τους επενδυτές.

Για την απελευθέρωση της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας, που θα οδηγήσει σε μείωση του κόστους της ενέργειας και θα ενισχύσει τη χαμηλή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, απαιτείται πρώτον, η διάσπαση της ΔΕΗ κατά δραστηριότητα, μιας και ο λογιστικός διαχωρισμός δεν έγινε και αρνείται η ΔΕΗ να τον κάνει και δεύτερον, η διεξαγωγή διαγωνισμών αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ιδιώτες, που θα επενδύσουν σ' ένα νέο δυναμικό παραγωγής 2.500 M.W. τουλάχιστον. Αυτό είναι λίγο παραπάνω από το 25%, το οποίο είναι το ελάχιστο που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θα ήθελα να τελειώσω με μία πρόβλεψη. Εάν, κύριοι συνά-

δελφοι, τελικώς ψηφιστεί το νομοσχέδιο ως έχει, θα δημιουργηθούν κατά τη γνώμη μου δύο, τρεις νέες μονάδες, που όμως θα έχουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά: είτε θα γίνουν από εταιρείες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως τα ΕΛΠΕ, είτε από τους γνωστούς μεγαλοεργολάβους, οι οποίοι παίρνουν όλα τα δημόσια έργα στην Ελλάδα. Καμία μεγάλη ξένη εταιρεία στο χώρο της ενέργειας δεν πρόκειται να ασχοληθεί με το ασυμμάχητο και διάτρητο σύστημα.

Η συνταγή άλλωστε είναι γνωστή. Οι ελληνικές εταιρείες γνωρίζουν αυτό το οποίο δεν γνωρίζουν οι ξένες. Ότι δηλαδή το ελληνικό δημόσιο σκανδαλωδώς θα προσαρμόσει τους όρους της σύμβασης που θα υπογραφεί μετά το διαγωνισμό και με πλήρη βέβαια αδιαφάνεια, για να την καταστήσει συμφέρουσα για τους αναδόχους -αυτό είναι κάτι που ξέρουν οι Έλληνες, αλλά δεν ξέρουν οι ξένοι. Έτσι γίνεται πάντα σε όλα τα δημόσια έργα.

Κύριοι Βουλευτές, υπεύθυνο είναι να καταψηφίσετε ανεπιφύλακτα αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Μαντέλης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να στρέψω την προσοχή σας σε ένα άλλο μεγάλο παράγοντα, που άμεσα ή έμμεσα γίνεται από αυτό το νομοσχέδιο. Μιλάμε για την ενέργεια, για τον τρόπο που αναπτύσσεται η αγορά, όμως ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι αυτού του είδους η ενεργειακή τροφοδότηση της ανάπτυξης, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε όλο τον κόσμο, έχει μια δραματικά σκληρή επίπτωση στο περιβάλλον, τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα, οι οποίες δημιουργούν τη μεγαλύτερη απειλή που έχει σήμερα η ανθρωπότητα, τις κλιματικές αλλαγές.

Όλες οι δραματικές εξελίξεις στον πλανήτη προέρχονται από αυτήν την απειλή. Η τήξη των πάγων, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η απερίμενη, η εξαφάνιση ολόκληρων νησιών που απειλούνται από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, η απώλεια της βιοποικιλότητας, οι μεγάλες φυσικές καταστροφές και τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι θα χάσουν τη ζωή τους άμεσα ή έμμεσα από την πείνα και από άλλες καταστάσεις που θα δημιουργηθούν.

Γι' αυτό ακριβώς και η ανθρωπότητα έχει υπογράψει το Πρωτόκολλο του Κιότο, με βάση το οποίο υπάρχουν νομικές δεσμεύσεις, που υποχρεούμαστε να τηρήσουμε όσοι το υπογράψαμε. Η Ελλάδα έχει υπογράψει αυτό το Πρωτόκολλο και έχει υποχρέωση μέχρι το 2010 να έχει περιορίσει την εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα, επομένως να έχει περιορίσει τον τρόπο που ενεργειακά τροφοδοτεί την ανάπτυξη της, σε τέτοιο σημείο που να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.

Με τα σημερινά δεδομένα γνωρίζουμε ότι θα αποκλίνουμε από το στόχο μας, εάν δεν κάνουμε σημαντικές παρεμβάσεις κατά δώδεκα εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα το λιγότερο, που σημαίνει οικονομική κύρωση ή υποχρέωση αγοράς αντιστοίχων δικαιωμάτων δώδεκα εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα στην τρέχουσα τιμή του πετρελαίου, δηλαδή σε σημερινές τιμές περίπου 300.000.000 δολάρια το χρόνο από το 2012 και μετά.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο υπάρχει πολιτική, υπάρχει η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 5 Μαρτίου του 2003, που βάζει μία σειρά από θέματα για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της ενεργειακής τροφοδότησης.

Και κορυφαίο ζήτημα είναι η ενθάρρυνση και προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που από μόνες τους μπορούν να καλύψουν το 50% της ανάγκης που δημιουργείται με την αλλαγή του ενεργειακού μοντέλου που επιβάλλεται για να ζήσει ο πλανήτης γη.

Μεταξύ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας καίρια θέση έχει η γεωθερμία. Είναι η σημαντικότερη πηγή ενέργειας, πολύ μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας από το ίδιο το πετρέλαιο. Διότι έχει τη δυνατότητα να ανανεώνεται σε ένα κλειστό κύκλωμα, βγαίνει από το γεωλογικό κοίτασμα, γυρίζει στη χρήση και στις εφαρμογές που χρειάζεται και επανενεχύεται στο γεωλογικό κοίτασμα όπου ανακτά από το περιβάλλοντα χώρο τη θερ-

μότητα την οποία έχασε κατά τη χρήση και την εφαρμογή. Κατά τον κύκλο δε αυτόν μπορεί ταυτόχρονα να χρησιμοποιηθεί σε κάθε πιθανή εφαρμογή κάτι που καμιά άλλη πηγή ενέργειας δεν μπορεί να το κάνει, του πετρελαίου συμπεριλαμβανομένου. Ταυτόχρονα ηλεκτροπαραγωγή, και οικιστική χρήση με ζεστό νερό ή θέρμανση, ταυτόχρονα υδατοκαλλιέργεια και θέρμανση ενός θερμοκηπίου, ταυτόχρονα αφαλάτωση. Μετά θα γυρίσει στη γη ότι απομένει από το γεωθερμικό αυτό ρευστό, θα ανανεωθεί και θα ξαναμπει στη χρήση.

Στην Ευρώπη υπάρχουν τρεις χώρες που έχουν τεράστιες δυνατότητες αξιοποίησης της γεωθερμίας. Είναι η Ισλανδία που καλύπτει το μισό τοις εκατό της ενέργειάς της από τη γεωθερμία ενώ πουλάει και στη Γερμανία ηλεκτρική ενέργεια. Δεύτερη είναι η Ιταλία, η οποία από τον 19ο αιώνα έχει αξιοποιήσει τη γεωθερμία της και είναι και η Ελλάδα η οποία έχει τεράστια γεωθερμικά αποθέματα ξεκινώντας από το Σουσάκι στα Μέγαρα, τα Μέθανα, τη Μήλο, τη Νίσυρο, τη Λέσβο, τη Θράκη, τη Νέα Κεσσάνη, τη κοιλάδα του Σπερχείου και δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό. Αυτή η πηγή ενέργειας δεν έχει αξιοποιηθεί για πολλούς και διάφορους λόγους αλλά ο κυριότερος ήταν ότι υπήρχε ένα αναχρονιστικό θεσμικό πλαίσιο που στην πραγματικότητα καταπολέμωσε την ανάπτυξη της γεωθερμίας.

Τα κύρια σημεία στα οποία υπήρχαν οι αδυναμίες του θεσμικού πλαισίου είναι έξι, τα έχω κωδικοποιήσει και το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας έρχεται να εκσυγχρονίσει το νομοθετικό πλαίσιο και πρέπει να πω ότι σε ορισμένα απαντά θετικά, σε ορισμένα άλλα δεν απαντά και σε κάποια άλλα απαντά μεσοβέζικα.

Τα έξι ζητήματα είναι τα εξής: Πρώτον, χαρακτηρίζεται η γεωθερμία μέχρι σήμερα ως μετάλλευμα και όχι ως πηγή ενέργειας. Αυτό έχει τεράστιες συνέπειες και θεσμικά αλλά και πρακτικά, από αυτούς που θα επενδύσουν, από αυτούς που θα αξιοποιήσουν, από αυτούς που θα αγοράσουν και από αυτούς που θα απολαύσουν. Μια εντελώς διαφορετική φιλοσοφία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει ότι αυτό είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Το νομοσχέδιο σε μια φράση αναφέρει ότι είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Όμως, δεν έχει μπορέσει να ξεπεράσει το σύμπλεγμα που διακατέχει το Υπουργείο Ανάπτυξης ότι είναι μετάλλευμα, γιατί το διαχειρίζεται ως τέτοιο. Λέει ότι το γεωθερμικό υγρό πρέπει να γυρίσει στο μεταλλευτικό του κοίτασμα και χρησιμοποιώ αυτήν την έκφραση γιατί δεν έχει καμία αξία. Και γιατί μεταλλευτικό και όχι γεωλογικό κοίτασμα; Θα δείτε αναφορές στο Μεταλλευτικό Κώδικα. Πάντως συνεχίζει να υπάρχει η ίδια νοοτροπία και αν το Υπουργείο δεν την εγκαταλείψει αυτήν τη νοοτροπία ο νόμος λίγο θα βοηθήσει. Υπάρχουν εξάλλου και πρακτικά ζητήματα που προκύπτουν από τον ίδιο το νόμο.

Το δεύτερο ζήτημα είναι ότι το κοίτασμα που προέκυπτε από τη γεωθερμική έρευνα δεν αντιμετωπιζόταν σαν ενιαίο κοίτασμα. Γινόταν μία διασπάθισή του και το κυριότερο μία αδυναμία αξιοποίησής του όπως στη Νέα Κεσσάνη όπου εκατό χιλιάδες στρέμματα γεωθερμίας ποιος τα διαχειρίζεται; Ποιος φροντίζει για το υδραυλικό ισοζύγιο ότι βγαίνει να μπαίνει; Ποιος φροντίζει να επανενεχύεται το κοίτασμα το γεωθερμικό υγρό μέσα στο κοίτασμα. Κανείς. Και ανέλαβαν τη διαχείριση υποτίθεται οι αγρότες που μπορούσαν να στήσουν ένα θερμοκήπιο ή μία υδατοκαλλιέργεια. Έρχεται το νομοσχέδιο και το λύνει αυτό, είναι ένα από τα θετικά του νομοσχεδίου για την έννοια της διαχείρισης και μάλιστα της ολοκληρωμένης διαχείρισης του κοιτάσματος και αυτό είναι από τα ζητήματα, που θα βοηθήσουν την ανάπτυξη της γεωθερμίας.

Τρίτο ζήτημα: Δεν καλυπτόταν πουθενά το ερευνητικό ρίσκο. Ζητάμε να πάει κάποιος να κάνει γεωτρήσεις, για να βρει γεωθερμία και να αξιοποιηθεί αυτός ο χώρος, αλλά δεν υπάρχει δυνατότητα να ενισχυθεί αυτός που θα σηκώσει το ρίσκο της έρευνας.

Εδώ έπρεπε να υπάρχει τομή. Έπρεπε να ενισχυθεί η έρευνα με μια κάλυψη μέρους του γεωλογικού ρίσκου. Απεναντίας, όπως θα δείτε στο νομοσχέδιο αυτό, υπάρχουν αντιλήψεις, προερχόμενες από τον Μεταλλευτικό Κώδικα -είναι αυτά τα πρακτικά που σας είπα- που λένε ότι πρέπει να πληρώσει και

παράβολα από πάνω. Δηλαδή θα τον επιβαρύνουμε. Και μάλιστα θα τον επιβαρύνουμε και με παράβολα και με πρόστιμα, δηλαδή με μια σειρά διαδικασιών, οι οποίες μπορεί να αρμόζουν σ' εκείνον που κάνει έρευνα για σίδηρο ή για άλλα ορυκτά, που μπορεί να υπάρχουν στη Μήλο ή στη βόρειο Ελλάδα, αλλά δεν αρμόζουν στη γεωθερμία, την οποία θέλουμε να ενισχύσουμε και να προωθήσουμε.

Τέταρτον υπήρχε ανυπαρξία επενδυτικών ευκαιριών. Βασική αιτία ήταν η έλλειψη διαγωνιστικών διαδικασιών. Η μόνη δυνατότητα για να αξιοποιηθεί η γεωθερμία, που θέλει πολύ υψηλή τεχνολογία και –προφανώς– κεφάλαια ήταν να το κάνει είτε η Τοπική Αυτοδιοίκηση –πράγμα αδύνατο– είτε οι Έλληνες του εξωτερικού, οι μετανάστες, που γύριζαν με μια δεκάρα. Αυτό αντιμετωπίζεται με το νομοσχέδιο.

Το πέμπτο εμπόδιο ήταν το δικαίωμα της ελεύθερης διάθεσης. Δεν υπήρχε δικαίωμα ελεύθερης διάθεσης των προϊόντων. Είχατε δηλαδή ένα περίσσειμα ενέργειας ή μια δυνατότητα να κάνετε πολλαπλές χρήσεις και δεν υπήρχε από το νόμο αυτή η αντιμετώπιση. Με το νομοσχέδιο, όμως, αντιμετωπίζεται και αυτό συγκαταλέγεται στα θετικά του νομοσχεδίου.

Το τελευταίο και σημαντικότερο: Όλες οι σοβαρές πηγές γεωθερμίας υψηλής ενθαλπίας, οι οποίες μπορεί να έχουν τεράστια προστιθέμενη αξία στην αναπτυξιακή δραστηριότητα της χώρας είναι εγκλωβισμένες εδώ και τώρα από τη ΔΕΗ, χωρίς γι' γίνεται καμία αξιοποίηση. Στην πραγματικότητα δημιουργούμε τεράστια προβλήματα, όπως αυτά που δημιουργήθηκαν στη Μήλο και στη Νίσυρο, όπου ο κόσμος ακούει ΔΕΗ και γεωθερμία και του «σηκώνεται η τρίχα»! Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Δεν μπορεί να υπάρξει καμία ανάπτυξη όχι μόνο για τη ΔΕΗ, αλλά για κανένα επενδυτή που θα πάρει στα χέρια του αυτόν τον πολύτιμο ενεργειακό πόρο, επί πέντε χρόνια θα τον έχει ανεκμετάλλευτο και θα του δίνουμε το δικαίωμα να τον κρατά.

Αυτό πρέπει ρητά να ρυθμιστεί, γιατί διαφορετικά τίποτα θετικό απ' αυτά που αναφέραμε προηγούμενων δεν θα συμβεί, γιατί δεν θα υπάρχει ευκαιρία να γίνει τίποτα. Δεν θα υπάρχει δυνατότητα κάποιος να επενδύσει, αφού, εδώ και τριάντα-σαράντα χρόνια, όλα είναι μπλοκαρισμένα από τη ΔΕΗ και δεν κάνει τίποτα εκτός από το να δυσφημεί αυτό το σημαντικότερο αναπτυξιακό χώρο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Άρα το νομοσχέδιο είναι μια τρύπα στο νερό!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Επεσήμανα τα θετικά και τα αρνητικά. Προφανώς έχουμε πρόοδο, αλλά θα πρέπει να πούμε και ποια σημεία πρέπει να δηλωθούν, γιατί έχουμε και πρωτολογίες και προτάσεις, κύριε Κεδίκογλου. Πρέπει να δούμε πώς θα τα περάσουμε.

Κλείνω, κύριοι συνάδελφοι. Δεν έχω χρόνο, για να αναπτύξω άλλο το θέμα. Δύο μικρές μόνο παρατηρήσεις θα κάνω. Θέλω να πω το εξής: Πράγματι ο ν. 2773 είναι γεμάτος παγίδες για την ανοικτή αγορά της ενέργειας. Ιδιαίτερα η ΔΕΗ θα πρέπει να προσέξει, διότι ο κίνδυνος δεν προέρχεται απ' αυτό που μπορεί να γίνει από μια ανοικτή αγορά ενέργειας, ελεγχόμενη εντός της χώρας, μέσα σε κανόνες. Θα προέλθει από τον ανταγωνισμό των εισαγωγών, οι οποίες εξομοιούνται με παραγωγή.

Η ΔΕΗ επικαλείται τη Γαλλία και το σύστημά της. Για να έχει τα επιχειρήματά της, πρέπει να ξέρει ότι η Γαλλία έχει τεράστια πλεονάσματα ενέργειας από πυρηνική ενέργεια, τα οποία τα διοχετεύει και προωθεί τα μεγάλα διευρωπαϊκά δίκτυα προς Ιταλία και Ισπανία. Όταν πηγαίνει προς Ιταλία, θέλει να πάει και στην Ελλάδα και στη Βαλκανική και στην Τουρκία, γιατί θέλει να πουλήσει το περίσσειμα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει. Εκεί πλέον όλα αυτά τα οποία προσπαθούμε σήμερα με κάποια «μανουβράσματα» να αντιμετωπίσουμε δεν θα υπάρχει η δυνατότητα να γίνουν. Πρέπει από τώρα να προετοιμαστούμε και να λάβουμε τα μέτρα μας.

Ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Εγώ, κύριε συνάδελφε, σας χειροκροτώ για τη Νίσυρο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΑΝΤΕΛΗΣ: Και για τη Μήλο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο κ. Αθανάσιος Νάκος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, συζητάμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου τεράστιας σημασίας. Αφορά θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Δεν θα αναφερθώ στην πρωτολογία μου στη γεωθερμία, αλλά θα αναφερθώ στα άρθρα, μια που πιστεύω ότι είναι ήσσονος σημασίας, όχι ως αντικείμενο, αλλά επειδή κυρίως μπήκε στο νομοσχέδιο ως προπέτασμα, προκειμένου να μην έρθει ένα νομοσχέδιο που να είναι τροποποίηση του νόμου για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Συζητάμε δηλαδή για την ενέργεια ενός από τους σημαντικότερους παράγοντες που καθορίζουν το κόστος διαβίωσης του Έλληνα πολίτη και το κόστος παραγωγής των προϊόντων, δηλαδή για μια μεταβλητή που καθορίζει σε σημαντικό βαθμό την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων και κατά συνέπεια την πολύπαθη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Το πρόβλημα που υπάρχει στον τομέα είναι ότι η Κυβέρνηση συμπεριφέρεται αντιστρόφως ανάλογα προς τη σοβαρότητα του θέματος. Υποτίθεται ότι έχουν περάσει δυόμισι χρόνια από τότε που ισχύει η ελεύθερη αγορά. Ποια ελεύθερη αγορά, όμως; Υπάρχει ανταγωνισμός; Βεβαίως όχι. Υπάρχει έστω και ένας επιλέγων πελάτης; Βεβαίως όχι. Απελευθέρωση της αγοράς σύμφωνα με την ορολογία της Κυβέρνησης, καλείται η μετοχοποίηση της ΔΕΗ για την απόκτηση εσόδων για την κάλυψη των ελλειμμάτων του κρατικού προϋπολογισμού. Απέτυχε ο ν.2773 να ανοίξει την αγορά; Βεβαίως απέτυχε, διότι δεν την άνοιξε. Κάθε νόμος κρίνεται εκ του αποτελέσματος που επιφέρει.

Αντί, όμως, αυτή η τροπή των πραγμάτων και η νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται από τις τελευταίες κοινοτικές επιταγές να οδηγήσουν την Κυβέρνηση σε μια ολοκληρωμένη πολιτική, την οδήγησαν σε νέες παλινωδίες. Τρεις μέρες κράτησε το νομοσχέδιο στην επιτροπή, τρεις νόμοι διαφορετικοί ήλθαν αυτές τις τρεις ημέρες. Τόσο καλά μελετημένο ήταν το νομοσχέδιο, τόσο επιστημονικά τεκμηριωμένο, τόσο επιστημονικά έγινε η προσέγγιση. Σύμφωνα μάλιστα με δήλωση του κυρίου Υπουργού Ανάπτυξης το νομοσχέδιο σύντομα πρέπει να αλλάξει πάλι, μια που η κοινοτική οδηγία επιβάλλει πρόσθετες ρυθμίσεις.

Τι έπρεπε να γίνει και δεν έγινε, όπως θα έκανε κάθε νοοκύρης; Έπρεπε πρώτα να υπάρξει εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός. Νέες συνθήκες διαμορφώνονται τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, μια που συζητείται αυτόν τον καιρό ο τρόπος σύνδεσης, ούτως ώστε να γίνουν συμβατά τα ηλεκτρικά συστήματα και των ανατολικών χωρών, τα οποία μέχρι στιγμής δεν έχουν μπει στην ενεργειακή αγορά.

Ποιες είναι οι δυνατότητες των αγορών, ποια είναι η προοπτική για τις βόρειες διασυνδέσεις; Οι βόρειες διασυνδέσεις έχουν παροχетеυτικότητα, η οποία είναι σήμερα περίπου 600 MW. Προβλέπεται η αύξηση της ικανότητας μεταφοράς, η σταθεροποίησή της και πώς; Προβλέπονται δηλαδή οι κανόνες του παιγνιδιού όχι απλώς για μια μέρα, αλλά μακροχρόνια, όπως επιβάλλει και η ονομασία «μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός»;

Ο κύριος Υπουργός Ανάπτυξης στις 11-6, δηλαδή πριν από ελάχιστες μέρες, απέστειλε έγγραφο σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τους ζητά να εκφέρουν άποψη για τον ενεργειακό σχεδιασμό. Αυτό δηλαδή που ήταν προαπαιτούμενο για να κάνει κανείς τους λογαριασμούς του και να φτιάξει ένα νόμο που να καλύπτει τις ανάγκες που προκύπτουν από τον ενεργειακό σχεδιασμό, θα συζητηθεί μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης και την ψήφιση σε νόμο αυτού του νομοσχεδίου. Πρώτα δηλαδή κατασκευάζεται ο όροφος και μετά μελετάμε τι είδους θεμέλια θα κάνουμε.

Οι νέες μονάδες, λόγω της Συνθήκης του Κιότο, πρέπει να χρησιμοποιήσουν φυσικό αέριο. Το άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου αποτελεί προϋπόθεση. Εδώ μέσα αναφέρεται η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου. Μα, είναι δυνατόν να υπάρχει απελευθέρωση της οποιαδήποτε αγοράς, όταν ένας είναι ο προμηθευτής, μία η πηγή προμήθειας; Υπάρχει άλλο

φυσικό αέριο σήμερα εκτός από το ρωσικό; Θα μπει καινούριο αέριο; Πότε; Με ποια διαδικασία; Θα υπάρξει ανταγωνισμός; Εδώ γίνονται ακριβώς τα αντίθετα. Σήμερα ο Έλληνας καταναλωτής και η ελληνική βιομηχανία πληρώνει το ακριβότερο φυσικό αέριο στην Ευρώπη και αγοράζει το φθηνότερο φυσικό αέριο στα σύνορα με τη σύμβαση που έχει γίνει με τη Ρωσία.

Πού οφείλεται αυτό; Οφείλεται στην κατασπατάληση των πόρων και το κόστος του έργου, που πολλαπλασιάστηκε, κατασκευής του βασικού δικτύου, του βασικού αγωγού του φυσικού αερίου, στην καθυστέρηση με την οποία έγιναν τα έργα και στον τρόπο που υπολογίζεται η τιμή του φυσικού αερίου. Κάποιοι εξυπνοί είπαν ότι το φυσικό αέριο πρέπει να είναι 10% φθηνότερο από αντίστοιχο καύσιμο, που είναι το πετρέλαιο. Έτσι όταν έχουμε πετρελαϊκή κρίση, όταν ανεβαίνει το πετρέλαιο όπως έγινε πριν από ελάχιστους μήνες με τον πόλεμο του Ιράκ, αντί να υπάρχει ανακούφιση της αγοράς με ένα φυσικό αέριο το οποίο θα παρέμενε σταθερό, μια που σταθερή είναι η τιμή του κόστους διαχείρισης του αγωγού ή η εξόφληση, η ανάκτηση των δαπανών του αγωγού, βρήκε ευκαιρία η ΔΕΠΑ να βγάλει χρήματα σε βάρος της ελληνικής οικονομίας.

Οι Κώδικες Διαχείρισης του δικτύου:

Οι Κώδικες Διαχείρισης του δικτύου είναι άμεσο συνδεδεμένο θέμα με το νομοσχέδιο. Είναι υπουργικές αποφάσεις που ρυθμίζουν και στην πραγματικότητα καθορίζουν τη λειτουργία της αγοράς. Οι Κώδικες Διαχείρισης θέλουν αναθεώρηση, όσοι υπάρχουν, διότι με τον ν. 2773 δεν μπόρεσαν να λειτουργήσουν. Σήμερα υπάρχει σε εξέλιξη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προκειμένου να βγει μελετητής να μελετήσει τους Κώδικες Διαχείρισης, που θα είναι στην πραγματικότητα υπουργικές αποφάσεις, που θα είναι σε εφαρμογή του νόμου που καλούμαστε να ψηφίσουμε σήμερα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, μπρω να πάρω και τη δευτερολογία μου και να υπερβώ τα τρία λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δευτερολογία δεν έχουμε, αλλά να σας δώσουμε δύο λεπτά ακόμη, όπως κάναμε και με άλλους συναδέλφους.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λογιστικός διαχωρισμός της ΔΕΗ:

Ένα κόμμα 2 δισεκατομμύρια δραχμές έχει ξοδέψει η ΔΕΗ, για να κάνει, υποτίθεται, λογιστικό διαχωρισμό και αυτά τα χαρτιά που στέλνει ως λογιστικό διαχωρισμό είναι λογιστική μπερδεψιά, παρά διαχωρισμός. Τα απορρίπτει η ΠΑΕ, επιβάλλει πρόστιμα και η ΔΕΗ όταν ο Υπουργός δεν της επιβάλλει να κάνει, αν δεν είναι συμπαιγνία, το λογιστικό διαχωρισμό, συνεχίζει την τακτική της.

Όλα αυτά έπρεπε να γίνουν πρώτα. Πέρασαν τέσσερα χρόνια από την ψήφιση του ν. 2773. Αντί για όλα αυτά και αντί παρόληλα να προετοιμαστεί η ΔΕΗ, προκειμένου να αντιμετωπίσει έναν αυξημένο ανταγωνισμό, να εξορθολογίσει τη λειτουργία της, να εκσυγχρονιστεί, το μόνο μέλημα της Κυβέρνησης ήταν να παρουσιάσει κέρδη η Δ.Ε.Η., να γίνει μετοχοποίηση. Και ποια κέρδη; Κέρδη που προκύπτουν, όχι από την αύξηση της ικανότητας λειτουργίας της επιχείρησης. Κέρδη που παρουσιάζονται είναι διότι το ΤΑΠ, Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού, το ανέλαβε το κράτος, άρα χρήματα τα οποία πρώτα έμπαιναν στον ισολογισμό και τώρα τα πληρώνει το κράτος, όπως και οι υπηρεσίες για τις κοινές ωφέλειες. Είναι δηλαδή δύο έσοδα τα οποία αν προσθέσει κανείς, θα δει ότι στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν κέρδη. Παρουσιάζονται, λοιπόν, τα κέρδη για να πουληθεί καινούριο κομμάτι της ΔΕΗ, και το προϊόν της πώλησης να μπει και αυτό στη μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού.

Σε όλα αυτά που έπρεπε να γίνουν πρώτα, που αποτελούν προϋποθέσεις, απαντά η Κυβέρνηση μ' ένα σχέδιο νόμου το οποίο περισσότερη σύγχυση θα δημιουργήσει και κατά τη δική μου άποψη κλείνει την αγορά αν παραμείνει για τα επόμενα δώδεκα χρόνια.

Όμως, πιστεύει ο κύριος Υπουργός ότι παρέχει υπηρεσία προς τη ΔΕΗ; Η Ευρωπαϊκή Ένωση μετρά το άνοιγμα της αγοράς από τη συχνότητα αλλαγής προμηθευτού και κρατάει στα-

τιστικά στοιχεία. Κάποια στιγμή θα έρθει και θα πει ότι εδώ δεν υπάρχει απελευθερωμένη αγορά, δεν υπάρχει καν αγορά, διότι πρώτον, δεν υπάρχει επιλέγων πελάτης και δεύτερον, δεν υπάρχει και αλλαγή, ώστε ο επιλέγων πελάτης να αλλάξει προμηθευτή. Ποια θα είναι η συχνότητα αλλαγής προμηθευτού; Το απόλυτο μηδέν. Τι θα γίνει μετά με την Ευρωπαϊκή Ένωση; Μήπως υπάρξουν λύσεις οι οποίες θα είναι επώδυνες και για την ελληνική οικονομία αλλά και για την ίδια τη ΔΕΗ, για την οποία υποτίθεται κόπτεται τόσο πολύ η Κυβέρνηση και χαϊδεύει τα αυτιά των συνδικαλιστών; Γι' αυτό ο κ. Τσιαρτσώνης είπε ότι το μόνο που επιζητά η Κυβέρνηση είναι να δημιουργήσει αυτή τη θολούρα και να εξοικονομεί πολιτικό χρόνο.

Από τη μια να δείξει ότι ανοίγει την αγορά που στην πραγματικότητα δεν την ανοίγει και από την άλλη να τα έχει καλά χαϊδεύοντας τα αυτιά αυτών οι οποίοι θα ταλαιπωρηθούν είναι βέβαιο μετά από ελάχιστο χρονικό διάστημα. Σ' αυτήν την τακτική βεβαίως η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί να πει «να». Να δώσουμε λευκή επιταγή στον κύριο Υπουργό να ρυθμίσει όλα αυτά; Γιατί; Μήπως ήταν η καθάρωση των θέσεων του όλα αυτά τα χρόνια που μας το επιβάλλει; Μήπως είναι η συνέπεια της Κυβέρνησης σ' αυτά τα θέματα και δεν είναι οι παλινωδίες; Σε καμία περίπτωση.

Καταψηφίζουμε, λοιπόν, το νομοσχέδιο σε όλα του τα σημεία και με όλες αυτές τις παρατηρήσεις. Νομίζω ότι καλύτερα θα ήταν να μην κερδίσει πολιτικό χρόνο η Κυβέρνηση. Να πει την αλήθεια έστω και μια φορά πριν κάνει ακόμη περισσότερη ζημιά και στην ελληνική οικονομία και στον Έλληνα καταναλωτή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Αντωνακόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι τα τελευταία χρόνια ένας βασικός δείκτης μέτρησης της ευημερίας των πολιτών είναι η κατανάλωση ενέργειας. Με δεδομένη την αστικοποίηση των πληθυσμών αλλά και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής που έχει να κάνει με περισσότερη απαίτηση ενέργειας, σημαίνει ότι πρέπει να στραφούμε σε εκείνες τις πηγές οι οποίες είναι και ανανεώσιμες και ασφαλείς και φθηνές και φιλικές προς τον άνθρωπο. Σίγουρα η αναφορά στο γεωθερμικό δυναμικό της χώρας μας για άντληση ενέργειας δεν αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία και καινοτομία. Η πεπατημένη στον υπόλοιπο κόσμο υπάρχει. Τέτοια δίκτυα από το 1960 υπάρχουν στην Αμερική, στην Ιαπωνία και σε άλλες χώρες.

Στην πατρίδα μας αυτή η πηγή ενέργειας είναι απλόχερα δοσμένη από την ίδια τη φύση, αυτή η συσσωρευμένη γεωδυναμική ενέργεια που μένει τόσα χρόνια ανεκμετάλλευτη. Εκείνο που πρέπει να προσέξει κάποιος στην περίπτωση που αξιοποιεί αυτή την μορφή ενέργειας είναι να προστατεύσει την οικολογία, να προστατεύσει την ιαματική χρήση αυτών των πηγών, την οποία υπάρχει και βέβαια να αποδώσει μ' ένα κόστος τέτοιο στον καταναλωτή που θα βελτιώνει ακόμη την εισοδηματική του κατάσταση.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η θερμότητα είναι η μορφή ενέργειας μέσω της οποίας όλα τα συστήματα που εμπεριέχουν άλλες άλλης μορφής ενέργεια από την ενθαλία μεταπίπτουν στην κατάσταση της εντροπίας αποδίδοντας με ένα φυσικό τρόπο μέσω μιας φυσικής σπατάλης αυτήν την ενέργεια που δεν χρησιμοποιείται. Η επιστήμη βέβαια έχει τη δυνατότητα σήμερα να συλλέξει αυτήν την ενέργεια και να την αποδώσει στη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη.

Σαφώς αυτές οι πηγές ενέργειας που είναι φυσικές είναι πλουτοπαραγωγικές πηγές που ανήκουν σε όλους τους πολίτες, θα πρέπει να προστατευθούν να μη βλαφτούν πολλές φορές από την αλόγιστη μελέτη κόστους οφέλους. Γι' αυτό στη διαδικασία και της αξιοποίησης αλλά και της χρήσης, καλό θα είναι οι κοινωνικοί θεσμοί, οι θεσμοί της αποκέντρωσης όπως είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να έχουν ένα λόγο. Επίσης η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα μπορεί ως κατεξοχήν κοινωνικός θεσμός που είναι δίπλα στον πολίτη καθημερινά να έχει και αυτήν τη δυνατότητα να τις αξιοποιεί.

Στην ιδιαίτερη πατρίδα μου στο Νομό Ηλείας υπάρχουν πάρα

πολλές τέτοιες πηγές ενέργειας που βέβαια ταυτόχρονα είναι πηγές τουριστικής ανάπτυξης, ταυτόχρονα είναι και πηγές ιαματικού τουρισμού. Σίγουρα δεν θα πρέπει η όποια αξιοποίησή τους για απόδοση ενέργειας στην αστική κοινωνία να βλάψει τις άλλες προοπτικές.

Όσον αφορά την οικονομική διάσταση αυτής της μορφής αξιοποίησης, πιστεύω ότι τα παγκόσμια δεδομένα μιλούν για πολύ χαμηλό κόστος, μιλούν για υψηλό συντελεστή ασφάλειας διανομής αυτής της ενέργειας. Μιλούν για τη φιλικότητα προς το περιβάλλον αλλά και τη φιλικότητα στον άνθρωπο.

Επομένως, δύσκολα μπορεί να βρει κανείς λόγο να διαφωνήσει με αυτήν την πρόταση, ει μη μόνο σε λεπτομέρειες που έχουν να κάνουν με οικονομοτεχνικά στοιχεία.

Η γενική γραμμάτεια της περιφέρειας και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας πιστεύω ότι είναι εκείνες οι βαθμίδες διοίκησης, αλλά και επιστημονικής αναφοράς, που μπορούν αξιόπιστα να γνωματεύσουν και να κρίνουν. Βεβαίως υπάρχει πάντα η δυνατότητα της ένστασης και της προσφυγής σε ανώτερα όργανα από τους ενδιαφερόμενους πολίτες-επενδυτές ή από τους πολίτες οι οποίοι πιθανόν να διαφωνούν.

Σ' ένα κράτος που προχωρά πλέον στην περιφερειακή συγκρότησή του, πιστεύω ότι οι βαθμίδες που βρίσκονται πιο κοντά στην ελληνική περιφέρεια, όπως είναι η περιφερειακή διοίκηση, είναι αυτές οι οποίες εξασφαλίζουν την πιο αξιόπιστη μορφή κρίσης του κράτους πάνω στις επενδυτικές προτάσεις.

Είμαι σίγουρος ότι ο Έλληνας πολίτης, ο Έλληνας καταναλωτής με μεγάλη ανακούφιση θα δει και θα βιώσει την εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου στην καθημερινότητά του. Είναι καιρός πλέον να προσεγγίσουμε τα ζητήματα των ενεργειακών αποθεμάτων ρεαλιστικά, μοντέρνα και οικονομικά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Νικολόπουλος είναι απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Καραμπίνας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τη γεωθερμία οι προτεινόμενες μέσω του νομοσχεδίου ρυθμίσεις δεν συμβάλλουν

–κατά την άποψή μας– στην αξιοποίησή της, από τη στιγμή κατά την οποία λείπουν τα κίνητρα, οι απαιτούμενοι πόροι.

Χαρακτηριστικά μπορώ να πω ότι ενώ η Κυβέρνηση συνταξιοδοτείται, η γεωθερμία έχει μείνει σε νηπιακή ηλικία και με αυτή την ελλειμματική παρέμβασή της η Κυβέρνηση δεν θέλει να την μεγαλώσει, ώστε να αποδώσει προς όφελος της οικονομίας μας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Όνειρα θερινής νυκτός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Σε λίγο καιρό θα πάρετε την απάντηση από τον ελληνικό λαό.

Ας έρθουμε όμως στην υπόθεση της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Και σε αυτήν την υπόθεση της απελευθέρωσης η Κυβέρνηση, κατά το κοινώς λεγόμενο ή κατά παράφραση λαϊκή, «τα έκανε ρόιδο».

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα με τη σειρά για να καταλάβει και ο ελληνικός λαός περί τίνος πρόκειται. Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι επιβαλλόμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να υπάρξει εναρμόνιση με το ισχύον καθεστώς της. Στόχος της απελευθέρωσης είναι να δημιουργηθεί μία ενιαία ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού που ως σκοπό θα έχει την προσφορά χαμηλότερης τιμής και καλύτερης ποιότητας KWh, προσφερομένων υπηρεσιών, επενδύσεων και αύξηση της απασχόλησης.

Στα πλαίσια αυτής της εναρμόνισης η Κυβέρνηση θέσπισε τον ν. 2773/99, συμβατό με την 9692 οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ενώ το κλίμα που είχε διαμορφωθεί ήταν καθόλα θετικό, ώστε να προχωρήσει στην πράξη η απελευθέρωση –να σημειωθεί εδώ ότι είχε και την σύμφωνη γνώμη του συνδικαλιστικού κινήματος της ΔΕΗ για αυτό, που είναι πολύ σημαντική υπόθεση– όμως παραδόξως η κατάσταση άρχισε να γίνεται ομιχλώδης και τεσσερισήμισι σχεδόν χρόνια μετά να παραμένει ομιχλώδης, με αποτέλεσμα να μην βρίσκουν κανένα σύμφωνο σήμερα οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο τροποποιήσεις, σχετικά με την υπόθεση της απελευθέρωσης ηλεκτρικής ενέργειας

στη χώρα μας. Οι εργαζόμενοι μάλιστα βρίσκονται σε απεργιακές κινητοποιήσεις, αντιτιθέμενοι στα όσα προτείνονται.

Αν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η όλη καθυστέρηση ή η όλη κατάσταση αφορούσε μία θεωρητικού επιπέδου υπόθεση, θα μπορούσε κανείς ελαφρά τη καρδία να την αντιπαρέλθει. Ε, δεν είχε και ιδιαίτερες επιπτώσεις.

Εδώ όμως δεν πρόκειται περί αυτού. Εδώ πρόκειται για μείζονος σημασίας εθνική υπόθεση καθώςσον αφορά και την επάρκεια της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια και την ασφάλεια της ισορροπίας του ηλεκτρικού συστήματος. Θα πρέπει, λοιπόν, να γνωρίζει ο ελληνικός λαός ότι η απραξία τεσσεράμισι χρόνων της Κυβέρνησης που οφείλεται σε έλλειψη συγκροτημένης πολιτικής και η επιλογή της να ακολουθήσει το δρόμο της ασάφειας, της αδιαφάνειας, της αποσπασματικότητας για να εξυπηρετήσει σκοπιμότητες και συμφέροντα στην υπόθεση αυτή της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, έχει δυσμενείς για τη χώρα συνέπειες, όπως, να βρισκόμαστε σε οριακά σημεία σε ό,τι αφορά την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας, να μην μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις αυξημένες ανάγκες λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων –να σημειώσετε ότι 600 MW θα λείπουν από το σύστημα το 2004– να υπάρχουν τεράστιοι κίνδυνοι για την ισορροπία του ηλεκτρικού συστήματος. Θα έχουμε εξαιτίας αυτού του λόγου συνεχείς διακοπές και μπλακ άουτ σε περίπτωση κατά την οποία μονάδες του καταναλωτικού νότου όπως το Κερατσίνι βγουν εκτός συστήματος.

Όλα αυτά η Κυβέρνηση τα «κατόρθωσε» εκτιμώ για δυο λόγους. Ο ένας είναι ότι κινείται χωρίς πρόγραμμα και ο άλλος είναι ότι οι ασαφείς και αδιαφανείς επιλογές της θέλουν να εξυπηρετήσουν στην προκειμένη περίπτωση σκοπιμότητες. Ας πάρει και ας διαλέξει. Δεν είναι δυνατόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτήν τη μείζονος σημασίας υπόθεση η Κυβέρνηση να μην έχει προχωρήσει επί τέσσερα και πλέον χρόνια στην εκ του νόμου υποχρέωσή της στο μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια. Δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίζει τόσο πρόχειρα αυτήν την υπόθεση. Αυτό θα έπρεπε να το έχει κάνει από την πρώτη στιγμή και για τον επιπρόσθετο λόγο, να γνωρίζουν οι νεοεισελθόντες επενδυτές τις ανάγκες της αγοράς, απαραίτητη προϋπόθεση για να προχωρήσει η απελευθέρωση. Προτίμησε όμως τη σύγχυση και την αδιαφάνεια. Έθεσε τη ΔΕΗ στο περιθώριο επί πολλά χρόνια, την έβαλε σε καραντίνα αντί να την ενισχύσει, να την εξυγιάνει ώστε να παίξει σημαντικό ρόλο σε μια ανταγωνιστική αγορά ιδιαίτερα στο νότο, ιδιαίτερα στη Νότια Ευρώπη. Δεν διαμόρφωσε έγκαιρα ίσους όρους και προϋποθέσεις με διαφανείς διαδικασίες για να επιτευχθεί η απελευθέρωση. Με την όλη τακτική της η Κυβέρνηση ναρκοθέτησε την υπόθεση της απελευθέρωσης αφού οι επενδυτές οι οποίοι εδώ και μια διετία κατέχουν άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δεν τολμούν, δεν παίρνουν ρίσκο να προχωρήσουν σε επένδυση θεωρώντας ότι το όλο κλίμα είναι αρνητικό και ότι οι προτεινόμενες με το σχέδιο νόμου ρυθμίσεις δεν διαμορφώνουν υγιές ανταγωνιστικό περιβάλλον στο χώρο αυτό της ενέργειας. Μάλιστα την κατηγορούν ότι τα προτεινόμενα αντιβαίνουν συνταγματικές και κοινοτικές διατάξεις. Κατάφερε η Κυβέρνηση όλοι να είναι εναντίον όλων, ΡΑΕ, ΔΕΗ, ΔΕΣΜΗΕ, ΣΕΒ, εργαζόμενοι, επιμελητήρια, επενδυτές.

Η Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έγκαιρα μέσω της κοινοβουλευτικής διαδικασίας είχε επισημάνει τις παραλείψεις τη σύγχυση και την καθυστέρηση που παρατηρείται στην υπόθεση αυτή. Πέραν των επισημάνσεων είχαμε καταθέσει πολύ συγκεκριμένες θέσεις για να προκύψει μια επιτυχημένη διαδικασία και αποτελέσματα. Δυστυχώς φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Και ενώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έστω και την τελευταία στιγμή η Κυβέρνηση θα έπρεπε να έχει μια ολοκληρωμένη πρόταση, προτιμάει τη συνέχιση της ομιχλώδους κατάστασης αφού τα αφήνει όλα να επιλύονται μέσω υπουργικών αποφάσεων.

Η Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χορηγεί «λευκές επιταγές». Επιζητεί το ξεκαθάρισμα, πολύ δε περισ-

σότερο όταν δηλώνουμε ότι δεν εμπιστευόμαστε πλέον την Κυβέρνηση. Ρυθμίσεις που δεσμεύουν την αγορά για την επόμενη δεκαετία, ώστε να μην μπορεί να απελευθερωθεί, δεν μπορεί να γίνουν δεκτές. Την ώρα που αποχωρείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, θέλετε να επιβάλλετε ρυθμίσεις που θα δεσμεύουν και τις επόμενες κυβερνήσεις, ρυθμίσεις αυθαιρεσίας, ρυθμίσεις αιχμαλωσίας του μέλλοντος.

Αυτές οι ρυθμίσεις από τη Νέα Δημοκρατία –επαναλαμβάνω– δεν πρόκειται να γίνουν δεκτές, διότι για εμάς απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας σημαίνει επικράτηση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού, σημαίνει ουσιαστικό όφελος στον καταναλωτή, σημαίνει χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Αυτό είναι το ζητούμενο και αυτή είναι η δική μας θέση. Όλα αυτά δεν προκύπτουν από τις επουσιώδεις και αναποτελεσματικές προτάσεις, οι οποίες προκαλούν ακόμα μεγαλύτερη σύγχυση και φυσικά δεν θα έχουν κανένα απολύτως αντίκρυσμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την όλη καθυστέρηση και κατάσταση που επικρατεί με την απελευθέρωση ηλεκτρικής ενέργειας υπεύθυνη είναι η Κυβέρνηση.

Κύριε Υπουργέ, δεν φέρετε εσείς πλήρως την ευθύνη, γιατί δεν ήσαστε όλα αυτά τα χρόνια Υπουργός. Χρονικά, όμως, σας λέω ότι, εάν δεν κάνετε κα τίποτα σε σχέση με αυτήν την υπόθεση, δε νομίζω ότι βλάπτει. Εξάλλου μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει και κάτι το ιδιαίτερο. Σε λίγο χρόνο μια άλλη Κυβέρνηση, αυτή της Νέας Δημοκρατίας, θα αντιμετωπίσει αυτήν την υπόθεση πιο ολοκληρωμένα γιατί έχει τη βούληση να προχωρήσει στην απελευθέρωση.

Η Κυβέρνησή σας και εσείς προσωπικά ειλικρινά πιστεύω ότι θα προσφέρετε μεγάλη υπηρεσία στο διάστημα που σας απομένει ως κυβέρνηση, εάν κατορθώσετε να διαμορφώσετε κλίμα ηρεμίας, για να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια, και εξασφαλίσετε την ισορροπία του ηλεκτρικού συστήματος για να μην ταλαιπωρείται με διακοπές ρεύματος ο ελληνικός λαός και να μη ζημιώνεται η οικονομία μας.

Για όλους αυτούς τους λόγους καταψηφίζω το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξαν δύο πολύ σημαντικές ομιλίες –πέρα των εισηγητών που είπαν τις απόψεις τους που εκφράζουν τα κόμματα– του κ. Μάνου και του κ. Παπουτσή και βέβαια ο ιδεαλισμός του εκλεκτού συναδέλφου κ. Μαντέλη.

Αυτά που είπε ο κ. Μάνος είναι ανατριχιαστικά και εξίσου σοβαρά για όσους μπορούμε να διαβάζουμε υπογεγραμμένες είναι αυτά που είπε ο κ. Παπουτσης. Ο παριστάμενος Υπουργός, ιδρυτικό μέλος του ΠΑΣΟΚ, είναι από αυτούς που έχουν φέρει τα βάρος του ΠΑΣΟΚ για πάρα πολλά ζητήματα. Σήμερα φέρει το βάρος να περάσει ένα νόμο, για τον οποίο νομίζω ότι καμία σχέση δεν έχει το ΠΑΣΟΚ.

Όχι τίποτα άλλο, αλλά με αυτό το νόμο σήμερα αποδεικνύεται πλήρως ποιος ήταν ο ρόλος της «αυτού εξοχότητας», του σημερινού Πρωθυπουργού, εντιμοτάτου καθηγητού του Εμπορικού Δικαίου κατά τη διέλευσή του από το Υπουργείο Βιομηχανίας!

Ποιο είναι το κεντρικό πρόβλημα εδώ σε αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε; Το κεντρικό πρόβλημα είναι η υψηλή τιμή του φυσικού αερίου, την οποία συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας δεν κατάλαβαν πώς δημιουργείται. Αναφέρονται στο υψηλός κόστος. Το κεντρικό πρόβλημα είναι ότι και αυτοί που πήραν τις άδειες να παραγάγουν ρεύμα δεν μπορούν να το κάνουν γιατί η τιμή του φυσικού αερίου είναι υψηλή.

Γιατί η τιμή του φυσικού αερίου είναι υψηλή; Διότι η σύμβαση, την οποία συνήψε ο σημερινός εντιμότατος Πρωθυπουργός, ήταν μια σύμβαση που έδινε τα πάντα σ' έναν ιδιώτη «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS». Μετέτρεψε μία προσυμφωνία του κ. Μητσοτάκη με το Γιέλτσιν σε μια συμφωνία και κάπου πήγε να εμφανίσει ότι τάχα δεν ήταν καλή η προηγούμενη συμφωνία. Σε κάθε περίπτωση η τροποποίηση της αρχικής ελληνορωσικής

συμφωνίας του ΠΑΣΟΚ έγινε από το σημερινό Πρωθυπουργό και ό,τι και εάν είχε συμφωνηθεί προηγούμενα δεν είχε κυρωθεί. Ο ίδιος την τροποποίησε και ο ίδιος την κύρωσε στη Βουλή και ό,τι είναι σήμερα, είναι ύστερα από δική του πρωτοβουλία και δικές του απόψεις.

Αυτή τη σύμβαση ο προηγούμενος Υπουργός Ανάπτυξης, στη θέση του εκλεκτού και συμπαθούς συναδέλφου κ. Τσοχατζόπουλου, την είχε χαρακτηρίσει ως «λεόντειο σύμβαση». Εκεί, λοιπόν, είναι όλο το κλειδί, στο φυσικό αέριο, που αποτελεί το κύριο πρόβλημα, εξαιτίας των χαρακτηριστικών πράξεων, των χαρακτηριστικών αναθέσεων που έκανε ο σημερινός Πρωθυπουργός με την τροποποίηση της σύμβασης παροχής αερίου, με την απευθείας ανάθεση των έργων της ΔΕΗ στη Φλώρινα, με την απευθείας ανάθεση των υδροηλεκτρικών έργων, όπως τα απαριθμώ σε ο κ. Μάνος και με όλα τα άλλα.

Η χώρα θέλει να αναπτυχθεί, αλλά είναι δεμένη από το σημερινό Πρωθυπουργό, όταν πέρασε από το Υπουργείο Βιομηχανίας, να έχει υψηλό κόστος ενέργειας και αυτό είναι κάτι που κοστίζει πάρα πολύ. Σιγά-σιγά, η ιστορία θα το αποδείξει, για να δούμε το πώς λειτούργησε ο καθένας, διότι δυστυχώς δεν λέγεται η αλήθεια και δεν φαίνεται από την αρχή, γιατί κατά κανόνα δεν μπορείς να αρνείσαι τις καλές προθέσεις σ' έναν πολιτικό.

Σήμερα, λοιπόν, υπάρχει αυτό το μεγάλο πρόβλημα και δεν νομίζω να υπάρξει καμία βελτίωση του συστήματος –αναφέρω- τώρα στο σκέλος της ενέργειας– εάν μένουν τα πράγματα όπως τρέχουν με τις σημερινές καταστάσεις. Πολύ γρήγορα, ο ελληνικός λαός θα κληθεί να πληρώσει ξανά ένα μέρος του κόστους να διατεθεί το φυσικό αέριο σε κάποια τιμή, την οποία θα πληρώσει ο ίδιος.

Συμβαίνει όμως και το εξής: Τα πράγματα διαμορφώθηκαν έτσι, ώστε και η ΔΕΗ, για να σταθεί στο δικό της υψηλό κόστος λόγω των έργων της Φλώρινας, τα οποία κόστισαν αφάνταστα, ζητάει να είναι υψηλή η τιμή του αερίου. Συμφέρει και τη ΔΕΗ αυτή η πράξη. Είναι δηλαδή ένας φαύλος, επαναλαμβανόμενος κύκλος.

Πολλοί από εσάς, ενδεχομένως, θα σκέπτεστε γιατί είναι έτσι τα πράγματα. Δημοσιεύτηκαν οι ισολογισμοί της «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ GAS», η οποία εκτέλεσε τα έργα μετά τη σύμβαση, από το 1996 έως το 2001 και εμφανίζουν καθαρά κέρδη, όπως τα δηλώνουν οι ίδιοι, της τάξεως του 57%-71%, όταν σε όλες τις τεχνικές επιχειρήσεις τα πράγματα είναι πολύ χαμηλότερα. Η σημερινή κατάσταση που αντιμετωπίζουμε στον τομέα της ενέργειας, λοιπόν, είναι απόρροια της τροποποίησης της ελληνορωσικής σύμβασης για την παροχή αερίου στη χώρα και είναι η κύρια αιτία της συνεχιζόμενης υπανάπτυξης το υψηλό κόστος ενέργειας.

Όσον αφορά στο θέμα της ενέργειας, προωθείτε το αέριο, αλλά δεν λαμβάνετε κανένα μέτρο για την αποθήκευση αερίου. Θα έπρεπε να έχουν ληφθεί μέτρα και τα πρώην πετρελαϊκά κοιτάσματα σιγά-σιγά να γίνουν δεξαμενές του αερίου.

Κύριε Πρόεδρε, γενικά πάντως με το νομοσχέδιο επιδιώκονται οι ιδιωτικές επενδύσεις, αλλά κρατικομονοπωλιακού χαρακτήρα. Στη χώρα μας, η οικονομία της αγοράς αναπτύχθηκε μ' έναν τρόπο κρατικομονοπωλιακό. Με τη διέλευσή του από το Υπουργείο Βιομηχανίας, ο σημερινός Πρωθυπουργός, ο εντιμότατος κύριος καθηγητής του Εμπορικού Δικαίου, μετέτρεψε αυτόν τον κρατικομονοπωλιακό χαρακτήρα σε χαρακτήρα εξάρτησης από ορισμένα πρόσωπα. Γι' αυτό έχουμε εθνικούς προμηθευτές, εθνικούς κατασκευαστές, κλπ. Δυστυχώς, τα βάρος φέρει ένα εκλεκτό μέλος –από τα ιδρυτικά μάλιστα– του ΠΑΣΟΚ.

Όλες οι χώρες αναπτύσσονται με ιδιωτικές επενδύσεις, σε όλες τις χώρες γίνονται επενδύσεις με ευθύνη του επενδυτή. Είναι το λεγόμενο σύστημα ΒΟΟ – δηλαδή «building own operate»– το χτίζει, είναι ιδιοκτήτης και το διαχειρίζεται. Ό,τι θέλει, το κάνει το προϊόν. Υπάρχει, επίσης, η περίπτωση «building own operate transfer», το μεταδίδει ξανά στο δημόσιο ή σε έναν άλλο φορέα.

Αυτά ήταν άγνωστα για την Ελλάδα. Η μοναδική ιδιωτική επένδυση που έγινε με γνήσιους όρους, χωρίς κάποια εξάρτηση και χωρίς οφέλη από το δημόσιο –και αυτά οφείλουμε να τα

πούμε κάποτε εδώ-...

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός συνομιλεί με Βουλευτή)

Σταματώ, κύριε Πρόεδρε και λυπάμαι, διότι πρώην Πρόεδρος απασχολεί τον Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Να μη λυπάστε καθόλου. Ο Κανονισμός δεν επιβάλλει σε κανέναν Υπουργό να παρακολουθεί αυτά που λέτε. Εσείς απευθύνεστε στο Προεδρείο. Σας παρακαλώ πάρα πολύ, λοιπόν, να τηρείτε τον Κανονισμό και να μην κάνετε παρατηρήσεις για πράγματα, στα οποία δεν έχετε καμία αρμοδιότητα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κάνετε πολύ μεγάλο λάθος. Ο Υπουργός μπορεί να μην παρακολουθεί, αλλά δεν μπορεί να δειχνει άρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεν έχετε καμία αρμοδιότητα να εγκαλείτε κανέναν. Σας παρακαλώ πολύ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ο Υπουργός δεν μπορεί να ασχολείται με άλλα. Μπορεί να μην παρακολουθεί γιατί δεν ενδιαφέρεται, αλλά ο Κανονισμός δεν επιτρέπει αυτό που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Έχει δικαίωμα και να χαζεύει και να μιλάει με άλλον, κλπ. Σας παρακαλώ να μην κάνετε παρατηρήσεις. Συνεχίστε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κάνετε μεγάλο λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μην ερμηνεύετε τον Κανονισμό έτσι όπως θέλετε. Έχει δικαίωμα να μιλάει με οποιονδήποτε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν θα μου μάθετε τον Κανονισμό. Δεν θα γράφουν τους Βουλευτές στα παλιά τους υποδήματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σε μένα να μην κάνουν τέτοιου είδους παρατήρηση, διότι δεν τη δέχομαι. Θα απευθύνεσθε εδώ και αν θέλει ο Υπουργός, ακούει. Αν δε θέλει, δεν ακούει.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εγώ θα σας την κάνω την παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ, συνεχίστε. Δεν θα κάνουμε «κανονισμό Κεδίκογλου» εδώ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ουδέποτε επέτρεψα εγώ και όλοι όσοι πέρασαν από εδώ, να απασχολείται ο Υπουργός, όταν μιλάει ο Βουλευτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεν το λέει ο Κανονισμός αυτό. Να πειθαρχήσετε στον Κανονισμό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αυτό ισχύει από παλιά. Αναφέρομαι στον Γεώργιο Παπανδρέου και εντεύθεν, ο οποίος ουδέποτε απεδέχθη να απασχολείται ο Υπουργός, όταν ομιλούσε ο Βουλευτής. Ευθύς ως απηχοχλείτο ο Υπουργός, διέκοπτε την ομιλία. Αυτά να τα μάθετε. Διαβάστε λίγο κοινοβουλευτική ιστορία. Θα σας κάνει καλό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Με κάνατε και έχασα το χρόνο. Θα σας δώσω τέσσερα λεπτά ακόμη. Θα σας δώσω και ένα λεπτό για το χρόνο που χάσατε.

Ορίστε, κύριε Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν θα σας στενοχωρήσω, κύριε Πρόεδρε.

Η μόνη γνήσια ιδιωτική επένδυση που έγινε, χωρίς εξάρτηση από τον κρατικό προϋπολογισμό και χωρίς οφέλη, είναι η επένδυση του διωλιστηρίου στην Κόρινθο, της Motor Oil. Δεν υπάρχει άλλη.

Μία άλλη τέτοια συμφωνήθηκε από τον κ. Μητσotάκη, όταν έκανε τη συμφωνία με τον Γιέλτσιν, δηλαδή να κάνουν με το σύστημα ΒΟΟ εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος οι Ρώσοι στην Κομοτηνή χωρίς καμία δέσμευση. Και ήρθε ο σημερινός Πρωθυπουργός και εξηπάτησε τη Βουλή, μα την εξηπάτησε, λέγοντας ότι συμφώνησε ο κ. Μητσotάκης να αγοράζει η ΔΕΗ αιωνίως το ρεύμα αυτό. Και βέβαια και η Νέα Δημοκρατία και ο ίδιος ο κ. Μητσotάκης δεν αντέδρασαν και δεν του είπαν «λες αναλήθειες, λες ψέματα» και ότι συμπεριφέρεται κατά τρόπο που δεν μπορώ να τον περιγράψω.

Αυτές λοιπόν όλες οι επενδύσεις, οι κρατικοδίαιτες, που τις κάνετε, δηλαδή «έλα εδώ, κάνε αυτό και θα είσαι stand by κλπ.», είναι επενδύσεις οι οποίες δεν διαιωνίζουν το χαρακτήρα του υψηλού κόστους της ενέργειας. Δεν βλέπω για πιο λόγο πρέπει να γίνουν.

Σε ό,τι αφορά την ενέργεια, κύριε Πρόεδρε, για να απευθυνθώ σε σας, δυστυχώς δεν γίνεται καμία πρόοδος και λυπάμαι.

Σε ό,τι αφορά τη γεωθερμία, δεν μπορούσε τόσα χρόνια, κύριε Υπουργέ της Ανάπτυξης, να υπάρξει ένα πιλοτικό πρόγραμμα; Ήταν δύσκολο να εγκαταστήσετε μία μικρή μονάδα στην Αιδηψό, που έχετε θερμό νερό περίπου ενενήντα βαθμών και να κάνετε κάποια θέρμανση και να δει ο κόσμος κάποια πιλοτική ενέργεια; Αυτό δείχνει τις προοπτικές. Το περί γεωθερμίας μπήκε στον τίτλο για να δικαιολογηθεί τα άλλα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Έχουμε θερμοκήπια στη Βόρειο Ελλάδα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Εντάξει. Εν πάση περιπτώσει, ο τίτλος περί γεωθερμίας μπήκε για να φανούν τα υπόλοιπα δυσάρεστα του δευτέρου και τρίτου κεφαλαίου.

Κύριε Πρόεδρε, αυτές τις μέρες η ελληνική κοινωνία καίγεται απ' όλη τη συμπεριφορά του εντιμοτάτου κυρίου Πρωθυπουργού, από το κύριο γεγονός ότι στο κόμμα -η λειτουργία των κομμάτων ενδιαφέρει όλη τη χώρα- ο Γραμματέας εξηναγκάσθη εις παραίτηση και είπε κατ'αμυνή του Προέδρου του ότι «ξένοι παράγοντες σε υποχρέωσαν να με αντικαταστήσεις» και ο σημερινός Πρωθυπουργός, πελιδνός, πελιδνότατος, τον χειροκροτούσε, όταν του έλεγε ότι ξένοι έφεραν την ξενοκρατία στην Ελλάδα.

Βέβαια, τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου έκαναν κάποιες παρατηρήσεις, αλλά απαξίωσε ο Πρόεδρος να δευτερολογήσει και να φύγει. Βέβαια, έχει την ευθύνη του και ο Γραμματέας, ο οποίος ενώ υπέσχετο ρήξη, δηλαδή «μόνο με μομφή εγώ μπορώ να φύγω», δεν το έπραξε.

Διανύουμε λοιπόν μία περίοδο δύσκολη, θερμή, όπως διανύουμε δύσκολη και θερμή περίοδο, κύριε Υπουργέ και στα θέματα της αγοράς. Προσέξτε γιατί ο σημερινός Πρωθυπουργός σας, κληρονόμησε μία ιστορία της συμφωνίας των κυρίων. Συμφωνίες κυρίων δεν γίνονται σε μία χώρα που έχει το σύνδρομο του μαυραγοριτισμού. Αν θέλετε να μειώσετε τις τιμές, αυξήστε την προσφορά. Υποχρεώστε τους με αγορανομική διάταξη που θα υποχρεώνει για τις αποθήκες, να έχουν από μεθαύριο διπλάσια εμπορεύματα αυτές οι επιχειρήσεις. Να δούμε: πέφτουν έτσι οι τιμές; Αλλά κάτι τέτοιο δεν σας το επιτρέπει ο σημερινός εντιμότατος κύριος Πρωθυπουργός.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ο καθηγητής.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Λυπάμαι, γιατί πάλι αίρετε αμαρτίες του ΠΑΣΟΚ, για τις οποίες καμία ευθύνη δεν έχετε και βέβαια εκτιμάται πάρα πολύ από τα μέλη του ΠΑΣΟΚ η όλη συμπεριφορά σας απέναντι σ' αυτό.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει ο Υπουργός Ανάπτυξης, κ. Τσοχατζόπουλος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Γιατί να μη μιλήσουμε όλοι, να εκθέσουμε τις απόψεις μας και μετά να μιλήσει ο κύριος Υπουργός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα μιλήσει τώρα ο κύριος Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω την άποψή μου. Συζητούμε ένα νομοσχέδιο, το οποίο προηγουμένως ο συνάδελφός μου εισήχθηθε θαυμάσια, πειστικά και με όλα τα επιχειρήματα, ώστε εγώ δεν θέλω να επαναλάβω όλα όσα είπε εκείνος, παρουσιάζοντας επί της αρχής τα πλεονεκτήματα, τους στόχους και τη λογική του συγκεκριμένου σχεδίου νόμου.

Θέλω, όμως, να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις, οι οποίες ξεκαθαρίζουν πρώτα απ' όλα το πλαίσιο.

Σε αντίθεση με ό,τι άκουσα προηγουμένως, εδώ έχουμε ένα σχέδιο νόμου, το οποίο ρυθμίζει ένα θέμα που για πολλά χρόνια η Ελλάδα είχε πλήρη αδυναμία να το προωθήσει. Αναφέρομαι στο θέμα της γεωθερμίας και στην εκμετάλλευσή της ως ένα νέο ενεργειακό πεδίο.

Η γεωθερμία, χαρακτηριζόμενη ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, αποκτά νέα χαρακτηριστικά. Δίνει τη δυνατότητα να μπορούμε να εντάξουμε σε ένα δυναμικό και σύγχρονο τρόπο

εκμετάλλευσης μία σημαντικότερη πηγή ενέργειας, την οποία είχαμε και δεν την αξιοποιούσαμε.

Μέσα στο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται ένας ολόκληρος κατάλογος των εξήντα-εβδομήντα περιοχών της Ελλάδας, όπου υπάρχουν γεωθερμικά πεδία. Αυτό, το οποίο κάνουμε, είναι να αλλάξουμε το υφιστάμενο πλαίσιο, που υπήρχε μέχρι σήμερα, σχετικά με την αξιοποίηση της γεωθερμίας. Αυτό πρέπει να αλλάξει, διότι ακριβώς δεν απέδιδε. Δεν υπήρχε αξιοποίηση της γεωθερμίας, πλην ορισμένων υποτυπωδών μορφών αξιοποίησης. Ιδιαίτερα στη βόρεια Ελλάδα, όπως οι συνάδελφοί σας είπαν προηγουμένως, έχουμε μία σειρά από αγροτικές εγκαταστάσεις, όπως είναι παραδείγματος χάρη τα θερμοκήπια, τα οποία τροφοδοτούνται από γεωθερμικά πεδία.

Από την άλλη μεριά, η μαζική ολοκληρωμένη εκμετάλλευση αυτού του νέου ενεργειακού πεδίου δεν ήταν εφικτή.

Επομένως, ερχόμαστε τώρα να συμβάλουμε στην αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διότι δεν είναι μόνο φυσικός πλούτος η γεωθερμία, αλλά συγχρόνως είναι και ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Αυτός ο διπλός χαρακτηρισμός δίνει σε αυτό το νέο ενεργειακό υλικό, που έχουμε, μία νέα διάσταση και δυνατότητα.

Θα με ρωτήσετε: Την θεωρείτε σημαντική ανανεώσιμη πηγή ενέργειας;

Βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, διότι έχουμε την υποχρέωση να αυξήσουμε το ποσοστό της ανανεώσιμης πηγής ενέργειας που χρησιμοποιούμε, σε σχέση με τη συνολική κατανάλωση της χώρας σε ενέργεια, η οποία ενέργεια προέρχεται κυρίως από το πετρέλαιο. Αυτό πρέπει να γίνει, διότι έχουμε υποχρέωση να τηρήσουμε το συμβόλαιο του Κιότο και να αυξήσουμε ουσιαστικά το ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος, για να μειώσουμε τη ρύπανση του περιβάλλοντος που υπάρχει μέσα από τα φαινόμενα θερμοκηπίου λόγω της καύσης του πετρελαίου, του άνθρακα και των άλλων προϊόντων τα οποία χρησιμοποιούμε ως ενεργειακή πηγή.

Από την άλλη πλευρά, η στρατηγική ανάπτυξης αυτής της Κυβέρνησης έχει προσανατολιστεί στη βιώσιμη ανάπτυξη, δηλαδή σε μία ανάπτυξη η οποία θα επιδιώκει παράλληλα με την οικονομική μεγέθυνση και την πλήρη απασχόληση και άρα την κοινωνική συνοχή. Συγχρόνως θα επιδιώκει και την περιβαλλοντική προστασία, δηλαδή τη διασφάλιση του περιβάλλοντος, το οποίο αξιοποιούμε σήμερα και για τα παιδιά μας στο μέλλον, διότι δεν κληρονομήσαμε το περιβάλλον για να το καταστρέψουμε, αλλά για να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρχει και για την επόμενη γενιά.

Επομένως, μόνο μία στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης είναι αυτό που έχει ανάγκη η χώρα σήμερα. Είναι μία στρατηγική ανάπτυξης, την οποία δεν έχει μόνον η Ελλάδα ανάγκη, αλλά και όλες οι ευρωπαϊκές χώρες και αποτελεί συγχρόνως μία αποδεδειγμένα υποστηρίζόμενη από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, στρατηγική ανάπτυξης για ολόκληρη τη δεκαετία μέχρι το 2010.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που πρέπει να συνειδητοποιούμε, όταν μιλάμε για ενεργειακά προϊόντα, αποθέματα και τρόπους αξιοποίησης, είναι να σκεφθούμε το εξής: Συμβάλει η ενεργειακή οικονομία της χώρας μας στη βιώσιμη στρατηγική ανάπτυξης της χώρας; Αυτό είναι το κρίσιμο θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ ερχόμαστε, με τις ρυθμίσεις που προωθούμε, να υποστηρίξουμε και να ενδυναμώσουμε τη δυνατότητα εφαρμογής μίας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης.

Η αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας –και μάλιστα ανανεώσιμη πηγή ενέργειας που συγχρόνως ανήκει στο φυσικό πλούτο της χώρας– έχει μία διπλή διάσταση. Υπάρχει μια μεγαλύτερη δυσκολία να μετατρέψεις ένα προϊόν φυσικού πλούτου της χώρας και να το εξελίξεις σε ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Να, λοιπόν, γιατί η γεωθερμία έχει πολύ μεγάλη σημασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Δεν άκουσα προηγουμένως τον κ. Μαντέλη, αλλά είμαι βέβαιος ότι και ως Πρόεδρος του ELFORES, ενός οργανισμού για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πάνω σε αυτά τα θέματα αναβάθμισης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα έχει συμβάλει στο να καταδείξει γιατί πρέπει να περάσουμε

όλοι μαζί εδώ στο Κοινοβούλιο το μήνυμα στην ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους, ότι χρειαζόμαστε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πρωτοστατούμε με επενδύσεις αυτή τη στιγμή. Είμαστε μεταξύ των τριών ισχυροτέρων επενδυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση να δυναμώσουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η Γερμανία, η Δανία και η Ισπανία αυτή τη στιγμή βρίσκονται μπροστά από εμάς και ακολουθεί αμέσως μετά η Ελλάδα, η οποία, όπως σας είπα, έχει εξασφαλίσει –και μπορώ να το πω αυτό γιατί είναι ένα πολύ ενδιαφέρον στοιχείο– ότι μέχρι το τέλος της χρονιάς, θα έχουμε 500 MW ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε χρήση, γεγονός που επιβεβαιώνει την ορθότητα της πολιτικής, την οποία προωθούμε και νομίζω ότι αυτό είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο στην όλη μας πολιτική, διότι δεν αρκεί μόνο να υποστηρίζουμε τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πολιτικά ή φραστικά, αλλά σημασία έχει και να τις υποστηρίξουμε έμπρακτα.

Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι 370 δισεκατομμύρια δραχμές για εξοικονόμηση ενέργειας και συμπαράγωγη. Μέχρι σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν συμβολαιοποιηθεί τα 600 εκατομμύρια εξ αυτών. Εγώ σας είπα προηγουμένως ότι μέχρι τέλος της χρονιάς θα είναι ενταγμένα σε λειτουργία 500 MW ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Παράλληλα, στο θεσμικό επίπεδο ισχύει μια ειδική απόφαση με την οποία απλοποιούμε τη διαδικασία αδειοδότησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Όπως ξέρετε τα αιολικά πάρκα είναι η πλέον σημαντική και η πλέον κυρίαρχη μορφή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την οποία εντάσσουμε στην αγορά της χώρας. Κύριε Παυλίδη, όπως θα θυμάστε, συζητήσαμε στην επιτροπή. Είπατε τις παρατηρήσεις σας. Σας λέω, όμως, ότι τα ανανεώσιμα πάρκα, τα αιολικά πάρκα, πέραν της ένταξης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, είχαν και τις θεσμικές χωροταξικές εγκρίσεις του δημοσίου για τις οποίες χρειαζόντουσαν τριάντα εννέα άδειες. Καταλαβαίνετε πόσος χρόνος χρειαζόταν για να πάρει κανείς τις τριάντα εννέα ώρες, για να μπορέσει να λειτουργήσει ένα αιολικό πάρκο. Έτσι, λοιπόν, σήμερα εξασφάλισα με αυτή την παρέμβαση την οποία κάναμε, την υπογραφή της σχετικής ΚΥΑ, να περιοριστούν από τριάντα εννέα σε εννέα οι γνωμοδοτήσεις αρμοδίων φορέων για να βγει μια άδεια ανανεώσιμης πηγής ενέργειας και βέβαια ορίσαμε περιοριστικά το χρόνο μέσα στον οποίο είναι υποχρεωμένος κάθε φορέας άρα και αυτοί οι εννέα που έχουν εναπομείνει να γνωμοδοτήσουν, άλλως η άδεια προχωρεί. Με βάση αυτές τις δύο αρχές –πρώτον απλοποιώντας και δεύτερον οριοθετώντας τη διάρκεια του χρόνου έγκρισης, ώστε να μην είναι στα χέρια του οποιουδήποτε υπαλλήλου όσος χρόνος θέλει για να γνωμοδοτήσει επί μίας αιτήσεως και να συνειδητοποιήσει ότι εάν μέσα σε ένα δίμηνο δεν γνωμοδοτήσει, η άδεια προχωρεί– κινητοποιήσαμε περιβαλλοντικές οργανώσεις, συνεργασθήκαμε μαζί τους, ανταποκριθήκαμε στο δικό τους αίτημα, για να μπορέσουμε πράγματι να αντιμετωπίσουμε μία κατάσταση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Υπογράφηκε η ΚΥΑ;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός

Ανάπτυξης): Τώρα; Εδώ και τρεις μήνες. Ήδη βγαίνουν άδειες. Αυτό τον καιρό έχουν αυξηθεί σημαντικότερα οι εγκρίσεις των αδειοδοτήσεων για αιολικά πάρκα και μάλιστα πρόσφατα πληροφορήθηκα ότι στη βόρεια Ελλάδα ο ενδιαμέσος φορέας διαχείρισης –το γνωρίζετε ποιος είναι– για την δυτική Ελλάδα εξασφάλισε χρηματοδότηση 4 εκατομμυρίων ευρώ για την έγκριση συγκεκριμένων αιτήσεων έγκρισης αιολικών πάρκων για να λειτουργήσουν.

Τα αναφέρω αυτά για να συνειδητοποιήσουμε ότι η αλλαγή και η δημιουργία μιας νέας αγοράς ενεργειακού χαρακτήρα στο πεδίο της γεωθερμίας, είναι μία σημαντική συμβολή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Διότι επιπλέον εδώ δεν αξιοποιούμε με ευθύνη μόνο του κράτους τις γεωθερμικές πηγές ενέργειας της χώρας μας, ερχόμαστε και δημιουργούμε μία ενιαία αγορά, όπως έχουμε ενιαία αγορά για τον ηλεκτρισμό, όπως έχουμε για το φυσικό αέριο, όπως έχουμε για το πετρέλαιο. Με τη συγκρότηση κατάλληλων αγορών μπορούν να αξιοποιηθούν οι ενεργειακές πηγές αγαπητοί συνάδελφοι, άλλως δεν αξιοποι-

ούνται. Γι' αυτό ακριβώς όλες οι πρωτοβουλίες μας είναι σε όλους τους χώρους, να εξασφαλίσουμε διασυνδέσεις και να τροφοδοτήσουμε τις αγορές με την απαραίτητη ενέργεια για να μπορέσει να λειτουργήσει η αγορά.

Γιατί άλλωστε εξασφαλίσουμε τη διασύνδεση της ευρωπαϊκής αγοράς με τροφοδοσία φυσικού αερίου από την Κασπία είτε από το Ιράν είτε από το Αζερμπαϊτζάν είτε από το Τουρκμενιστάν με αγωγό, τον οποίο σε συμφωνία με την Τουρκία, προωθούμε και κατασκευάζουμε και ο οποίος από το 2005 θα τροφοδοτεί την ευρωπαϊκή ενεργειακή αγορά με ποσότητες φυσικού αερίου, ώστε να δημιουργήσουμε ανταγωνιστική αγορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση κύριοι συνάδελφοι.

Διάβασα ορισμένα πράγματα, γιατί δεν ήμουν εδώ προηγουμένως, όπου λένε κάποιοι συνάδελφοι για ακριβό φυσικό αέριο στην Ελλάδα. Είναι ψέμα. Ουδείς γνωρίζει ότι έχουμε το φθηνότερο φυσικό αέριο στην Ευρώπη;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Στα σύνορα ναι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Η Ελλάδα, στα σύνορά μας, με αλλαγές τις οποίες προώθησε η Κυβέρνησή μας, έχει το φθηνότερο φυσικό αέριο, ακόμα και από τη Ρωσία. Κύριοι συνάδελφοι, η Ρωσία πουλάει 145 δολάρια τους χίλιους τόνους στη Γερμανία. Εμείς το έχουμε 136 δολάρια και αυτό είναι η φθηνότερη τιμή.

Ποιο είναι όμως το γεγονός; Φέρνοντας το φυσικό αέριο από τις χώρες της Κασπίας εντασσόμαστε στην ευρωπαϊκή αγορά και διαμορφώνουμε νέους όρους ανταγωνισμού. Και πιστέψτε με, αυτό το φυσικό αέριο θα το πάρουμε –χωρίς να θέλω να είμαι υπερβολικός– γύρω στα 100 δολάρια έναντι των εκατόν σαράντα πέντε που πληρώνει η Γερμανία για το φυσικό αέριο της Ρωσίας.

Αρα λοιπόν, θα δυναμώσουμε τον ανταγωνισμό και θα εξασφαλίσουμε για την Ελλάδα το προνόμιο ότι θα έχουμε φθηνότερο φυσικό αέριο για χρήση. Επιπρόσθετα κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ και ένα χρόνο έχουμε εκδώσει την τιμή –την υπέγραψα μόλις πρωτοπήγα στο Υπουργείο ως αρμόδιος Υπουργός Ενέργειας– το κόστος μεταφοράς για το φυσικό αέριο κατέβηκε σε 8 δραχμές το κυβικό έναντι υψηλότερας αμοιβής μεταφοράς που υπάρχει σήμερα βέβαια, διότι σήμερα περνάμε το μεταβατικό στάδιο ένταξης του φυσικού αερίου στην ενεργειακή αγορά.

Αρα λοιπόν, ήταν μία ορθή ενεργειακή συμφωνία, αυτή η οποία έγινε και εξασφάλισε στην Ελλάδα την αποδοχή και την αξιοποίηση, διότι προέβλεπε το μεταβατικό στάδιο με τα κοστολόγια τα οποία υπάρχουν σήμερα και προβλέπει και τη δυνατότητα να προχωρήσουμε σε πολύ καλύτερα τιμολόγια αυτή τη στιγμή, μέσα από τη διεύρυνση αυτής της αγοράς, την ενίσχυσή της, την ανάδειξη δηλαδή της ενεργειακής αγοράς του φυσικού αερίου ως βασική ενεργειακή αγορά για τις ανάγκες της χώρας.

Βλέπουμε λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όπως κάναμε στο φυσικό αέριο έτσι και στη γεωθερμία διαμορφώσαμε όρους αγοράς. Κάναμε μία ενιαία διαχείριση με διαγωνισμούς όμως και εδώ. Προσέξτε, η πολιτική μας είναι κοινή και ενιαία, δεν διαφέρει από χώρο σε χώρο. Με διαγωνισμούς γίνεται κύριοι, όχι με κρατικές παραχωρήσεις, όχι με μονοπωλιακού χαρακτήρα συμβόλαια είτε με κράτος είτε με ιδιώτες.

Με έκπληξη διάβασα αυτά που είπε ο κ. Μάνος. Κατήγγειλε τον κ. Σημίτη, τον Πρωθυπουργό, διότι ακύρωσε τη σύμβαση της Θίβης που ήταν μια ΒΟ –το είπατε και εσείς προηγουμένως– αποικιακού τύπου σύμβαση, για παραγωγή και εκμετάλλευση το ΒΟ στη Θίβη, 600 MW. Και το κατήγγειλε όχι μόνο η Κυβέρνηση, όχι μόνο ο κ. Σημίτης, αλλά και όλη η Ελλάδα, όλοι οι κοινωνικοί φορείς.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: ΒΟ δεν υπάρχει.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Θυμάστε εκείνη την εποχή, όλοι οι συνδικαλιστές μαζί με τα κόμματα είχαμε βγει στους δρόμους και παλέψαμε να το καταργήσουμε γιατί ήταν ξεπούλημα πράγματι. Δινόταν το ενεργειακό δυναμικό της χώρας σε έναν ιδιώτη αποκλειστικά με εγγύηση ότι θα αγοράζουμε. Όχι δεν υπήρχαν διαγωνισμοί, αλλά τίποτα. Απλά σύμβαση το ΒΟ Όποιος χτίζει πουλάει

υποχρεωτικά εφ' όρου ζωής στη ΔΕΗ και η ΔΕΗ αγοράζει.

Πού είναι αυτά; Μόνο στον τρίτο κόσμο υπάρχουν τέτοιου είδους συμβάσεις. Να, λοιπόν, γιατί καταγγέλλουμε αυτές τις συμβάσεις. Το ΒΟ είναι καταδικαστέο, είναι μία σύμβαση μη αποδεκτή. Δεν τη δεχόμαστε, γιατί εμείς θέλουμε αγορές με διαγωνισμούς.

Θέλουμε ανταγωνισμό από τις αγορές, κύριοι συνάδελφοι. Χωρίς ανταγωνισμό δεν έχουμε ούτε ποιότητα ούτε τιμή ούτε επάρκεια. Αυτά ζητούμε από τις αγορές, γι' αυτό προωθούμε τέτοιες πολιτικές απέναντι στις αγορές, που θα εγγυηθούν ενεργειακά. Αυτό το πετυχαίνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνειδητοποιείτε το αυτό. Έχουμε τη φθηνότερη ενεργειακή αγορά σε όλη την Ευρώπη. Έχουμε το φθηνότερο πετρέλαιο θέρμανσης. Αυτό το συνειδητοποιήσατε τον περασμένο χειμώνα. Η τιμή του πετρελαίου όχι μόνο δεν αυξήθηκε, παρά την κρίση, αλλά έμεινε στα 0,33 λεπτά περίπου σχεδόν για όλο το διάστημα. Μόνο τις τελευταίες μέρες του πολέμου αυξήθηκε λίγο. Έχουμε τις φθηνότερες βενζίνες. Η αμόλυβδη βενζίνη τιμάται κάτω από 0,70 λεπτά, δηλαδή 0,68 έως 0,69 λεπτά στην περιφέρεια. Στην Αθήνα είχαμε τιμή βενζίνης από 0,70 μέχρι 0,72 λεπτά. Εκεί κυμάνθηκαν οι τιμές. Για δείτε τι γίνεται στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Βέβαια, δεν παραβλέπω το γεγονός ότι διαμορφώνεται η τιμή του ενεργειακού καυσίμου και σύμφωνα με το ποσοστό φορολογίας που υπάρχει. Ας είμαστε ειλικρινείς, εδώ τα λέμε όλα. Δεν θέλω να εκμεταλλευθώ μία κατάσταση. Κοιτάξτε, η φορολογία στην Ελλάδα για τα καύσιμα είναι μικρότερη από τη φορολογία σε άλλες χώρες. Εκεί βάζουν πολύ μεγαλύτερη φορολογία. Όμως, πηγαίνετε να δείτε αναλυτικά τα δελτία κόστους και θα δείτε ότι το κόστος παραγωγής και αξιοποίησης ενέργειας στην Ελλάδα είναι πραγματικά ευνοϊκότερο.

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, εμείς, πηγαίνοντας να συγκροτήσουμε μία απελευθερωμένη αγορά ενέργειας στην Ελλάδα στο χώρο του ηλεκτρισμού και του φυσικού αερίου, έχουμε έναν πολύ δύσκολο στόχο. Παρ' όλο που η ελληνική είναι η φθηνότερη ενεργειακή αγορά της Ευρώπης, με τις νέες παρεμβάσεις που κάνουμε, ανοίγουμε μία αγορά για να πετύχουμε ακόμη φθηνότερες τιμές, ακόμα μεγαλύτερη επάρκεια για τον καταναλωτή.

Πώς θα γίνει αυτό; Μόνο με ανταγωνισμό. Αν δε φέρουμε τον ανταγωνισμό στην ενεργειακή αγορά της χώρας, δεν θα μπορέσουμε να έχουμε τις καλύτερες τιμές, τη μεγαλύτερη επάρκεια, την καλύτερη ποιότητα και την πιο καθαρή ενέργεια, την οποία θέλουμε.

Να, λοιπόν, γιατί, κύριοι συνάδελφοι, αυτός ο δρόμος είναι μονόδρομος για μας. Θέλουμε να ανοίξουμε την αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου στη χώρα. Το υπογράψαμε εξάλλου σαν Ελληνική Προεδρεία. Η Ελληνική Προεδρεία ολοκλήρωσε στο εξάμηνό της την απελευθέρωση της κοινής αγοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Ως προεδρεύων της Επιτροπής Ενέργειας, υπέγραψα πριν από τέσσερις εβδομάδες δύο οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μία για την απελευθέρωση του ηλεκτρισμού και μία για την απελευθέρωση του φυσικού αερίου. Εκδόθηκε με το άρθρο 54/2003 η σχετική νέα οδηγία, η οποία θα έλθει αυτές τις μέρες ή έχει ήδη εκδοθεί και η οποία θα αποτελέσει αντικείμενο διαλόγου το φθινόπωρο, όπως υποσχέθηκα στους φορείς. Έτσι, θα μπορέσει να εφαρμοστεί αυτή η νέα οδηγία, που ανοίγει πλήρως την αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου από το 2007 και μετά, ενιαία και από κοινού σε όλη την Ευρώπη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γι' αυτήν την απελευθερωμένη και πλήρη αγορά οφείλουμε να προετοιμασθούμε. Άρα, αυτά που άκουσα προηγουμένως, ότι δηλαδή δεν ανοίγουμε την αγορά και ότι δεν είναι απελευθερωμένη η αγορά, σας παρακαλώ να τα προσέξετε λιγάκι.

Με μία απόφαση του Κοινοβουλίου του 1999, που ισχύει από το 2001, το ελληνικό Κοινοβούλιο απελευθέρωσε την αγορά ηλεκτρισμού στη χώρα μας. Αυτό υποστηρίχθηκε και από τους περισσότερους εδώ μέσα, απ' ό,τι έχω διαβάσει, γιατί δε συμμετείχα ο ίδιος τότε σ' αυτόν τον τομέα.

Επομένως, εμείς, σε μία αγορά που απελευθερώθηκε από το

1999 στις βασικές της αρχές και κατευθύνσεις, ερχόμαστε και εισάγουμε μία νέα νομοθετική ρύθμιση μεταβατικού χαρακτήρα, που έρχεται να προσδιορίσει το διάστημα από σήμερα μέχρι το 2007, γιατί το 2007 θα έχουμε την πλήρως απελευθερωμένη αγορά ενέργειας ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

Γι' αυτήν την πλήρως απελευθερωμένη αγορά πρέπει να προετοιμαστούμε, για να μπορέσουμε να λάβουμε μέρος ανταγωνιστικά, εποικοδομητικά και παραγωγικά και να την αξιοποιήσουμε προς όφελός μας.

Σ' αυτό το διάστημα διαμορφώσαμε το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο για να μπορέσουν να γίνουν διαγωνισμοί που θα εξασφαλίσουν την ένταξη στο σύστημα ενεργειακής αγοράς. Υπάρχουν και οι ιδιωτικές παραγωγικές μονάδες, οι οποίες μπορούν να έχουν μέχρι 400 MW η κάθε μία. Αυτά θα γίνουν μέχρι το 2007, όπως έχουμε εγκρίνει και όπως ζητάμε να εγκρίνετε, για να μπορέσει να ενταχθεί η ιδιωτική παραγωγή ενέργειας μέσα στο σύστημα και για να τροφοδοτήσει τη χώρα με 900 έως 1300 MW ηλεκτρικής ενέργειας, που θα παράγεται από ιδιώτες.

Αυτό είναι που πετυχαίνουμε σ' αυτήν τη μεταβατική φάση, αλλά παράλληλα διαμορφώνουμε το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς. Αναδεικνύουμε τον ΔΕΣΜΗΕ ως εκείνον το φορέα διαχείρισης του συστήματος, ο οποίος υπηρετεί όλη τη χώρα και τον οποίον πρέπει να προστατεύσουμε.

Διότι είναι πράγματι ο εντολοδόχος μας που διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση τα φορτία τα οποία κατατίθενται και προσφέρονται σε ανταγωνιστική βάση από κάθε επιχείρηση ανά πάσα στιγμή στη διάρκεια του εικοσιτετράωρου ικανοποιώντας την οριακή τιμή του συστήματος, η οποία και κρίνει τελικά το κόστος πάνω στο οποίο θα αγοραστεί η συγκεκριμένη ενέργεια. Και βέβαια κάναμε την αλλαγή για να μπορέσει να λειτουργήσει από το σύστημα έναντι της υπάρχουσας νομοθεσίας ότι προβλέπεται να καλύπτει ο παραγωγός, ο οποίος προσφέρει καθημερινά ενέργεια στο σύστημα, έναντι της τιμής του ενεργειακού κόστους του καυσίμου, για να δύναται να καλύπτει και ένα μέρος των σταθερών του εξόδων. Είναι πάρα πολύ λογικό. Πώς ήταν δυνατόν να κάνεις προσφορά παραγωγής ενέργειας σε μια αγορά και να μην μπορεί να καλύπτεις και το κόστος του λειτουργικού; Ομοιολόγ δεν το κατάλαβα ποτέ γιατί στον προηγούμενο νόμο υπήρχε περιορισμός.

Το καύσιμο δεν μπορούμε να το επηρεάσουμε. Κοιτάξετε τι γίνεται με το φυσικό αέριο. Το φυσικό αέριο έχει τιμή αγοράς. Το αγοράζει ο καθένας στην αγορά όπου βρει και όπως βρει στην καλύτερη τιμή. Το ότι η Ελλάδα κατάφερε να πάρει φυσικό αέριο στις 136 δραχμές, είναι πλεονέκτημα, είναι μαγκιά της. Ο Γερμανός το πληρώνει 145 δραχμές. Αλλά από εκεί και πέρα το λειτουργικό κόστος, το κόστος μεταφοράς, πρέπει να το προσδιορίσω. Γι' αυτό εμείς προσδιορίσαμε το κόστος φυσικού αερίου όσον αφορά τη μεταφορά και δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ότι και το λειτουργικό κόστος της μονάδας παραγωγής ηλεκτρισμού που θα ενταχθεί στο σύστημα να μπορεί να καλύπτει ένα μέρος των εξόδων του, των εξόδων λειτουργίας του.

Ξέρετε καμιά επιχείρηση, κύριοι συνάδελφοι, να λειτουργεί στην αγορά και η οποία να πουλά προϊόντα με την τιμή την οποία εισπράττει και να μην καλύπτει τουλάχιστον τα έξοδα λειτουργίας της και το κόστος της ύλης, το οποίο χρησιμοποιεί για να παράξει το προϊόν; Να γιατί, λοιπόν, ανοίγοντας αυτόν το δρόμο κάναμε εφικτούς διαγωνισμούς, γιατί αλλιώς δεν ήταν εφικτοί. Γι' αυτό δεν έγιναν διαγωνισμοί ούτε προσφορές στα τρία χρόνια που πέρασαν. Γιατί δεν μπορούσε να προσφέρει κανείς πραγματικά με το κόστος τιμής.

Όμως, εμείς το πετύχαμε. Ανοίγουμε την αγορά να μπορούν να γίνονται διαγωνισμοί, προσφέρει σε πραγματικό κόστος ο καθένας και ανάλογα θα χρησιμοποιείται ή δεν θα χρησιμοποιείται. Αυτό είναι το δικό του ρίσκο.

Άρα επιβάλλεται και το ρίσκο στον επιχειρηματία και όχι η εξασφάλιση επειδή παράγω ηλεκτρική ενέργεια σε μια ιδιωτική μονάδα θα σου το αγοράζω υποχρεωτικά. Θα ρισκάρεις, κύριε, θα μπεις στην αγορά, θα μπεις στον ανταγωνισμό και αν έχεις την τύχη να προσφέρεις καλή τιμή θα σου το αγοράσει η ΔΕΣΜΗΕ, διαφορετικά δεν θα σου το αγοράσει.

Να, γιατί λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, διαμορφώνουμε αγορά. Είναι πράγματι για πρώτη φορά που μετά το 1999 με αυτούς τους νέους όρους που βάζουμε, διαμορφώνουμε ώστε να λειτουργήσει πραγματικά η αγορά. Θα αποκτήσουμε τις εμπειρίες μας μέχρι το 2007 και με το νέο θεσμικό πλαίσιο που θα συζητήσουμε το φθινόπωρο με βάση και των νέων οδηγιών θα φθάσουμε το 2007 να διαμορφώσουμε πλήρως το ολοκληρωμένο νέο πλαίσιο λειτουργίας της συνοριακής αγοράς στη χώρα μας, το οποίο και επιδιώκουμε.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι, νομίζω, πάρα πολύ σαφή –ο εισηγητής μας το έχει αναλύσει πολύ αναλυτικά όλα τα στοιχεία– τα στοιχεία και δεν θα επεκταθώ περισσότερο. Θα ήθελα, όμως, να δώσω κάποιες απαντήσεις σε ερωτήματα που τέθηκαν.

Όσον αφορά τη συμβολή του φυσικού αερίου στην ανταγωνιστικότητα της ενεργειακής οικονομίας, απάντησα προηγουμένως επαρκέστατα. Λέτε ότι θα έχουμε μόνο τους Ρώσους και επομένως δεν θα έχουμε απελευθέρωση του φυσικού αερίου. Και αυτό είναι λάθος, γιατί, όπως ξέρετε, στη Ρωσία υπάρχει ελεύθερη οικονομία αγοράς. Υπάρχουν επιχειρήσεις ιδιωτικές που, όχι μόνο είναι ανταγωνιστικές, αλλά σκοτώνονται κιόλας. Άρα έχεις τη δυνατότητα με οποιαδήποτε ρώσικη εταιρεία να συνάψεις από τον Ιούλιο του 2005 σύμβαση για μεταφορά φυσικού αερίου. Αλλά όχι μόνο με αυτούς, αλλά με όλο τον κόσμο.

Σας εγγυήθηκα προηγουμένως ότι με τη λειτουργία του αγωγού από την Κασπία θα μεταφέρουμε φυσικό αέριο από το Ιράν, από το Αζερμπαϊτζάν, από το Τουρκμενιστάν. Θα τροφοδοτείται όλη η ευρωπαϊκή αγορά. Εσείς μπορείτε να πάτε να κάνετε ως πελάτης πλέον σε μια ελεύθερη αγορά συμβόλαιο με οποιονδήποτε θέλει να αγοράσει φυσικό αέριο. Το σύστημα μεταφοράς και διακίνησης είναι υποχρεωμένο να σας δώσει αυτήν την ενέργεια την οποία σας στέλνει είτε από τη Νορβηγία ο παραγωγός είτε από τη Ρωσία είτε από το Αζερμπαϊτζάν.

Και αυτό είναι η πεμπτούσια της αγοράς την οποία προωθούμε.

Κάποιος συνάδελφος, είπε ότι δεν διαμορφώνουμε κίνητρα στη γεωθερμία. Μα, αυτά που σας είπα προηγουμένως ότι δημιουργούμε αγορά γεωθερμίας αποτελούν κίνητρο, γιατί η αγορά έχει κέρδος. Και η αγορά είναι το κίνητρο. Να, λοιπόν, γιατί έχει σημασία να δούμε με ένα άλλο μάτι πλέον αυτή την κατεύθυνση της πολιτικής μας στη γεωθερμία την οποία αναγορεύουμε σε ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και η οποία βέβαια επιδοτείται κιόλας ως ανανεώσιμη πηγή ενέργειας με περίπου 50% όπως ξέρετε. Όχι, μόνο, λοιπόν, κίνητρα δημιουργούμε αλλά διασφαλίζουμε και ένα αποτελεσματικό πλαίσιο λειτουργίας.

Μας είπατε ότι δεν ανοίγουμε την αγορά. Τελικά δεν έχω καταλάβει. Την πρώτη μέρα που συζητούσαμε μας κάνατε κριτική ότι καταστρέφουμε τη ΔΕΗ διότι ανοίγουμε την αγορά και βάζουμε τους ιδιώτες! Τώρα, μας λέτε ότι δεν ανοίγουμε την αγορά. Άρα, δεν καταστρέφουμε τη ΔΕΗ; Ευνοούμε, λοιπόν, τη ΔΕΗ;

Κύριοι συνάδελφοι ούτε το ένα ούτε το άλλο συμβαίνει. Εμείς και την αγορά ανοίγουμε και θα γίνουν οι ανάλογες κινήσεις. Ήδη, ετοιμάζουμε την προκήρυξη διαγωνισμών οι οποίοι θα πραγματοποιηθούν το Σεπτέμβριο για τις νέες μονάδες ιδιωτικού χαρακτήρα παραγωγής ηλεκτρισμού με φυσικό αέριο 400 MW η κάθε μία.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Εσείς αποφασίζετε;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Εγώ αποφασίζω. Εισηγείται ο ΔΕΣΜΗΕ όπως ξέρετε, η ΡΑΕ γνωμοδοτεί και ο Υπουργός αποφασίζει. Άρα, λοιπόν, ετοιμάζουμε τρεις άδειες για το τέλος της χρονιάς προκειμένου να μπορέσουμε να ανοίξουμε την αγορά και να δώσουμε την απαραίτητη επιπρόσθετη ισχύ στο σύστημά μας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Με το Λαύριο τι γίνεται;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, το Λαύριο είναι μονάδα την οποία έχει πάρει ήδη η ΔΕΗ. Έχει αδειοδοτηθεί η ΔΕΗ για την κατασκευή μιας τετρακοσάρας μονάδας στο Λαύριο. Επιπρόσθετα όμως εμείς στο σύστημα που υπάρχει –και το οποίο, όπως ξέρετε, αυξάνει την απαίτησή του για κατανάλωση 3%-3,5% κατ' έτος, άρα πάνω από τα 11.000 MW που παράγει η

ΔΕΗ με όλες τις δυνατότητες σήμερα- έχουμε την ανάγκη να ενισχύσουμε και να τροφοδοτήσουμε την αγορά με νέες ποσότητες. Ε, λοιπόν, αυτές οι νέες ποσότητες των 1300 MW θα έλθουν από αυτούς τους διαγωνισμούς. Σ' αυτούς τους διαγωνισμούς, όπως ξέρετε, δεν συμμετέχει η ΔΕΗ συνειδητά, διότι δεν μπορούσαμε να επιβαρύνουμε και άλλο μια ΔΕΗ με νέες μονάδες. Και εδώ πρέπει να παραδεχθούμε ότι της είμαστε ευγνώμονες διότι επί σαράντα χρόνια τώρα μας κατασκεύαζε και έθετε σε λειτουργία και χειριζότο όλο το σύστημα των ενεργειακών μονάδων που τροφοδοτούν με ενέργεια τη χώρα μας είτε αυτή είναι η Κοζάνη, που είναι, αν θέλετε, η ενεργειακή καρδιά της Ελλάδος είτε είναι η Μεγαλόπολη που και αυτή προσπαθεί να συμπληρώσει είτε είναι οπουδήποτε αλλού στη χώρα έργα υδραυλικής οικονομίας και τα φράγματα με τα οποία η ΔΕΗ συμπληρώνει τον ενεργειακό της εξοπλισμό. Θα έλεγα δε ότι πρόκειται για υδραυλικά φράγματα τα οποία έχουν τεράστια σημασία διότι έχουν πολλαπλή συμβολή στην οικονομία, στηρίζουν την αγροτική οικονομία, στηρίζουν την τοπική ανάπτυξη και γι' αυτό προωθούνται και ολοκληρώνονται όλα τα υδραυλικά έργα που είναι σε εξέλιξη. Μάλιστα, σε συνολικά που είχα προηγουμένως με συναδέλφους και συγκεκριμένα με τον κ. Κωνσταντίνου, μου έλεγε για το Τέμενος. Βεβαίως, είναι και το Τέμενος μέσα στα έργα τα οποία πρόκειται να ολοκληρωθούν ως ολοκληρωμένα υδραυλικά έργα της ΔΕΗ, όπως είναι ο Ιλαρίωνας και μια σειρά από άλλα έργα τα οποία προωθούνται αυτή τη στιγμή και θα αποτελέσουν από το 2005 και 2006 σημαντική ενίσχυση.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, το κρίσιμο θέμα ποιο είναι; Και θα ήθελα εδώ να έχω την προσοχή σας. Σ' αυτήν την χρονική περίοδο μέχρι το 2007, που δεν συμμετέχει η ΔΕΗ στους διαγωνισμούς παραγωγής ενέργειας, η ΔΕΗ έχει αποκτήσει το προνόμιο -και δια νόμου παίρνει την άδεια, εφόσον φυσικά την εγκρίνετε εσείς, κύριοι συνάδελφοι- ότι μέχρι 1600 MW θα μπορούσε να ανανεώσει το υφιστάμενο δυναμικό της γιατί έχει απηρχαιωμένες μονάδες οι οποίες λειτουργούν με ένα συντελεστή αποτελεσματικότητας 20% και αποκτά επαναλαμβάνω το δικαίωμα όλες αυτές να τις ανανεώσει, μέχρι δηλαδή 1600 MW, όπως γίνεται στο Λαύριο παραδείγματος χάριν να προχωρήσει σε αντικατάσταση των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής ενέργειας με νέες μονάδες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Έχει εγκριθεί αυτό;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Αδειοδοτήθηκε, υπεγράφη ήδη. Το είπα απαντώντας προηγουμένως στον κ. Πιπεργιά. Έχει υπογραφεί, επαναλαμβάνω και έφυγε από εμένα.

Έτσι, λοιπόν, αποκτά η ΔΕΗ τη δυνατότητα να ανανεώσει όλη της την υποδομή. Και το 2007, όπου θα έχουμε, κύριοι συνάδελφοι, απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, όπως σας είπα και θα υπάρξει πραγματικά ανταγωνισμός σε όλο το ευρωπαϊκό επίπεδο, η τροφοδοσία πλέον θα έχει τη μορφή του εμπορίου, ως απαραίτητη συμπλήρωση. Αγορά χωρίς εμπόριο είναι δυνατόν να υπάρξει;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Ορισμένοι μου έλεγαν για αγορά μόνο με παραγωγούς. Πως θα γίνει αυτό; Χρειαζόμαστε και το εμπόριο το οποίο καθιερώνουν.

Στις τηλεπικοινωνίες που ανοίξαμε τις αγορές, αν δεν είχαμε το εμπόριο των υπηρεσιών, καταλαβαίνετε θα φτάναμε ποτέ σε τόσο φθηνές τιμές, σε τόσο μεγάλη εξυπηρέτηση; Σήμερα πια δεν ψάχνω να βρω τηλέφωνο και να παρακαλέσω. Μου προτείνουν δεκαπέντε εταιρείες να μου βάλουν τηλέφωνα συνδεδεμένα με το internet, συνδεδεμένα με το σύστημα, με οτιδήποτε άλλο, στη χαμηλότερη δυνατή τιμή και δωρεάν τις πρώτες πεντακάσιες μονάδες.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι εδώ είμαστε σε εξέλιξη δυναμική να καλύψουμε αυτές τις ανάγκες.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλω να σας κουράσω άλλο. Αναφέρθηκα σε αρκετά σημεία, όχι όλα βέβαια τα οποία είπατε, δεν ήταν δυνατόν. Παρακαλώ να λάβετε υπόψη όμως τη φιλοσοφία της πολιτικής την οποία υλοποιούμε. Είναι μια πολιτική στήρι-

ξης της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης. Αναδεικνύει το ενεργειακό δυναμικό τη χώρας σαν ένα πρώτης προτεραιότητας αναπτυξιακό εργαλείο και θα συμβάλουμε να έχουμε φτηνή τιμή, καθαρή ενέργεια, επαρκή ενέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ δεν θα έχετε καθόλου χρόνο για δευτερολογία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Τελειώνω με μια παράκληση. Στα Πρακτικά παρακαλώ να καταχωρηθεί και αυτός ο κατάλογος που δεν έβρισκα προηγουμένως, των γεωθερμικών πεδίων της χώρας που δίνει αναλυτικά τι μεγάλες δυνατότητες έχουν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

(Στο σημείο αυτό ο κύριος Υπουργός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Σαλαγκούδης.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Επί της διαδικασίας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Τι θέλετε, κύριε Χαϊτίδη;

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Ήθελα να διαμαρτυρηθώ για τον εξής λόγο. Δεν είναι δυνατόν, ανεξάρτητα αν ο Κανονισμός το επιτρέπει -και κακώς κατά τη γνώμη μου το επιτρέπει- να μην μπορούμε ως Βουλευτές να προσδιορίσουμε πενήντα το ώρα θα μιλήσουμε. Διότι έχουμε και άλλες υποχρεώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Να σας πω εγώ, κύριε Χαϊτίδη. Έχει κυκλοφορήσει ο κατάλογος.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Δεν είναι δυνατόν να παρεμβάλλονται απορριπτοί μετ'αυτού των ομιλητών Βουλευτών, διάφοροι άλλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν είναι διάφοροι άλλοι, σας παρακαλώ. Είναι ο Υπουργός και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Και ήδη έχουν μιλήσει δύο συνάδελφοι...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Εμείς τι είμαστε; Οι παρίες; Θα περιμένουμε να μιλήσουν όλοι οι άλλοι και εμείς θα μείνουμε για τις 17.00' η ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Τι θέλετε να πείτε, κύριε Χαϊτίδη. Είστε στη σειρά σας γραμμένος. Μετά από τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους θα πάρετε το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Υπάρχει μια ηθική υποχρέωση, να σέβονται τους Βουλευτές αν τους θέλουν στο Κοινοβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Μα, τι θέλετε, κύριε Χαϊτίδη; Να μη μιλήσει ο Υπουργός την ώρα που δικαιούται; Να μιλήσουν ή να μη μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι; Εάν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι παραιτούνται από το δικαίωμά τους, ευχαρίστως να συνεχίσουμε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Διαμαρτυρόμενος, διαγράφομαι από ομιλητή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Όπως νομίζετε. Ο Κανονισμός είναι Κανονισμός και τον ξέρετε εκ των προτέρων.

Ορίστε, κύριε Σαλαγκούδη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ : Κύριε Χαϊτίδη, να σας ζητήσω συγγνώμη και να παρακαλέσω να μην διαγραφείτε, να μείνετε για να μιλήσετε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Έχω και άλλες υποχρεώσεις, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Αντιλαμβάνομαι.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Υπουργός Ανάπτυξης με τον βερμπλισμό που συχνά συνηθίζει, προσπάθησε να κρύψει ουσιαστικά το προσώπιο του Ιανού που παρουσιάζει και παρουσιάζει όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Εδώ δίπλα μου, τις ανέφερε και ο ίδιος, είναι οι δύο νέες οδηγίες κύριε Υπουργέ, μέχρι προχθές προεδρεύοντα στο Συμβούλιο Υπουργών Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και εκεί

μιλούσε για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Και η αγορά με βάση αυτές τις οδηγίες απελευθερώνεται, αλλά επιπλέον και αυτή η Κυβέρνηση δείχνει με αυτό το νομοσχέδιο κατά πόσο εννοεί τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό του κόμματος αυτού που με τόση μανία όταν η δική μας μόνο παράταξη κατέβαλε τις προσπάθειες για την ένταξη της χώρας μας στην τότε ΕΟΚ, σήμερα Ευρωπαϊκή Ένωση, δείχνει πραγματικά πόσο είναι προσανατολισμένο προς την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας. Το 1997 η οδηγία 9692 εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παίρνουμε εμείς μια μεταβατική παράταση για την εφαρμογή της, τεσσάρων ετών.

Φεύγει άπρακτη, ενώ εμείς επιμένουμε να προσαρμόσει το νομοθετικό καθεστώς και μόνο στο τέλος του 1999 έρχεται ένας ατελής νόμος. Αν διαβάzaτε τις θέσεις μας τότε στη Βουλή, θα βλέπατε κάποια από τα συμπληρώματα που φέρνετε τώρα. Από τότε ακόμη τα προτείνουμε και δεν τα εδέχετο ο προκάτοχός σας Υπουργός Ανάπτυξης, ο οποίος έφερε στη Βουλή το ν. 2773 που αναγνωρίζετε και εσείς ότι είναι ατελής, άσχετα αν στις συνεντεύξεις σας λέτε ότι απελευθέρωσε την αγορά. Πώς την απελευθέρωσε; Με τους τίτλους των νομοσχεδίων απελευθερώνεται η αγορά;

Ας δούμε τι έγινε, όταν ήρθε η 19/2/2001 και τελείωσε η μεταβατική περίοδος. Κάνετε φιέστες, πανηγύρια, γιατί απελευθερώθηκε η αγορά. Μέχρι σήμερα υπάρχει απελευθερωμένη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας; Υπάρχει λέει ο κύριος Υπουργός. Αν θέλετε, να σας διαβάσω τι δηλώσατε στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο». Είναι, λέει, απελευθερωμένη η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ποιο είναι το κριτήριο της απελευθέρωσης της αγοράς για την Ευρωπαϊκή Ένωση, κύριε Υπουργέ; Δεν είναι το νομοσχέδιο που είχατε φέρει και έρχεστε τώρα να το συμπληρώσουμε ατελώς και πάλι. Το θέμα σας ενδιαφέρει μόνο επικοινωνικά. Δεν σας ενδιαφέρει η πράξη. Προσπαθείτε να συνδυάσετε κάποια επικοινωνιακή σας πολιτική, σύμφωνα με την οποία απελευθερώνετε την αγορά και προσαρμόζετε τη νομοθεσία μας στο ευρωπαϊκό κεκτημένο και τη συνδιαλλαγή σας με το ισχυρό συνδικαλιστικό λόμπι της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ με το οποίο είχατε συνεχείς διαπραγματεύσεις που κατέληγαν σε συνεχείς αλλαγές. Μάλιστα δεν είχατε συζήτηση, όπως είπατε, με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Με ένα μόνο φορέα είχατε συζήτηση και συνδιαλλαγή από τότε που κατατέθηκε το νομοσχέδιο στη Βουλή μέχρι που τέλειωσε η ψήφισή του στην επιτροπή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Καλές είναι οι αλλαγές...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Δεν σας άκουσα, κύριε Πιπεργιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν είναι ανάγκη να απαντήσετε, κύριε Σαλαγκούδη. Ο κ. Πιπεργιάς παρεμβλήθη παρά τον Κανονισμό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από την αρχή αυτού του νομοσχεδίου. Για τη γεωθερμία δεν θα ήθελα να πω πολλά πράγματα, γιατί σας είπα πάρα πολύ καλά ο δικός σας ο κ. Μαντέλης ότι αυτήν τη στιγμή χάνεται μια ευκαιρία και σ' αυτόν τον τομέα, καθώς ουσιαστικά έρχεστε με ένα άτολμο νομοσχέδιο.

Αυτός που θα το διαβάσει προσεκτικά ίσως βλέπει σ' έναν συνδυασμό, τον οποίο ίσως σκοπίμως επικαλύπτετε, να υπάρχει κάποια δυνατότητα να ξεπεράσετε το δεδομένο ότι παραχωρήθηκαν όλα τα βεβαιωμένα γεωθερμικά πεδία στη ΔΕΗ σήμερα και ότι δίνετε έτσι τη δυνατότητα για αδειοδότηση, πράγμα που για τα νέα πεδία που ερευνώνται δεν θα πρέπει να ισχύει, διότι αυτός που θα ερευνά και θα βρίσκει, έχει δικαίωμα και να το εκμεταλλευθεί. Εσείς όμως μιλάτε πλέον για όλα τα πεδία και ίσως πάνω από αυτό πάτε να καλύψετε το γεγονός ότι θα κάνετε διαγωνισμό και για τα βεβαιωμένα, τα οποία μέχρι σήμερα έχουν δοθεί κατά παραχώρηση στη ΔΕΗ, αλλά αυτή δεν τα έχει εκμεταλλευθεί αντίστοιχα. Εκεί θα έπρεπε να υπάρχει μια σαφήνεια και καθαρότητα, ούτως ώστε να μπορέσουν αυτά τα βεβαιωμένα γεωθερμικά πεδία να γίνουν αντικείμενο εκμετάλλευσης. Και φυσικά, όταν μιλάμε για γεωθερμικά πεδία άμεσα εκμεταλλεύσιμα –αναφέρετε στην εισηγητική έκθεση τα 176 MW- μιλάμε για αυτά της Μήλου και της Νίσυρου. Εκεί πράγ-

ματι θα μπορούσαμε να τα πάρουμε αυτά, αλλά ξέρετε πολύ καλά ότι η διασύνδεση από μέρους της ΔΕΗ σταμάτησε στην Τήνο και από εκεί πέρα στο Συμβούλιο της Επικρατείας ίσως δεν υπήρχε η αντίστοιχη από μέρους της ΔΕΗ εργώδης προσπάθεια, για να ολοκληρωθεί αυτό το έργο το οποίο θα μπορούσε να προσφέρει 176 MW, όχι βέβαια για τη Μήλο και για τη Νίσυρο, αλλά παραδείγματος χάριν για την Κρήτη όπου έχουμε έλλειψη ενέργειας.

Ο κ. Μαντέλης τόνισε πολύ περισσότερα. Δεν θέλω να τα επαναλάβω, γιατί ήταν ολοκληρωμένη η τοποθέτησή του. Είναι άλλωστε και ο πλέον αρμόδιος, μια και είναι πρόεδρος του «ELFORES». Σε μια ημερίδα αναλύσαμε το θέμα και καταγράψαμε τη θέληση της Νέας Δημοκρατίας να προωθήσει, πριν ακόμα έλθετε εσείς να νομοθετήσετε, ένα θεσμικό πλαίσιο που θα μπορούσε να κάνει τη γεωθερμία ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και να την ενισχύσει την εκμετάλλευση για το καλό της χώρας μας.

Μιλάτε για έρευνα. Εκμισθώνετε περιοχές για έρευνα και δεν αναφέρετε πουθενά ότι στην έρευνα αυτή θα μπορεί να είναι συμμετοχος το δημόσιο. Ξέρετε ότι τα πιθανά πεδία δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο μεγάλης, από μέρους των ιδιωτών, ως το πούμε χρηματοδότησης με την πιθανότητα της εύρεσης.

Εμείς θα προτιμούσαμε, αν θέλουμε πραγματικά να εκμεταλλευτούμε τα πιθανά γεωθερμικά πεδία, το κράτος να χρηματοδοτεί αυτή την έρευνα και μετά να εισπράττει, όταν πραγματικά γίνει ένα βεβαιωμένο γεωθερμικό πεδίο, όταν πράγματι θα υπάρχει εκμετάλλευση, για να βγάλει αυτά που ακριβώς αυτό θα δαπανά προηγουμένως.

Εκτός, όμως, από τη γεωθερμία, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχετε και άλλες αγκυλώσεις στο νομοσχέδιο. Δεν λέμε ότι δεν κάνει βήματα. Δεν είμαστε τόσο κακεντρεχείς ούτε κάνουμε Αντιπολίτευση, όπως κάνετε εσείς κάποτε και όπως μου δόθηκε η ευκαιρία να πω στον Υπουργό Γεωργίας προχθές. Τόσα χρόνια στην Αντιπολίτευση και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, σας δώσαμε πολλά μαθήματα. Ευχόμαστε να είστε καλοί μαθητές για να πάρετε τα μαθήματα που δώσαμε σαν Αντιπολίτευση, ούτως ώστε αύριο, που θα ασκήσετε εσείς αυτό το ρόλο που σήμερα εμείς ασκούσαμε, να βοηθάτε την Κυβέρνηση, όπως εμείς εποικοδομητικά σας βοηθάμε, για το καλό της πατρίδας.

Έρχομαι, λοιπόν, στα υβριδικά. Το νομοσχέδιο στα υβριδικά συστήματα αποτυγχάνει να δώσει μία ολοκληρωμένη λύση στο θέμα των υβριδικών σταθμών ΑΠΕ. Ο Υπουργός θεωρεί, φαίνεται, ότι έχει επιτελέσει το καθήκον του αναφέροντας έναν απλό ορισμό μονάχα. Το νομοσχέδιο, όμως, δεν προβλέπει τίποτα για τον ολοκληρωμένο ενεργειακό σχεδιασμό των νησιών που να λαμβάνει υπόψη του τις υπάρχουσες εγκατεστημένες συμβατικές μονάδες και έτσι αντιμετωπίζει το θέμα εντελώς αποσπασματικά. Με τον τρόπο αυτό είτε η υπόθεση των υβριδικών σταθμών θα βαλτώσει είτε θα οδηγηθούμε σε περαιτέρω ανορθολογική και αντιοικονομική ανάπτυξη των αυτόνομων ενεργειακών συστημάτων. Νομίζω ότι θα πρέπει να το δείτε.

Επίσης, το κομβικό σημείο για την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, κύριε Υπουργέ, είναι τα δίκτυα. Κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Έχετε, όμως, μία ονοματολογία μέσα στο νομοσχέδιο και καθορίζετε ορισμένα δίκτυα. Υπάρχουν όμως και άλλες περιοχές που έχουν αυτή τη στιγμή ανάγκη. Γιατί δεν τις αναγράφετε; Φοβάστε το πολιτικό κόστος; Κάποτε πρέπει να τολμάμε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Τι εννοείτε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Εννοώ σε περιοχές όπως ακριβώς αναφέρετε την Εύβοια, όπως αναφέρετε τη Μακεδονία και Θράκη. Υπάρχουν και άλλες περιοχές για τις οποίες έχετε αιτήματα. Και υπάρχουν ώριμες συνθήκες. Έχετε αδειοδοτήσει, καμία, όμως, άδεια δεν ενεργοποιείται γιατί ακριβώς δεν υπάρχει δίκτυο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Ανεπάρκεια δικτύου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Ακριβώς, δεν υπάρχει δίκτυο.

Φοβάμαι ότι αν δεν μπει στο νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, μην κάνετε διάλογο. Κύριε Υπουργέ, θα δευτερολογήσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κάνω παρατηρήσεις για να μπορέσουμε, έστω και την ύστατη αυτή στιγμή, στην Ολομέλεια –θα μας δοθεί βέβαια η ευκαιρία και στην κατ' άρθρο συζήτηση– να κάνουμε αυτό το άτολμο νομοσχέδιο λίγο πιο δημιουργικό, ώστε να προχωρήσουμε πραγματικά και στην εκμετάλλευση της γεωθερμίας και στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Αν μπορέσετε να μας κάνετε πιο τολμηρούς θα είμαστε ευγνώμονες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Βεβαίως, εμείς θα τολμήσουμε να σας κάνουμε πιο τολμηρούς.

Ας μιλήσουμε τώρα για το άλλο τμήμα, για το κεφάλαιο Γ', για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι φυσικά και το σημαντικότερο τμήμα του νομοσχεδίου. Εμείς τουλάχιστον περιμέναμε να είναι πολύ σημαντικό. Προχωρήσατε λίγο πιο τολμηρά, όχι πραγματικά με τόλμη και αποφασιστικότητα για να απελευθερώσετε την αγορά. Αυτό, όμως, που καταθέσατε στην αρχή, κύριε Υπουργέ, ήταν πολύ καλύτερο. Δημιουργούσε καλύτερες συνθήκες.

Και θα σας πω: Όχι ότι έλυνε την αγορά για να δημιουργηθούν οι νέες μονάδες. Και εκείνο δεν ήταν επαρκές για να δημιουργηθούν μονάδες παραγωγής. Όμως εκείνο ήταν επαρκές για να δημιουργηθούν –τουλάχιστον το πρώτο βήμα– οι χονδρέμποροι, που κι εσείς το παραδεχθήκατε. Οι χονδρέμποροι, οι «traders», οι «suppliers», αυτοί δηλαδή που θα μπορούσαν να πουλάνε. Διότι αυτοί είναι και οι πρώτοι που θα μπορούσαν να βρουν και πελάτες. Όταν τον παραγωγό τον υποχρεώνεις να γίνει και έμπορος, να βρει και πελάτες, τότε είναι μία δύσκολη υπόθεση, όταν αυτός δυσκολεύεται και για την επένδυσή του.

Τι κάνετε όμως τώρα στην τροπολογία που φέρατε; Επαναφέρατε αυτήν την απαγορευτική διάταξη που είχε ο ν. 2773, αφού τον υποχρεώνετε να έχει πρώτον παραγωγική μονάδα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης –δεν το είχατε την προηγούμενη φορά– είτε λέτε προηγουμένως, εξασφάλιση ισχύος με πιστοποιητικά απ' έξω.

Κι εγώ έχω να σας πω τώρα εδώ κάτι: Ο Ιταλός έμπορος δεν έχει αυτήν την υποχρέωση, όπως και όλοι οι Ευρωπαίοι. Δεν έχει κανένας απ' αυτούς την υποχρέωση γι' αυτό. Μόνο τη φερεγγυότητα και την οικονομική ευχέρεια. Δεν έχει την υποχρέωση να είναι ιδιώτης παραγωγός. Είναι χονδρέμπορος.

Θα έρθει λοιπόν ο Ιταλός ή ο Γερμανός. Θα του δώσετε άδεια προμήθειας για την Ελλάδα; Θα προσφύγει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Για να ασκήσει το δικαίωμα πρέπει να έχει άδεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Θα καθιερώσετε άλλους ευρωπαίους χονδρέμπορους και δεν θα σπρώξουμε Έλληνες να μπουν στο χονδρεμπόριο.

Και ερχόμαστε τώρα στη δημιουργία ιδιωτών παραγωγών. Αναφέρατε εδώ προηγουμένως ότι κάνετε διαγωνισμούς για 900MW. Ήδη τα 450MW τα προορίζετε για τα ΕΛΠΕ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Χίλια τριακόσια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Αφήστε τα 1700. Μιλάμε για 900 και 400MW.

Για τα 400 θα μιλήσουμε μετά. Για τα 900 πρώτα.

Από τα 900 MW λοιπόν που θα βάλατε στο διαγωνισμό τα 450 προορίζονται προφανώς για τα ΕΛΠΕ. Μα αυτό λέμε, ότι πραγματικά δεν υπάρχει υγιής ανταγωνισμός με τις κρατικές εταιρείες. Θα σας πω λοιπόν τώρα αμέσως τι γίνεται και τι κάνουν τα ΕΛΠΕ.

Όλες οι εταιρείες που θέλουν και συμμετείχαν για να χτίσουν εργοστάσια παραγωγής, θέλουν τη χρηματοδότηση από τις τράπεζες, όπως πολύ σωστά το λέτε και στη συνέντευξή σας, με «project finance», δηλαδή με χρηματοδότηση επί του προγράμματος επ' αυτού που θα κατασκευαστεί. Αυτό εγγυάται τη χρηματοδότηση της τράπεζας. Πώς κάνει όμως στα ΕΛΠΕ τη

χρηματοδότηση αυτού που θέλει με αυτόν που βρήκε για να το κατασκευάσει και που του δίνει και μία τράπεζα από τη Βιέννη, λέει, που θα χρηματοδοτήσει; Με «corporate finance».

Αγαπητοί συνάδελφοι, εγγυάται όλος ο όμιλος για την ηλεκτρική εταιρεία που θα φτιάξουν τα ΕΛΠΕ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Είναι θέμα κύρους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Δεν είναι θέμα κύρους. Είναι ότι με «project finance» δεν χρηματοδοτείται. Με «corporate finance» όμως χρηματοδοτείται...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα σας παρακαλούσα, κυρία Πρόεδρε, να δείξετε την ίδια ανοχή που έχετε δείξει και στον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ανάλογη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Ανάλογη, κυρία Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

Άρα λοιπόν, αφού δίνει το παράδειγμα, συνεχίζει η κρατική επιχείρηση με ανίστους όρους ουσιαστικά, γιατί έτσι στρεβλώνεται ο ανταγωνισμός από τις δημόσιες επιχειρήσεις και γι' αυτό λέμε ότι πρέπει το κράτος να σταματήσει την επιχειρηματική του δραστηριότητα. Θα έρθει λοιπόν αυτή η επιχείρηση, θα πάρει τα 450 MW, για να φτιάξει αυτήν την επιχείρηση.

Κι έρχομαι τώρα στα 450 MW. Αμφιβάλλω αν θα μπει άλλος ιδιώτης. Θα πάρει μονάχα την άδεια, αλλά δεν θα το φτιάξει ενδεχομένως. Και αμφιβάλλω αν θα χρηματοδοτηθεί με «project finance», όπως είπαμε, που επιδιώκουν όλες οι εταιρείες από τις τράπεζες. Αυτό θα το δούμε όταν θα κάνετε το διαγωνισμό.

Έρχομαι τώρα στα άλλα 400 MW, στα οποία βάζετε και τη ΔΕΗ. Μήπως η επόμενη φάση είναι ο έτερος συνεταίρος να είναι πάλι μια κρατική επιχείρηση; Μήπως η ΔΕΠΑ; Το έχετε φωτογραφήσει και αυτό για τα 400 MW; Να φτιάξουν από 200 ή συνεταϊκή μονάδα;

Μιλήσατε για το φυσικό αέριο. Πράγματι το φυσικό αέριο το παίρνουμε πιο φθηνά από όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, στα σύνορα όμως. Το πουλάμε πιο ακριβά από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες στον καταναλωτή. Σε αυτό ακριβώς αναφέρθηκε και ο συνάδελφός μας ο κ. Νάκος. Αυτό οφείλεται στο ότι εσείς διαχειριστήκατε όλη την επένδυση του δικτύου και των εγκαταστάσεων και μας κόστισε πολλαπλάσια, είχαμε μεγάλες επιβαρύνσεις, καθυστέρησε και έτσι βάζει μεγάλο τέλος η ΔΕΠΑ για να αποσβεσθεί.

Την αβελητηρία της δικής σας Κυβέρνησης, κύριε Υπουργέ, τα λάθη σας και τις παραλείψεις σας τα πληρώνει τελικά και ο ελληνικός λαός, αλλά και η ανάπτυξη της χώρας.

Γι' αυτά που είπατε για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη στρατηγική της θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Κύριε Υπουργέ, σταματήστε τον τρόπο με τον οποίο πάτε να πουλήσετε το 35% της ΔΕΠΑ. Ψηφίσατε την οδηγία για την απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου. Κάντε το θεσμικό πλαίσιο. Δημιουργήστε ΔΕΣΜΕΦΑ, Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου, για το φυσικό αέριο. Λειτουργήστε τον όπως ακριβώς και ο ΔΕΣΜΥΕ και από εκεί και πέρα πουλήστε προμήθεια, εμπορία, δίνοντας και στις ΣΕΠΑ –εμείς σας το είπαμε και όταν τις φτιάχνετε για να διαχειριστούν την προμήθεια του φυσικού αερίου.

Μην πουλάτε, όμως, το 35% της ΔΕΠΑ ως έχει, διότι 35% έχουν και τα ΕΛΠΕ. Μην αποκλείετε κάποιους από αυτούς που έρχεται, αύριο να έχει σχέση με τις συγχωνεύσεις και τις ανταλλαγές που επικρατούν στην ελεύθερη αγορά και τελικά να έχει το 70% κάποιος ιδιώτης της ΔΕΠΑ. Αυτή τη συμφωνία που κάνετε με την ΒΟΤΑΣ η οποία έχει σταματήσει το ενδιαφέρον για την Τουρκία για αέριο από το Αζερμπαϊτζάν ή οπουδήποτε αλλού, εάν υπάρχουν ρωσικά συμφέροντα στο 70% της ΔΕΠΑ που πιθανόν να κατέχετε, τότε δεν θα γίνει καμία άλλη διασύνδεση, διότι τον κάθε προμηθευτή τον ενδιαφέρει να είναι ο μονοπωλιακός προμηθευτής.

Επομένως, αλλάξτε το πρόγραμμά σας στην πώληση. Πουλήστε από τις ΔΕΠΑ την εμπορία, την προμήθεια, αλλά μη δίνετε το δίκτυο μεταφοράς. Καθιερώστε την απελευθερωμένη αγορά του φυσικού αερίου με τον ΔΕΣΜΕΦΑ, έτσι ώστε αυτή η

αγορά να λειτουργήσει ελεύθερα, παραγωγικά και να μην έχει κινδύνους στο μέλλον να σταματήσει, αλλά να γίνει μια πλουραλιστική αγορά στην οποία θα μπορούμε και φυσικό αέριο να παίρνουμε και εφόσον γειτνιάζουμε, να αποτελέσουμε ενδεχομένως και τον μεταπωλητή σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, αφού τα ενεργειακά δίκτυα διασυνδέονται.

Ευχαριστώ πολύ, κύρια Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Κωνσταντίνου.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Οφείλω εξ αρχής να ομολογήσω ότι σε αυτό το νομοσχέδιο που ομιλεί για την αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις που πράγματι περιλαμβάνει σημαντικές τροποποιήσεις του ν. 2773/99 για τη ΔΕΗ, δεν κατάλαβα ακόμα τη θέση της Νέας Δημοκρατίας. Ελπίζω οι κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να γίνουν απολύτως σαφείς στις δευτερολογίες τους.

Είναι εναντίον του νομοσχεδίου, διότι η Κυβέρνηση, το ΠΑΣΟΚ, ο Υπουργός Ανάπτυξης ανοίγει την αγορά και υπάρχει κίνδυνος να καταστραφεί ο μεγάλος παραγωγός και διανομέας ηλεκτρικής ενέργειας που είναι η ΔΕΗ με συνακόλουθα για τη χώρα και τους εργαζόμενους αρνητικά αποτελέσματα ή είναι εναντίον του νομοσχεδίου διότι δεν ανοίγει το ΠΑΣΟΚ, η Κυβέρνηση, ο Υπουργός Ανάπτυξης την αγορά, άρα δεν υπάρχει ελεύθερος ανταγωνισμός και επομένως δεν είναι σωστό το νομοσχέδιο; Για ποιους από τους δύο λόγους καταψηφίζει η Νέα Δημοκρατία το νομοσχέδιο;

Ο μόνος που ήταν σαφής στην Αίθουσα αυτή, ήταν ο συνάδελφος και εκπρόσωπος του ΚΚΕ κ. Σκοπελίτης, ο οποίος είπε: «Έχουμε άλλη φιλοσοφία, αλλιώς βλέπουμε το θέμα της ενέργειας, το θεωρούμε άλλου είδους αγαθό, δεν πρέπει να μπούμε σε αυτή τη λογική». Κατά τη γνώμη τους όσοι μπηκαν την πλήρως, άρα να μη μπει και η Ελλάδα σε αυτή τη λογική.

Δεν συμφωνούμε, αλλά είναι μία λογική.

Άκουσα όλους τους ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας και ιδίως τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπό της. Δεν κατάλαβα όμως ποια είναι η θέση της Νέας Δημοκρατίας. Ο Κοινοβουλευτικός της Εκπρόσωπος κρατούσε κραδαίνοντας στα χέρια του τις δύο τελευταίες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις οποίες μίλησε πριν και ο Υπουργός. Τι δεν κατάλαβε η Νέα Δημοκρατία; Και δεν το είπε μόνο ο Κοινοβουλευτικός της Εκπρόσωπος, αλλά και άλλοι συνάδελφοι. Και ο ν. 2773 και το σημερινό νομοσχέδιο βρίσκονται σε μία διαρκή αλλαγή και προσαρμογή. Αυτό που σήμερα ψηφίζουμε σε δύο ή τρία χρόνια θα έχει ανάγκη τροποποιήσεων.

Είπε ο Υπουργός ότι ως Προεδρεύων στην Ευρωπαϊκή Ένωση σ' αυτά τα θέματα εξέδωσε τις οδηγίες που εσείς κραδαίνετε, στις οποίες θα πρέπει να προσαρμοστούμε. Δηλαδή το νομικό μας καθεστώς κάθε ένα ή δύο χρόνια θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται. Γι' αυτό κατηγορείτε την Κυβέρνηση; Δεν πρέπει να προσαρμοστούμε σε κάποια δεδομένα; Δεν αλλάζει το νομικό καθεστώς μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Δεν πρέπει να αξιοποιήσουμε την εμπειρία που έχει δημιουργηθεί σε κάποιες χώρες σε αυτά τα θέματα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία είναι πιο μπροστά από μας; Αντί να ψέγετε την Κυβέρνηση, θα έπρεπε να πείτε ότι έτσι πρέπει να γίνει και ότι βοηθάτε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Κατηγορήσατε τον Υπουργό ότι μέχρι τώρα συζητούσε μόνο με τη ΔΕΗ. Εγώ επαινώ γι' αυτό τον Υπουργό, όπως τον επαινούν και όλοι οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ. Και η ιστορία της χώρας τον επαινεί, διότι η ΔΕΗ προσέφερε στην Ελλάδα από το 1952 έως το 1953 πάρα πολλά πράγματα. Διαθέτει μεγάλο πλούτο και προπαντός έχει αυτούς τους εργαζόμενους που έχουν τόσες δυνατότητες. Με ποιόν λοιπόν θα συζητήσει ο Υπουργός; Πρέπει να καθίσει να συζητάει εσάει με τους οκτώ ιδιώτες που έκαναν αίτηση και πήραν άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας; Δεν πρέπει πρωτίστως να συζητήσει με την ΔΕΗ;

Μπερδεύτηκα γι' αυτά που άκουσα για το πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο Υπουργός σε σχέση με αυτό το νομοσχέδιο, στον Ιταλό εισαγωγέα ο οποίος θα φέρει ηλεκτρική ενέργεια.

Πρέπει να έχει εγγυήσεις γι' αυτό που θα φέρει. Αν αυτό είναι κάτι για το οποίο θα πρέπει να ψέξουμε την Κυβέρνηση, να το κάνετε σαφές στη δευτερολογία σας, για να το ψέξουμε και εμείς οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ.

Κυρία Πρόεδρε, τα δύο πρώτα κεφάλαια του συζητούμενου νομοσχεδίου που αφορούν την γεωθερμία, την τηλεθέρμανση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ο εισηγητής του κόμματός μας ο κ. Ανθόπουλος, αλλά και ο κ. Μαντέλης ο οποίος έχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε αυτά τα θέματα, ιδίως στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τα έχουν επαρκώς εξηγήσει και γι' αυτό δεν χρειάζεται να τα επαναλάβω.

Έρχομαι στο τρίτο σημείο του νομοσχεδίου για το οποίο έγινε η μεγαλύτερη συζήτηση.

Έρχομαι στο θέμα του ν. 2773/99 την προσαρμογή της τροπολογίας και τη νέα κατεύθυνση που παίρνει. Θα ήθελα νομίζω να ομολογήσουμε και να βρούμε μια κοινή βάση όλων μας, όλης της Αίθουσας και αυτή την κοινή βάση νομίζω μπορούμε να την αποκτήσουμε αν συμφωνήσουμε τουλάχιστον στο τι δεν θέλουμε να γίνει στην ηλεκτρική ενέργεια στη χώρα μας, τι πρέπει να αποφύγουμε να γίνει με όποιες νομοθετικές ρυθμίσεις ή πρωτοβουλίες αναληφθούν.

Αυτό που δεν θέλουμε να γίνει είναι να δημιουργηθεί και πάλι μια μονοπωλιακή κατάσταση. Ακόμη και αν το θέλαμε ή ακόμη και αν κάποιοι τεχνέντως και, κατά τη γνώμη μου, λανθασμένα λειτουργώντας το επιχειρούν, θα ερχόταν η στιγμή που αυτό θα λειτουργούσε σε βάρος και της χώρας και της ΔΕΗ και των καταναλωτών και των εργαζομένων κλπ. Άρα, πρέπει να υπάρξει μια προσαρμογή τέτοια ανοίγματος της αγοράς μεν, αλλά με προσοχή και με βήματα μετρημένα.

Βεβαίως δεν θα ήθελε κανείς, κυρία Πρόεδρε, να φθάσουμε στο σημείο κάποια στιγμή να έχουμε έλλειψη ηλεκτρικής ενέργειας. Δεν χρειάζεται να πω εγώ –το γνωρίζουμε όλοι– ότι ο σύγχρονος πολιτισμός, ο δυτικός πολιτισμός στη γενικότερη έννοια στηρίζεται στην ηλεκτρική ενέργεια και βεβαίως κανείς δεν θα ήθελε να φθάσουμε σε σημείο να αμφισβητείται αυτό. Αλλά οι εμπειρίες κάθε χώρας και τα δεδομένα κάθε χώρας είναι διαφορετικά. Αυτό ίσως αρκετοί συνάδελφοι που βιάζονται ή πιέζουν την Κυβέρνηση να κάνει βήματα πιο τολμηρά –έτσι είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ότι είναι άτολμο αυτό το νομοσχέδιο– νομίζω ότι δεν έλαβαν υπόψη τους το εξής υπαρκτό, το εξής δεδομένο. Άλλο είναι η Γαλλία ή η Ομοσπονδιακή Γερμανία που έχει παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άλλες πηγές τις οποίες εμείς ούτε τολμούμε να διανοηθούμε να προσπαθήσουμε να αποκτήσουμε και καλά έκαναν όλες οι πολιτικές ηγεσίες και δεν προχώρησαν σε τέτοιες επιλογές –αναφέρομαι στην πυρηνική ενέργεια– αυτές λοιπόν οι χώρες έχουν άλλα δεδομένα, μπορούν να μιλήσουν με διαφορετική λογική, μπορεί να βάλουν τα πράγματα εντελώς διαφορετικά. Μπορεί το κόστος τους να είναι ακόμη πιο χαμηλό και από το δικό μας και εμείς θέλουμε να πιέσουμε την Κυβέρνηση να προσαρμοστεί σε μια τέτοια κατάσταση όπου για να το πω όπως το λέμε απλά στη γλώσσα του λαού είμαστε από χέρι χαμένοι. Τι είδους άμεση προσαρμογή και άμεσο βήμα προσαρμογής μπορεί να γίνει θα ήταν ενδιαφέρον να το ακούσουμε έστω και θεωρητικά.

Η συνάδελφος του Συνασπισμού συμπλήρωσε σε αυτό που λέω ότι θα παθαίναμε το σύνδρομο της Καλιφόρνιας. Συμφωνώ αλλά δε νομίζω ότι πάλι και οι συνθήκες οι δικές μας και της Καλιφόρνιας δεν είναι ίδιες.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Ξηροτύρη, όταν μιλήσετε θα τα πείτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Εξίμισι χρόνια και ακόμη δεν έχει γίνει προσαρμογή.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Μας ψέγετε λοιπόν, γι' αυτό τώρα ότι δεν προσαρμοστήκαμε επί πέντε-έξι χρόνια. Αυτό είναι το ερώτημα, να απαντήσουμε και σ' αυτό.

Πριν όμως πάω σ' αυτό και επειδή ο χρόνος είναι λίγος θα ήθελα να σας πω τι λέγατε πριν δυο μήνες σ' αυτή τη Βουλή. Καταθέσατε επερώτηση και συζητήσαμε εδώ πάλι για την ηλεκτρική ενέργεια και λέγατε εσείς οι συνάδελφοι της Νέας Δημο-

κρατίας –δεν θυμάμαι αν το είπατε εσείς προσωπικά, αλλά δε νομίζω ότι επ’ αυτού θα διαφωνήσουμε- ότι το 2004 στους Ολυμπιακούς Αγώνες θα έχουμε μπλακ άουτ. Έρχεται λοιπόν η ΡΑΕ που δε νομίζω να θέλετε να πείτε ότι η ΡΑΕ ασκεί Κυβερνητική πολιτική με την έννοια ότι καλύπτει τυχόν λάθη ή παραλείψεις της κυβέρνησης. Βλέπω λοιπόν εδώ ότι έχετε πάρει και εσείς από προχθές που είμαστε στην αρμόδια επιτροπή και συζητήσαμε τα δεδομένα της ΡΑΕ. Πότε λέει η ΡΑΕ ότι θα έχουμε πρόβλημα με έλλειψη ηλεκτρικής ενέργειας; Από το 2005 και ύστερα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Πόσο;

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Για το 2005 λέει 1200MW.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να μη γίνεται διάλογος.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Και γι’ αυτό το λόγο των 1200 MW το 2005 των 400 MW το 2006 και από 400 MW το 2007 και το 2008 έχουν δοθεί ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: ... (δεν ακούστηκε).

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Τώρα αντιλαμβάνεστε ότι βρίσκεστε σε αδύναμη θέση με αυτά που λέγατε και προσπαθείτε να με διακόπτετε συνεχώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Κωνσταντίνου και σεις κάνετε διάλογο και ο κ. Σαλαγκούδης σας διακόπτει. Απευθυνθείτε στο Προεδρείο και πείτε τα σε εμένα.

ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Σ’ αυτό έχετε δίκιο.

Κυρία Πρόεδρε, πρέπει να σταματήσετε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας να διακόπτει συνεχώς.

Αδειοδοτήθηκαν, λοιπόν, κάποιες επιχειρήσεις γι’ αυτόν το λόγο. Ήδη είπε ο Υπουργός, από του Βήματος εκείνου, ότι ισχύει μέχρι το 2007, όπου 900 έως 1200 MW θα αφεθούν στους ιδιώτες, με την προϋπόθεση, βεβαίως, ότι σε αυτό το διάστημα η ΔΕΗ -επειδή και η ίδια βλέπει τις δικές της ανάγκες- θα μπει σε μια διαδικασία εσωτερικής γενικής αναδιοργάνωσης, ώστε να καταστεί πιο δυναμική από εκεί και πέρα.

Ακούσαμε, βέβαια, και μια άλλη άποψη, που δεν ξέρω αν μπορεί να υιοθετηθεί από οποιονδήποτε, ειδικό ή μη ειδικό. Εγώ πάντως -ως μη ειδικός- τη θεωρώ από τις πάρα πολύ τραβηγμένες. Η μόνη λύση -μας είπε κάποιος συνάδελφος, που μάλιστα έχει διατελέσει Υπουργός σε κάριο Υπουργείο επί πολλά χρόνια- είναι να σπάσουμε τη ΔΕΗ σε πολλά κομμάτια, ανάλογα με τις δραστηριότητές της. Αυτό κάποιος θέλει να το ονομάσει «αναπτυξιακή πολιτική». Δεν ξέρω τι είδους αναπτυξιακή πολιτική είναι, σε τι βάση μπορεί να στηρίζεται, τι προοπτικές μπορεί να έχει, τι ρόλο μπορεί να παίξει η ΔΕΗ σε βαλκανικό -για να μην πάω σε ευρωπαϊκό- επίπεδο. Αυτά ακούγονται σ’ αυτήν την Αίθουσα και κατηγορείται η Κυβέρνηση ότι ευνοεί τους ιδιώτες, όταν λέγονται τέτοια πράγματα.

Υπάρχει, όμως, κύριε Υπουργέ, ένα πρόβλημα το οποίο -κλείνοντας- θα ήθελα να σας θέσω ευθέως: Επτά ή οκτώ ιδιώτες έχουν πάρει άδειες. Για ορισμένους είναι απλώς τυπικές οι διαδικασίες ολοκλήρωσης αυτών των αδειών. Βεβαίως, όλοι γνωρίζουμε ότι δεν έχει γίνει κανένα βήμα. Πήρα κι εγώ διάφορες επιστολές από ιδιώτες οι οποίοι διαμαρτύρονται, όπως και από τους εργαζόμενους ή το επιστημονικό προσωπικό της ΔΕΗ. Κάποια στιγμή αυτό πρέπει να τελειώσει και για το καλό της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και για το καλό των παραγωγών και της χώρας! Από το 2005 και μετά δεν ξέρω τι μέτρα θα πάρετε. Πρέπει, πάντως, να πάρετε μέτρα, ώστε να έχουμε ένα καλό αποτέλεσμα.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη ΔΕΗ θέλω να πω ότι χάρηκα που στην ομιλία σας αναφερθήκατε και στο Νομό Δράμας για το φράγμα του Τεμένους. Όμως, θα ήθελα να είχαμε έναν πιο ολοκληρωμένο προγραμματισμό και όχι μόνο αυτόν που η ΡΑΕ μας έδωσε. Πράγματι η ΡΑΕ μας έχει προμηθεύσει με πολλές μελέτες. Δεν είναι μόνο αυτή, αλλά κι άλλες. Θέλω, λοιπόν, να γνωρίζω πώς σκέφτεστε να προχωρήσει όλη η αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας.

Προχθές στην επιτροπή έθεσα ένα θέμα που με δυο λόγια θέλω να σας θυμίσω: Ότι δηλαδή και στη Δράμα υπήρχε λιγνιτικό πεδίο, το οποίο η ΔΕΗ το 1991-1992 έλεγε ότι θα εκμεταλλευθεί, χωρίς καν να έχει τις απαραίτητες περιβαλλοντικές

μελέτες. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπάρχει μια γενικότερη συνολική μελέτη για όλη τη χώρα. Να ξέρουμε πού βρισκόμαστε και πού πηγαίνουμε. Σωστό είναι η ΔΕΗ να δει το εσωτερικό της, να αποκτήσει μια καινούρια δυναμική και να είναι πιο δυναμική από αύριο και μετά. Όμως, έχει σημασία πρώτα ο ίδιος ο πληθυσμός, τον οποίο αφορούν τέτοια θέματα -στην περίπτωση αυτή, αναφέρομαι στη Δράμα- αλλά και όλοι οι αρμόδιοι φορείς να γνωρίζουμε υπεύθυνα και επίσημα ποιος είναι αυτός ο προγραμματισμός και τι πρόκειται να γίνει, ώστε να συμβάλουμε για να υπάρξει η καλύτερη πορεία της ΔΕΗ. Άσχετα με το τι είπαν εδώ ορισμένοι συνάδελφοι νομίζω -το επαναλαμβάνω- ότι όλος ο ελληνικός λαός αναγνωρίζει την τεράστια προσφορά της στην ανάπτυξη της χώρας τα τελευταία πενήντα χρόνια.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παυλίδης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, αναγκαστικά θα επαναλάβουμε πολλά από εκείνα που είπαμε κατά τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου στην επιτροπή, για το οποίο έχω να πω ότι είναι από τα σημαντικότερα νομοσχέδια της τελευταίας τουλάχιστον περιόδου, δεδομένου και του θέματος το οποίο πραγματεύεται: Το θέμα της ενέργειας και κυρίως της ηλεκτρικής ενέργειας.

Παραλλήλως έρχονται στην επιφάνεια και άλλες πηγές οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Κύριε Υπουργέ, συγκέντρωσα την «ομοβροντία» των συνευρέσεων που δώσατε όταν προπαρασκευάζατε την κατάθεση του νομοσχεδίου και κινδύνευσα κι εγώ να πιστέψω ότι στη χώρα μας θα γίνει κάτι το κοσμογονικό, ότι θα αλλάξει, τουλάχιστον στην αγορά ενέργειας, το υφιστάμενο καθεστώς κατά τέτοιον τρόπο που στο εξής κι έχουμε ενέργεια ηλεκτρική τόση που δεν θα λείπει ούτε ένα κιλοβάτ και μάλιστα σε τιμές που θα είναι σαφώς κατώτερες από τις σημερινές. Προβάλατε στις συνεντεύξεις σας αυτήν την κατάσταση λέγοντας πως θα αναπτυχθεί ανταγωνισμός και θα έχουμε και εδώ όλα τα καλά του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Παρατήρησαν πάντως προηγουμένως συνάδελφοι ότι στον τίτλο του νομοσχεδίου σας αποφεύγετε να αναφέρετε ότι το κείμενο κυρίως πραγματεύεται τα της απελευθέρωσης ενέργειας. Και αυτή ήταν μια ευφυής κίνηση. Εστιάζω, λοιπόν, κι εγώ το ενδιαφέρον μου επί των θεμάτων που ο τίτλος του νομοσχεδίου σας μνημονεύει.

Και ξεκινάω από τη γεωθερμία. Με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, κυρία Πρόεδρε, ξύπνησε η Κυβέρνηση και αποφάσισε να ασχοληθεί εκ νέου με ένα ζήτημα το οποίο έχει κατά καιρούς προκαλέσει αναστατώσεις. Ποιο είναι το ζήτημα; Η αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων υψηλής ενθαλπίας, τα οποία υπάρχουν στη χώρα μας, υπάρχουν προπαντός στη νησιωτική Ελλάδα και αυτά είναι εκείνα τα οποία δύναται κανείς να εκμεταλλευθεί ώστε να παράγει ηλεκτρική ενέργεια.

Λέγει το νομοσχέδιο -και δεν μπορούσε να το αποφύγει- ότι τέτοια γεωθερμικά πεδία έχουν επισημανθεί σε τρεις περιοχές της χώρας μας, τις οποίες κατονομάζει και τις επαναλαμβάνω κι εγώ: πρώτον, στη Νίσυρο, η οποία, όπως γνωρίζετε, κυρία Πρόεδρε, ανήκει στην εκλογική περιφέρεια που έχω την τιμή να εκπροσωπώ στο Κοινοβούλιο, δηλαδή στα Δωδεκάνησα. Δεύτερον, υπάρχει στη Μήλο, στις δυτικές Κυκλάδες και λίγο πιο ανατολικά, στη Λέσβο. Το της Λέσβου πεδίο είναι ελαφρώς ταπεινότερο απ’ ότι είναι τα δύο προηγούμενα.

Ιστορία τώρα: επιχείρησε ο έχων το δικαίωμα, κατά παραχώρηση του κράτους, να αξιοποιήσει τη γεωθερμική ενέργεια την εντοπισθείσα στη Νίσυρο εδώ και χρόνια. Και ποιος είναι; Η ΔΕΗ! Λόγω, όμως, της τακτικής της και των μεθόδων που ηθέλησε να εφαρμόσει, δεν τολμά κανείς εξ όσων τότε εμφανίσθηκαν στη Νίσυρο να εμφανισθεί και πάλι. Τους πήραν στο κυνήγι, κυρία Πρόεδρε! Και θα τους ξαναπάρουν στο κυνήγι, αν πάνε όπως τότε, διότι η πρώτη απόπειρα αξιοποίησης γεωθερμικού πεδίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που έγινε στη Μήλο στέφθηκε υπό απολύτου αποτυχίας! Τρόμαξε ο

κόσμος!

Από τότε μέχρι σήμερα έχουν περάσει πάνω από δέκα χρόνια. Τι εκάματε εσείς, κύριε Υπουργέ της Ανάπτυξης, που προηγουμένως εθυμήθηκαν και τους κομματικούς σας τίτλους κάποιιοι εδώ, ότι είσθε, δηλαδή, εκ των ιδρυτών του ΠΑΣΟΚ, ότι είσθε χρόνια στην Κυβέρνηση κλπ; Τι εκάματε, λοιπόν, τόσα χρόνια, ώστε να διαλυθούν οι φόβοι τους οποίους ενέπνευσε η περίπτωση της Μήλου και στους κατοίκους της Νίσυρου; Διότι σήμερα που λιβανίζετε τη γεωθερμία και που περιμένουμε κι εμείς να σωθούμε διά της αξιοποίησής της, τη λιβανίζετε, την προβάλλετε, την επαινείτε, αλλά τόσα χρόνια που το ίδιο γεωθερμικό πεδίο υπάρχει στα μέρη που αναφέρετε, το αφήνετε νεκρό. Σας θεωρώ υπεύθυνους γι' αυτήν την κατάσταση.

Εάν, όμως, θα ξαναπάτε στη Νίσυρο, θα αντιμετωπίσετε και τη δική μου εχθρότητα –και λυπούμαι που χρησιμοποιώ αυτήν τη λέξη– εάν δεν με διαφωτίσετε, εάν δεν με ενημερώσετε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Μετά το καλοκαίρι θα σας επισκεφθώ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Εσείς, κύριε Υπουργέ, είσθε καλοδεχούμενος χειμώνα, καλοκαίρι. Επειδή θα είναι και η αποχαιρετιστήρια επίσκεψή σας ως μέλος της Κυβέρνησής σας, εγώ σας καλώ. Μόνο συνοδεία εμού μπορείτε να πάτε στη Νίσυρο. Το ξέρετε αυτό. Μην κάμετε το λάθος και πάτε με κανένα ΠΑΣΟΚάκι ...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Φιλοξενία, όχι συνοδεία!

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: ... θα τραβήξετε των παθών σας τον ταραχο! Η μόνη εγγύηση είμαι εγώ. Λοιπόν, θα έλθετε μαζί μου –σας το είπα και στην επιτροπή– και εσείς, ως το μέλος της Κυβερνήσεως ακόμη, θα ενημερώσετε τον κόσμο. Θα φέρετε και τους επιστήμονες που πληρώνει το κράτος μας, θα φέρετε και τους κυρίους της ΔΕΗ, όχι βέβαια, αυτούς που μας φέρατε προχθές στην επιτροπή και μας είπαν άλλ' αντ' άλλων, τον κ. Νέζη, π.χ. Γενικό Διευθυντή της ΔΕΗ και τον κ. Παπούλια, που φαίνεται δεν έχουν πάρει ειδηση τι γίνεται στη ζώνη ευθύνης της ΔΕΗ που λέγεται νησιωτική Ελλάδα.

Λοιπόν, γεωθερμία στη Νίσυρο. Ενημερώστε, φαίνεται υπάρχουν τεχνολογικές εξελίξεις, πείσετε και αποφασίστε να κάμετε αξιοποίηση. Όμως δεν κάνετε απελευθέρωση, γιατί τα πεδία είναι δεσμευμένα για τριάντα χρόνια. Έχει παραχωρηθεί δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης επί τριάντα χρόνια στη ΔΕΗ.

Στο άρθρο 13, σαφώς λέγεται ότι αυτά «τα δικαιώματα έρευνας ή εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού που έχουν εκμισθωθεί ή παραχωρηθεί μέχρι της θέσπισης του νόμου τούτου, παραμένουν ισχυρά με τους ίδιους όρους».

Πού είναι η απελευθέρωση, κύριε Υπουργέ; Μπορεί κανείς άλλος να αξιοποιήσει ό,τι εσείς θεωρείτε ότι είναι θετικό στοιχείο για να εμπλουτισθεί το σύνολο των παραγωγικών μας μονάδων;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Εσείς ως νομικός γνωρίζετε ότι δεν θα ακυρώσουμε τις συμβάσεις στη Νίσυρο ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, θα τα πείτε στη δευτερολογία σας.

Συνεχίστε, κύριε Παυλίδη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, νομικός δεν είμαι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Παυλίδη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, εάν θέλετε να παρέμβετε, ζητήστε το λόγο από το Προεδρείο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Λέγει ο κύριος Υπουργός Ανάπτυξης απευθυνόμενος σε μένα «Εσείς ως νομικός γνωρίζετε ότι οι συμβάσεις αυτές δεν μπορούν να ακυρωθούν». Απαντώ, πρώτον, ενημερωτικά ότι νομικός δεν είμαι, αλλά νομικά είκοσι πέντε χρόνια εδώ μέσα παρακολουθώ και έχω μάθει ότι αυτές οι συμβάσεις που έχετε υπογράψει με τη ΔΕΗ έχουν και τον όρο της διαλύσεως της συμβάσεως, αν εντός πενταετίας δεν εκπληρωθούν κάποιοι όροι. Πενταετίες έχουν περάσει και εσείς διάλυση δεν εκάματε. Είχατε μία λαμπρή ευκαιρία διά του

παρόντος νομοσχεδίου, εφόσον θέλετε να κάμετε απελευθέρωση της αγοράς, να πείτε ότι παύουν οι ισχύουσες συμβάσεις καθόσον η κυρία ΔΕΗ δεν εξεπλήρωσε κανέναν εκ των όρων που το κράτος μας της έχει επιβάλει. Και να έλθετε τώρα, σε παρθένο έδαφος, και να πείτε σε όποιον έχει τη δυνατότητα και έχει και την κατάλληλη μέθοδο και δύναται να πείσει και τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους συμπατριώτες μου και εμένα, να μπει στη διαδικασία της αξιοποίησης των γεωθερμικών πεδίων. Από όλα αυτά τίποτε δεν εκάματε.

Πάω στο τελευταίο κεφάλαιο. Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας. Και εκεί κρούω κώδωνα. Αναφέρομαι, κυρία Πρόεδρε, και πάλι στα νησιά. Το ενεργειακό έλλειμμα το οφειλόμενο στην ανεπάρκεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι τραγικό. Κατέθεσα στην επιτροπή και θεωρώ υποχρεωσή μου να το επαναλάβω και τώρα στο Τμήμα, επιστολή του Δημάρχου της Καρπάθου κ. Ιωαννίδη με ημερομηνία 9/7/2003 απευθυνόμενη στον κύριο Υπουργό, όπου διεκτραγωδεί τα συμβάντα προ ολίγων ημερών και τα οποία τον ηγάγκασαν να εισβάλει στο εργοστάσιο της ΔΕΗ, στην Κάρπαθο, για να δει επιτέλους τι γίνεται. Διαπίστωσε ότι κάποιες μηχανές, δεύτερου ή τρίτου χεριού, μεταφέρθηκαν και δεν εγκαταστάθηκαν ακόμη. Επ' αυτού ο κ. Νέζης μου είπε ότι το φαινόμενο της έλλειψης ηλεκτρικής ενέργειας είναι «παροδικό». Και εις επίρρωση αυτού, των επανειλημμένων βλαβών, δηλαδή, σας καταθέτω και την επιστολή της Περιφερειάρχου μας κ. Σημαντώνη, που διαβιβάζει την επιστολή του δημάρχου στον κύριο Υπουργό και του λέγει:

«Επειδή οι συχνές διακοπές ρεύματος έχουν πολλαπλές δυσμενείς επιπτώσεις...». Παραδέχεται δηλαδή, τις συχνές διακοπές. Ο Δήμαρχος της Κάσου, πάλι, μας λέγει ότι τον τελευταίο καιρό στις εβδομήντα δύο ώρες, οι εικοσιτέσσερις ώρες διηλύθησαν εν σκότει. Σκότος και έρεβος στα νησιά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τι θα κάνετε τώρα με την απελευθέρωση; Ποια μέριμνα έχετε λάβει; Πέστε μας –σας προκαλώ από την επιτροπή– ποια είναι η μελέτη που παρουσιάζει τα κενά στο απαραίτητο δυναμικό ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά και πώς αυτά θα πληρωθούν σε μία απελευθερωμένη, από το 2007 και πέρα, αγορά, διότι τώρα η κατάσταση είναι μεταβατική.

Και βεβαίως τα λέω αυτά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Παυλίδη, συνεπληρώθη ο χρόνος προ πολλού. Μπορείτε να δευτερολογήσετε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Μου την «έφαγε» ο Υπουργός την ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Όχι, όχι, κύριε Παυλίδη.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δώστε μου τη δευτερολογία μου, διότι λόγω της συναντήσεως με τον Πρόεδρο της Ιταλικής Δημοκρατίας θα αναγκαστώ να αποχωρήσω. Δώστε μου ολίγα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Δεν μπορώ να σας δώσω όλη τη δευτερολογία, διότι περιμένουν Βουλευτές να πρωτολογήσουν. Να σας δώσω ένα μέρος της δευτερολογίας, τρία λεπτά.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τρία λεπτά, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, σας ανέφερα στην επιτροπή τα συμβαίνοντα στα νησιά, τα επαναλαμβάνω εδώ και σας λέγω: Μη στηρίζετε την «πάσα ελπίδα» σας στην αξιοποίηση της αιολικής ενέργειας, η οποία καθόσον αφορά τη νησιωτική Ελλάδα –που δεν είναι εντεταγμένη στο διασυνδεδεμένο εθνικό δίκτυο– έχει αισθητά αρνητικά στοιχεία.

Όταν το καλοκαίρι έχουμε άπνοια και παράλληλα παρατηρείται η αιχμή στις καταναλώσεις, τι θα μας κάνουν αυτοί οι «διαβολεμένοι» πυλώνες που έχετε στήσει σε κάθε κορφή λόγω ως «πλίνθους και κεράμους ατάκτως ερριμμένους», χωρίς καμία χωροταξική κατανομή. Τι θα μας δώσουν;

Και επιτρέπεται ακόμα, χωρίς καμία μελέτη, κυρία Πρόεδρε, όπου επιλέγει ο καθένας να στήσει ένα τέτοιο κατασκευάσμα μεταλλικό, να το τοποθετεί με αμφίβολη απόδοση αυτής της εγκαταστάσεως. Κρούω κώδωνα κινδύνου! Τα νησιά συνεχίζουν

να έχουν πρόβλημα ελλείψεως ηλεκτρικής ενέργειας.

Τώρα όμως επιτυγχάνει και κάτι άλλο ο κύριος Υπουργός με το νομοσχέδιό του, το οποίο απέκρυψε στην Ολομέλεια. Το αποκαλύψαμε στην επιτροπή, εγώ το απεκάλυψα. Τώρα σιγή ιχθύος. Ο κύριος Υπουργός αφαιρεί έσοδα από τους ΟΤΑ, όσοι έχουν την τύχη -καλή ή κακή- να έχουν πηγές γεωθερμικές, από τις οποίες μπορεί να παραχθεί ενέργεια για κοινές χρήσεις, ή έχουν ιαματικές πηγές.

Παρακαλώ να καταγραφεί στα Πρακτικά ότι το καταργούμενο άρθρο 6 του ν. 1475/84, ως τροποποιήθηκε με τον 2244/94, προέβλεπε ότι τα έσοδα από την εκμίσθωση αυτών των πηγών είναι έσοδα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη ζώνη ευθύνης των οποίων βρίσκονται αυτές οι πηγές- καταργείται πλέον αυτό και έτσι οι ΟΤΑ χάνουν έσοδα. Εζητήθη από τον Υπουργό: Υποκατάστησέ το ή φέρε μας μία άλλη διάταξη που να επαναφέρει την παλαιά. Η ευκαιρία υπάρχει ακόμα και σας ζητώ να αποκαταστήσετε την τάξη.

Κυρία Πρόεδρε, σας ευχαριστώ για την επιείκειά σας. Δύο φράσεις θα πω ακόμα και τελειώνω.

Καθόσον αφορά τη γεωθερμική ενέργεια, δεν υπάρχει προοπτική να γίνει το παραμικρό, αν δεν πεισθούν οι κάτοικοι των νησιών που είναι εντοπισμένα τα πεδία. Νίσυρος πρώτη, Μήλος δεύτερη. Καθόσον αφορά τα νησιά, υπάρχει κίνδυνος μέγας, ελλείψεως ηλεκτρικής ενέργειας τον οποίο γνωρίζουν οι γείτονές μας και για αυτό μας κάνουν επισήμως πρόταση οι Τούρκοι να τα ηλεκτροδοτήσουν. Μας προτείνουν μάλιστα να μας δώσουν, κύριε Υπουργέ Ανάπτυξης, και νερό. Εάν αυτά ενθουσιάζουν εσάς να γνωρίζετε ότι μελαγχολούν και ανησυχούν εμάς, τους νησιώτες!

Σκότος δε σημαίνει πλήγμα κατά του τουρισμού. Και το λέγω στον κύριο Υπουργό Ανάπτυξης, αρμόδιο του τουρισμού ώστε μαζί με όλα τα άλλα να λάβει και αυτό υπόψη του.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αριστοτέλης Παυλίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να συγκατατεθείτε να δώσουμε το λόγο στον Αντιπρόεδρο κ. Σγουριδίδη για να υπάρξει εναλλαγή στο Προεδρείο.

Συμφωνεί το Τμήμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Σγουριδίδη, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μία πραγματικότητα την οποία δεν έχουμε συνειδητοποιήσει. Ο πλανήτης Γη δεν έχει έξοδο κινδύνου, δεν έχει έξοδο διαφυγής. Η καταστροφή του πλανήτη συμπαρασύρει στην καταστροφή όλους μας.

Συστηματικά, λοιπόν, εμείς αποφεύγουμε να συνειδητοποιήσουμε το πρόβλημα. Σε παγκόσμιο επίπεδο γίνονται σπασμωδικές προσπάθειες και ό,τι η κάθε χώρα από μόνη της αποφασίζει να κάνει κάποια βήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Δυστυχώς όλα αυτά ανήκουν στη σφαίρα της σύγκρουσης συμφερόντων. Σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των χωρών, σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των πολυεθνικών, που δεν δέχονται, τους περιορισμούς που οι διάφορες συνθήκες και οι διάφορες συμβάσεις βάζουν, αθετούν υπογραφές τις οποίες έχουν βάλει κάτω από συμφωνίες, δεν πληρώνουν. Την απλή αρχή ότι ο ρυπαίνων πληρώνει, δεν τη σέβονται, δεν την ακολουθούν. Αλλά δεν υπάρχει μηχανισμός που να το επιβάλει.

Τις συνέπειες, κύριοι συνάδελφοι, της τρύπας του όζοντος τις υφίσταται και ο κάτοικος του Νεπάλ ο οποίος ευθύνεται λιγότερο το ίδιο, όπως τις υφίσταται και ο κάτοικος του Μανχάταν της Νέας Υόρκης, ο οποίος ευθύνεται το μέγιστο. Αυτή η κατάσταση δεν πρέπει να συνεχιστεί. Πρέπει και σε επίπεδο διεθνές να παλέψει η χώρα μας -όπως και το έκανε, και συγχαρη-

τήρια στον Υπουργό Ανάπτυξης, ως προεδρεύουσα χώρα και ως προεδρεύων Υπουργός- να περάσει συμφωνίες, οι οποίες γίνονται οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκ των υστέρων προχωράμε αυτές τις συμφωνίες, από το 2007 και μετά, να εφαρμοστούν σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ελλάδα, στην κατάσταση των χωρών που ρυπαίνουν, βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα ή αν θέλετε, σε ανεκτά όρια. Εδώ θέλω να σας υπενθυμίσω ότι παλαιότερα μετρούσαμε τον πολιτισμό με την κατανάλωση του σαπουνιού και σήμερα μετρούμε την ανάπτυξη ανάλογα με την κατανάλωση της ενέργειας. Παρ' όλα αυτά, όμως, υπάρχει ένα στοιχείο το οποίο θα πρέπει να το προσέξουμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι τα τελευταία χρόνια έχουμε αυξήσει τη ρύπανση στο δικό μας περιβάλλον κατά 35%. Δηλαδή η ρύπανση του περιβάλλοντος με διοξείδιο του άνθρακα αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια κατά 35%. Άρα αρχίζουμε κι εμείς πλέον να μπαίνουμε σε έναν άλλο ρυθμό.

Η χώρα μας δεν ευτύχησε να βρίσκεται πάνω σε πετρέλαιο, αλλά και αν βρισκόμαστε πάνω σε πετρέλαιο -όπως λένε ότι το Αιγαίο είναι ο οφθαλμός των πετρελαίων- προς το παρόν δεν μπορούμε να τα εκμεταλλευτούμε. Όμως έχουμε άλλα πλεονεκτήματα. Και ποια είναι αυτά; Έχουμε τη γεωστρατηγική θέση, όπου βάσει αυτής είμαστε σταυροδρόμι ενεργειακό, είμαστε κόμβος ενεργειακός. Έτσι έρχεται το φυσικό αέριο από τη Ρωσία εδώ και από εδώ διανέμεται. Γινόμαστε κόμβος ή αν θέλετε, ένα loop, ένας βρόγχος απ' όπου φυσικό αέριο και από τη Βόρειο Αφρική μπορεί να έρθει και σε υδροποιημένη μορφή και να τεθεί μέσα στο δίκτυο. Αυτό είναι σημαντικό. Παράλληλα όμως και η ηλεκτρική ενέργεια περνάει από εδώ και θα διανέμεται στα Βαλκάνια ή από τα Βαλκάνια θα διανέμεται αλλού. Εξάλλου τα δίκτυα ούτως ή άλλως αυτήν τη φιλοσοφία έχουν ότι, όταν έχεις περίσσειμα ηλεκτρικής ενέργειας, τη διοχετεύεις και την ξαναπαίρνεις πίσω. Άρα πρέπει αυτό το πλεονέκτημα το γεωστρατηγικό, το οποίο έχουμε, να το εκμεταλλευτούμε.

Επίσης έχουμε και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Περιβαλλόμεστε από θάλασσα. Μπορούμε από τους κυματισμούς να παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια. Βρισκόμαστε σε μέρος όπου δημιουργούνται φυσικά ρεύματα. Μπορούμε να έχουμε ανεμογεννήτριες, όχι φυσικά ατράκτες ερριμμένες. Και αυτό πρέπει να το προσέξετε, διότι εντάσσεται και αυτό μέσα στη ρύπανση τη γενικότερη. Δεν μπορεί να στήνονται αυτοί οι γίγαντες κατά τέτοιο τρόπο που να δημιουργούν οπτική ρύπανση και να βλάπτουν το περιβάλλον.

Επίσης, έχουμε και γεωθερμικά πεδία, τα οποία μένουν ανεκμετάλλευτα.

Γιατί τα ανέφερα όλα αυτά; Ήταν απλώς μια έκθεση ιδεών; Όχι! Τα ανέφερα για να καταλήξω στο ότι για να εκμεταλλευτούμε τη γεωστρατηγική μας θέση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες δεν είναι ρυπογόνες, θα πρέπει να υπάρξει νομοθετικό πλαίσιο. Πρέπει να έχουμε νόμο ή νόμους ή ένα γενικότερο νομοθετικό πλαίσιο, βάσει του οποίου θα έχουμε την αξιοποίηση όλων αυτών που προανέφερα. Βήματα έχουν γίνει προς αυτήν την κατεύθυνση, όμως χρειάζονται συμπλήρωση.

Για τα γεωθερμικά πεδία θα σας αναφέρω το εξής παράδειγμα: Στη δική μου περιοχή υπάρχει το μεγαλύτερο γεωθερμικό πεδίο της βορείου Ελλάδος, το γεωθερμικό πεδίο της Κεσσάνης. Σε αυτό το πεδίο πριν είκοσι χρόνια με το πρόγραμμα «ΒΑΛΟΡΕΝ» ξοδέψαμε 1,7 δισεκατομμύρια για να κάνουμε έξι βαθιές γεωτρήσεις με ένα σχεδιασμό και μία φιλοσοφία τελείως ανελαστική, όπου για να λειτουργήσει το γεωθερμικό πεδίο -όταν κατέβαζες το διακόπτη- λειτουργούσαν μαζί όλες οι γεωτρήσεις.

Αλλά, από την άλλη πλευρά, ποιος θα το εκμεταλλευτεί; Πού θα πάει όλη αυτή η γεωθερμική ενέργεια; Υπήρχε το πλαίσιο; Δεν υπήρχε τίποτα! Υπήρχαν από το υστέρημα του ελληνικού λαού περίπου 2 δισεκατομμύρια δραχμές, χρήματα τα οποία δόθηκαν και έμεναν ανεκμετάλλευτα. Προχώρησε η «καημένη» τοπική αυτοδιοίκηση μαζί με κάποιους αγρότες και νοίκιασαν τις τέσσερις από τις έξι γεωτρήσεις για να τις εκμεταλλευτούν. Προσπάθησαν να έλθουν σε επαφή με κάποιες εταιρείες για να

φτιάξουν επάνω στη Θράκη κάποιες επιχειρήσεις. Πράγματι προχώρησαν με κάποια ολλανδική εταιρεία, η οποία ήθελε να κάνει θερμοκήπια.

Ακούστε τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, ποια είναι η στρέβλωση του όλου θέματος! Πράγματι, λοιπόν, η ολλανδική εταιρεία αποφάσισε να κάνει μεγάλα θερμοκήπια, τα οποία ήδη υπήρχαν στην Ολλανδία, και ζήτησε αυτό να ενταχθεί στον αναπτυξιακό νόμο. Επειδή η επένδυση ήταν πάνω από 3 δισεκατομμύρια, έπρεπε να περάσει από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών –τότε ήταν «Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», τώρα έγινε «Οικονομίας και Οικονομικών». Οι σοφοί του Υπουργείου είπαν «εμείς δεν εντάσσουμε στο νόμο θερμοκήπια στη βόρεια Ελλάδα, διότι είναι αντισυμβατικά. Θερμοκήπια μπορούν να γίνουν μόνο στη Κρήτη». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η επένδυση να μη γίνει.

Οι αγρότες που νοίκιασαν το γεωθερμικό πεδίο μαζί με την Τοπική Αυτοδιοίκηση της Κεσάνης είχαν εγγυητικές επιστολές. Έβαλαν υποθήκη τα σπίτιά τους! Και ερχόταν εκ των υστέρων η πολιτεία –η τράπεζα, εν προκειμένω- να πάρει τα σπίτια τους! Παλέψαμε με νύχια και με δόντια και, τέλος πάντων, γλίτωσαν οι άνθρωποι.

Να τι σημαίνει νομοθετικό πλαίσιο! Να τι σημαίνει ότι έχεις ενέργεια και δεν μπορείς να την εκμεταλλευτείς! Να γιατί χρειάζεται αυτός ο νόμος! Να γιατί εγώ ψηφίζω –τουλάχιστον- το πρώτο κομμάτι του νόμου χωρίς ενδοιασμούς!

Σε αυτό το σημείο, κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω το εξής: Αντιμετωπίστε το γεωθερμικό ρευστό όχι ως κοιτάσμα αλλά ως πηγή ενέργειας! Σας παρακαλώ πολύ όπου αναφέρεστε σε θέματα μεταλλεύματος, βάλτε ότι είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Δεν είναι κοιτάσμα!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Είναι και τα δύο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Επίσης, τι άλλο κάνει το νομοσχέδιο; Διευκολύνει στο να περάσουν τα δίκτυα - τα ενεργειακά δίκτυα, τα δίκτυα του φυσικού αερίου- προς όφελος του καταναλωτή.

Το θέμα των απαλλοτριώσεων επισπεύδεται, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υπάρχει αυθαιρεσία! Αντιμετωπίζεται μέσα στο νομοσχέδιο, ώστε να μην αυθαιρετεί ούτε ο πολίτης αλλά ούτε και η πολιτεία εναντίον του πολίτη. Αυτή είναι μία πολύ σημαντική τομή.

Παράλληλα, η φιλοσοφία που διέπει το νομοσχέδιο στο τρίτο κομμάτι είναι η προστασία του καταναλωτή. Ακούστε, δεν υπάρχουν ούτε τάξεις ούτε συνδικαλισμοί ούτε –αν θέλετε- πολιτικές παρατάξεις. Υπάρχει το συμφέρον του καταναλωτή και το νομοσχέδιο το συμφέρον του καταναλωτή το σέβεται.

Θέλω, μάλιστα, να απευθυνθώ σε κάποιες φωνές που ακούω, λέγοντάς τους ότι τις ίδιες φωνές ακούγαμε και τότε που γινόταν η μετοχοποίηση του ΟΤΕ και η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών. Τι συνέβη; Ούτε ο ΟΤΕ ζημιώθηκε ούτε οι υπάλληλοι απολύθηκαν και, παράλληλα, περισσότεροι προσελήφθησαν και περισσότερες υπηρεσίες έχει σήμερα ο Έλληνας καταναλωτής, όταν μάλιστα με ένα τηλεφώνημα αποκτά τηλέφωνο στο σπίτι του, όταν κάποτε χρειαζόταν δυόμισι ή πέντε μήνες ή έβαζε μέσο στα πολιτικά γραφεία.

Το ίδιο θα συμβεί σήμερα με τη νομοθέτηση που επιχειρείται ως προς το θέμα της ΔΕΗ και της δημιουργίας εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φυσικό αέριο, απελευθερώνοντας αυτήν την ενέργεια.

Ψηφίζω το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Τσιπλάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ομολογώ ότι δεν κατάλαβα την επισήμανση του Προέδρου κυρίου Σγουρίδη, την επισήμανση-προτροπή προς τις άλλες πολιτικές δυνάμεις, αναφερομένη στο παρελθόν με την επίκληση των τηλεφώνων, αλλά και αναφερομένη σε διατάξεις που επιψηφίζουμε εξυπηρετούσες το δημόσιο συμφέρον.

Μα, είναι αυτονόητο, είναι αυταπόδεικτο, είναι εκ των ων ουκ άνευ πως ό,τι συζητείται εδώ, ασχέτως διαβάθμισης, αξίας,

σημασίας, αναλόγως του μείζονος ή του μικροτέρου ενδιαφέροντος, όλα τα συζητούμενα σ' αυτήν τη Βουλή εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Βεβαίως είναι αυτονόητο ότι η πολιτική συμπεριφορά και –θα έλεγα εγώ πιο εξειδικευμένα κυρίαρχα η κυβερνητική- θα πρέπει να είναι τέτοιας φύσεως, ώστε να λαμβάνει σοβαρότητα υπόψη αυτές τις προτάσεις που συζητιούνται εδώ – που θέλω να πιστεύω κάποιες εξ αυτών προερχόμενες από άλλες πολιτικές δυνάμεις είναι και σοβαρές- και πολλές εξ αυτών να τις υιοθετεί.

Ποια είναι, όμως, η πείρα μας διαχρονικά ανατρέχοντας στο παρελθόν; Δεν είναι τέτοια η πείρα μας ότι υιοθετεί η Κυβέρνηση προτάσεις που ακούγονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και ως εκ τούτου αποδεικνύει στην πράξη ότι στην ενάσκηση της νομοθετικής πρωτοβουλίας και της κυβερνητικής λειτουργίας, προέχει γι' αυτήν το δημόσιο συμφέρον.

Αυτή είναι μία γενική πολιτική επισήμανση που την κάνω κατά καιρούς και την κάνω και τώρα, για να τη συνδυάσω και με κάτι άλλο. Μάλιστα, για λόγους ευγενείας και διακριτικότητας, δεν θέλω να πω αυτό που με άλλες κουβέντες κατά καιρούς λέω και που μύχια τελικώς πιστεύω, αλλά το αποκρύπτω, πώς προσομοιάζω την Κυβέρνηση πολλές φορές επιχειρηματολογούσα σε πάμπολλα νομοθετήματα. Δεν θέλω να αναφερθώ ούτε στο ιδιαίτερο ύψος, το στόμφο, το μεγαλεπήβολο της συλλήψεως, της θεωρήσεως, των οραματισμών, τα οποία συνολικά αποτυπώνονται σε κατά καιρούς νομοσχέδια.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι όλα αυτά τα επικαλούμενα κατά τρόπο βαρύνδουπο είναι εκτός πραγματικότητας κυρίως για δύο λόγους, εκ των οποίων ο ένας λόγος ανάγεται κάθε φορά στη φύση του νομοθετήματος –πόσο το νομοθέτημα είναι αποσπασματικό, πόσο καλύπτει αυτό το οποίο στην εισηγητική του έκθεση επισημαίνει- και ο άλλος λόγος αφορά στη γενικότερη λειτουργία που κατά καιρούς επισημαίνω, στην παθογένεια δηλαδή της νομοθετικής πρωτοβουλίας της Κυβέρνησης και της νομοθετικής συμπεριφοράς της, με την έννοια ότι διαχέονται τα νομοθετήματα από νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις.

Ουσιαστικά, αυτό το οποίο θεωρητικά στην αιτιολογική έκθεση ένα νομοσχέδιο επικαλείται ότι υλοποιεί με τις επακολουθούσες ρυθμίσεις, λόγω των πάμπολλων νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων, τελικώς το ρυθμιζόμενο θέμα στην πράξη δεν ρυθμίζεται. Για να το πω πιο απλά, δεν υπάρχει αντιστοίχιση με την κοινωνική πραγματικότητα.

Κατ' εμέ αυτό είναι ένας επιτρεπτός απολογισμός, γενόμενος από πλευράς Αντιπολιτεύσεως για τη διαχρονική κυβερνητική συμπεριφορά που έρχεται και επικαλείται κατά καιρούς ότι προσεγγίζει τα τάδε και τα τάδε θέματα κατά βαρύνδουπο και μεγαλεπήβολο σχεδιασμό, πλην όμως επί της ουσίας βιώνει ο πολίτης μία άλλη πραγματικότητα, μη εναρμονιζόμενη μ' αυτές τις θεωρήσεις.

Κάτι ανάλογο συμβαίνει και στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο και σας αιτιάζο η Νέα Δημοκρατία λέγοντας ότι έχει μία συγκεκριμένη επωνυμία το νομοσχέδιο. Το ζητούμενο είναι, όμως, πόσο οι επακολουθούσες ρυθμίσεις ταυτίζονται μ' αυτήν την επωνυμία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Μιλάμε για γεωθερμική ενέργεια. Κατά καιρούς πολλά ακούμε, αλλά τίποτε στην πράξη δεν βλέπουμε. Εναλλακτική μορφή ενέργειας, ανανεώσιμη πηγή ενέργειας υπηρετούσα το φυσικό περιβάλλον, διασφαλίζουσα το δημόσιο συμφέρον, αλλά εγώ θα σας έλεγα ότι η υιοθέτηση των όσων ήδη έχω επικαλεστεί και όσων θα ακολουθήσουν, υπήρξε προγενέστερη από πλευράς υμών, κύριε Πρόεδρε, του προεδρεύοντος, ο οποίος αναφέρεται σε μία συγκεκριμένη περίπτωση στρέβλωσης ή ανυπαρξίας –εγώ θα έλεγα κατ' επέκταση του νομοθετικού πλαισίου- σε εφαρμογές που καθημερινά ανακύπτουν και όπου πραγματικά αποδεικνύεται ότι υπάρχει πρωτοβουλία φορέων και μάλιστα κατά τέτοιον τρόπο, που υπερβαίνει πραγματικά τις αυτονόητες υποχρεώσεις της επισήμου πολιτείας.

Τι κάνει αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο σχετικά με τη γεωθερμική ενέργεια; Σας αιτιάζο η Νέα Δημοκρατία και λέει ότι αυτό το οποίο είναι αυτονόητο, αυταπόδεικτο σε έναν τρίτο μη

γνωρίζοντα, σε ένα μέσο συνετό άνθρωπο, όταν του θέσεις το θέμα και του πεις «γεωθερμική ενέργεια, τι πρέπει να κάνεις;», είναι να σκεφθεί αμέσως ότι «είναι μία μορφή ενεργείας και πρέπει να δω πώς θα την εξερευνήσω, αν τυχόν δεν την έχω εξερευνήσει». Νομίζω ότι είναι αναμφισβήτητο και πανθομολογούμενο ότι δεν έχει εξερευνηθεί στην πλήρη της διάσταση. Πρέπει να δω, λοιπόν, πώς θα την εξερευνήσω. Θα θέσω τους θεσμικούς όρους εξερευνήσης.

Παραπέρα τι πρέπει να κάνω; Να δω τους θεσμικούς όρους αξιοποίησης, εφαρμογής. Τι κάνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο απ' όλα αυτά; Σας λέει η Νέα Δημοκρατία ότι τις εφαρμογές αναπτυξιακού χαρακτήρα που έπρεπε να αναδεικνύει αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, δεν τις αναδεικνύει, διότι εκείνο το οποίο πρέπει να εξερευνηθεί και πλήρως να καταγραφεί από πλευράς γεωθερμικού πεδίου μέσων θερμοκρασιών ή χαμηλών, είναι κάτι το οποίο δεν επισυμβαίνει με το συγκεκριμένο νομοθέτημα, αλλά αντίθετα έχουμε ρυθμίσεις, οι οποίες αφορούν το γεωθερμικό πεδίο υψηλών θερμοκρασιών και μάλιστα ένα πεδίο το οποίο είναι συγκεκριμένα σχεδιασμένο και μάλιστα, τελικά από πλευράς εκφάνσεων, εφαρμογών αυτής της γεωθερμικής ενέργειας, εσείς δεν κάνετε τίποτα άλλο, παρά να προσεγγίζετε μόνο την έκφανση που αφορά την ηλεκτρική ενέργεια. Αυτό σας λέει η Νέα Δημοκρατία και αυτή είναι η αλήθεια.

Ως εκ τούτου τυχάνει αναμφισβήτητο το ότι δεν έχουμε μία ολοκληρωτική προσέγγιση, ένα θεσμικό πλαίσιο ικανό να βοηθήσει στην εξερεύνηση, στην αξιοποίηση, στην εφαρμογή αυτής της εναλλακτικής μορφής ενέργειας. Τόσα χρόνια επικαλούμεθα διάφορα θεωρητικά και επιζητεί και η πολιτεία και ο λαός ευρύτερα να βιώσει το αποτέλεσμα συγκεκριμένων θεσμικών αλλαγών.

Για το δεύτερο κεφάλαιο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, έχουμε πει ότι δεν τοποθετούμεθα. Θα τοποθετηθούμε στην κατ' άρθρο συζήτηση, με την έννοια ότι τουλάχιστον από πλευράς διαδικασιών απαλοτρίψεως συγκεκριμένων ακινήτων και συστάσεως εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων, οι διαδικαστικοί όροι είναι νόμιμοι κατ' αρχήν. Υπάρχει, λοιπόν, μία ανάλυση των διαδικαστικών όρων, αφού προηγούμενα έχουμε την παραδοχή ότι η επέκταση αυτών των δικτύων θεωρείται έργο το οποίο υπερτερεί τη δημόσια ασφάλεια, το δημόσιο συμφέρον.

Ερχόμαστε στο τρίτο κεφάλαιο, που συνάπτεται και με αυτές τις γενικές κατ' αρχήν παρατηρήσεις, που έχει κάνει η Νέα Δημοκρατία πρώτα, με τις οποίες εναρμονίζομαι, γιατί τις θεωρώ βάσιμες και γι' αυτό κάνω την παρέμβαση μου στο κεφάλαιο αυτό, που αφορά την ηλεκτρική ενέργεια.

Σας λέει η Νέα Δημοκρατία ότι ουσιαστικά δεν απελευθερώνετε την ηλεκτρική ενέργεια και δεν δίνετε στην πολιτεία εκείνο το θεσμικό πλαίσιο, που πέραν των άλλων, θα διαμορφώσει συνθήκες ενεργοποίησης και κάποιων αδειών συγκεκριμένων ιδιών, στους οποίους έχουν δοθεί από το 2001. Αυτό επάγεται πάμπολλες αρνητικές συνέπειες για την οικονομία μας. Αυτή είναι μία αλήθεια μη αμφισβητούμενη.

Σας λέμε ότι αυτή σας η συμπεριφορά η ελλειμματική, η «μπαλωματική», η «κολοβή» είναι για μία άλλη φορά συνέχεια συμπεριφοράς που ιστορικά και στο παρελθόν έχετε επιδειξει. Και μεταβατικό χρονικό στάδιο τεσσάρων ετών υπήρξε και δυσόμισι χρόνια τώρα βιώνουμε μία κατάσταση τυπικής νομιμοποίησης της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Όμως, όπως σας προείπα ήδη, άδειες που εδόθησαν από το 2001 μέσω της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας δεν έχουν παραπέρα ενεργοποιηθεί λόγω αυτού του ανεπαρκούς πλαισίου.

Φαίνεται ότι δεν αντιλαμβάνεσθε τη σοβαρότητα των υποχρεώσεών σας με την εξής έννοια, ότι διακυβεύεται αυτήν τη στιγμή η ηλεκτροενεργειακή επάρκεια της χώρας, ότι διακυβεύεται αυτήν τη στιγμή η προώθηση επενδύσεων ικανών να βοηθήσουν την οικονομία ενός τρισεκατομμυρίου δραχμών και πλέον, ότι διακυβεύονται συμφέροντα του απλού καταναλωτή, ότι διακυβεύεται η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας με την έννοια ότι δεν αποφορτίζονται τα κρατικά έξοδα από ένα μέτρο του κόστους αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας.

Για εμάς, αυτά είναι προτεραιότητες, ιεραρχήσεις και παραδοχές που, κατά αυτόνομο τρόπο, εξάγονται ως συμπέρασμα

στη σκέψη μας, όταν λειτουργούντες με την κοινή λογική διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μία συγκεκριμένη αναγκαιότητα και ότι ένα θεσμικό πλαίσιο πρέπει να έχει αντιστοίχιση με αυτήν τη συγκεκριμένη αναγκαιότητα.

Αποδεικνύεται, πέραν των θεωρητικών επισημάνσεων που κάνει για μία ακόμα φορά ένα παρόμοιας φύσεως νομοσχέδιο με τα κατά καιρούς ερχόμενα στη Βουλή, ότι η αντιστοίχιση με την κοινωνική πραγματικότητα δεν υπάρχει. Αυτό για εμάς είναι μία ανησυχητική διαπίστωση για την πορεία της χώρας, με συνέπεια να έχουμε βιώσει συγκεκριμένες καταστάσεις και να ανησυχούμε πάρα πολύ για τη γενικότερη εξελικτική μας πορεία, κυρίως στον οικονομικό τομέα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λόγο έχει ο κ. Λαφαζάνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να αναφερθώ και να κάνω μερικές επισημάνσεις, που ίσως φανούν χρήσιμες γενικότερα σ' αυτήν την Αίθουσα, σχετικά με το θέμα της ηλεκτρικής ενέργειας και της απελευθέρωσής της. Δεν θα συζητήσω το γενικότερο θέμα της απελευθέρωσης των αγορών, το οποίο έχει γίνει της μόδας. Είναι το σχήμα του μονοδρόμου, πάνω στο οποίο οδεύουν πλέον όλες οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο με επικεφαλής τις Ηνωμένες Πολιτείες. Δεν θα αναφερθώ, διότι, ενώ αυτό το σχήμα είναι τόσο πολύ διάτρητο και σχεδόν τρελό, έχει επιβληθεί ως εξής: ότι περίπου εξασφαλίζει έναν ελεύθερο ανταγωνισμό και μείωση των τιμών.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, αν αυτή η μυθολογία των απελευθερωμένων αγορών ήταν σωστή, τότε θα έπρεπε να έχουμε συνεχώς μείωση του κόστους ζωής και συνεχή –ως τάση τουλάχιστον– μείωση των τιμών. Αυτό δεν επιβεβαιώνεται όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς.

Ας πάμε στην κοίτιδα των Ηνωμένων Πολιτειών όπου, παρά τις άκρατες και άκριτες απελευθερώσεις, ο ανταγωνισμός δεν οδηγεί σε μείωση των τιμών, αλλά σε σταθερή και συνεχή αύξησή τους. Διότι το μοντέλο είναι θεωρητικό, το μοντέλο είναι ωραίο να γράφεται στα βιβλία από νεοφιλελεύθερες δογματικές σκέψεις, αλλά δεν λειτουργεί στη ζωή. Οι αγορές είναι ελεγχόμενες και οι ελεγχόμενες αγορές κατευθύνονται με βάση έναν και μόνο γνώμονα, που είναι το κέρδος.

Αφήνω αυτό το κεφάλαιο, διότι είναι πολύ μεγάλο. Το έθιξα, γιατί κάποτε πρέπει να απαντηθούν ορισμένα ερωτήματα, τα οποία αναβλύζουν μέσα από τη ζωή.

Κύριοι συνάδελφοι, η ενέργεια δεν είναι οποιοσδήποτε τομέας, για να τον απελευθερώσεις και να προσδοκάς από την απελευθέρωση, βέβαια και περίπου αυτόματα, όπως παρουσιάσατε εδώ πέρα, οφέλη για τον καταναλωτή και την ελληνική οικονομία, διότι αυτό το μοντέλο της απελευθέρωσης της ενέργειας έχει καταρρεύσει διεθνώς. Έχει καταρρεύσει στην ίδια την καρδιά της Αμερικής και δεν εφαρμόζεται παρά τις αλλεπάλληλες κοινοτικές οδηγίες στην Ευρώπη. Όπου εφαρμόστηκε στην Ευρώπη, δεν είχαμε αποτέλεσμα, γιατί μην κοιτάτε τι λένε στα χαρτιά, αλλά να βλέπουμε τι εφαρμόζουν. Κοιτάξτε τι γίνεται στη Γαλλία και στη Γερμανία και αν υπάρχει απελευθέρωση, εμένα να με κρεμάσετε από το ταβάνι εδώ! Αλλού, όπως στη Βρετανία, υπάρχει, αλλά και αυτή υπέστη τις συνέπειες.

Ποιο πρόβλημα έχει αυτή η απελευθέρωση στον τομέα της ενέργειας; Έχει ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, το οποίο δεν το απαντάτε, αλλά ούτε καν το θίγετε. Μερικοί επαίοντες, που γνωρίζουν, προσπαθούν στις αναλύσεις τους να θέσουν το πρόβλημα και βρουν τρόπους να το αντιμετωπίσουν. Για να το αντιμετωπίσουν, δημιουργούν μία τέτοια δαιδαλώδη και σύνθετη νομοθεσία, η οποία τελικά δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Έχει απέραντους κώδικες που θυμίζουν τη χρηματιστηριακή νομοθεσία και τελικά σε αυτήν την περίπτωση ποιος επιπλέει; Ο παίκτης, που μπαίνει στην αγορά της παραγωγής, και ο προμηθευτής έμπορος.

Τι γίνεται διεθνώς; Για να λειτουργήσει αυτό το σύστημα, επειδή η επένδυση είναι μεγάλη, επειδή η προσφορά και η ζήτη-

ση πρέπει σχεδόν να εναρμονίζονται, επειδή η απόσβεση πρέπει να γίνει σχετικά σύντομα και επειδή το κόστος είναι μεγάλο, αυτό το σύστημα λειτουργεί με έναν τρόπο, με τον πιο ακριβό παίκτη της αγοράς. Αλλιώς, αν δεν λειτουργήσει με αυτό, τότε θα καταρρεύσει το σύστημα.

Αυτή είναι η λειτουργία, αυτή είναι η λογική του όλου συστήματος. Όσο σύνθετες διαδικασίες και να επιχειρήσετε να βρείτε, δεν πρόκειται να κατορθώσετε να αντιμετωπίσετε αυτήν την αντίφαση. Δεν την αντιμετωπίσαν πουθενά -συνεπώς, το κόστος της ενέργειας σήμερα είναι ένα διεθνές πρόβλημα- δεν θα την αντιμετωπίσετε και εσείς.

Λέω για παράδειγμα: Η ΔΕΗ σε τι σας ενόχλησε; Αν έπρεπε κάποιος να ενοχληθούν, θα ήμασταν εμείς. Όχι γιατί είναι δημόσια, αλλά για τον τρόπο που λειτουργούσε όλα αυτά τα χρόνια που ήταν δημόσια με πελατειακές σχέσεις, με ρουσφετολογία, με διοικήσεις από τους Υπουργούς, με αναποτελεσματικότητα και συχνά με αναξιοκρατία και κομματοκρατία. Έτσι λειτουργούσε η ΔΕΗ και εμείς δεν θέλουμε μία τέτοια λειτουργία του δημοσίου τομέα. Θέλουμε ριζική αλλαγή του δημοσίου τομέα. Αλλά κατ' αυτόν τον τρόπο λειτουργούσε η ΔΕΗ. Και όμως, αυτή η ΔΕΗ με αυτά που είχε έπαιξε τεράστιο ρόλο στην ελληνική οικονομία. Κράτησε το κόστος της ενέργειας. Έκανε επενδύσεις που δεν θα έκανε κανένας ιδιώτης. Τώρα για να κάνει επενδύσεις ιδιώτης, έχετε τι λέτε; Όχι, η ΔΕΗ θα βγει απ' έξω. Η ΔΕΗ θα βγει απ' έξω για να κάνει επενδύσεις ο ιδιώτης. Αλλά όταν έμπαινε η ΔΕΗ, έφτιαχνε δίκτυα, έφτιαχνε σταθμούς, πήγαινε μέχρι το τελευταίο χωριό και έρχεται σήμερα στην απελευθερωμένη αγορά ο ιδιώτης να τα αξιοποιήσει, χωρίς κόστος. Λέτε μάλιστα ότι αυτή η επιχείρηση που την έφτιαξε με ιδρώτα και αίμα ο ελληνικός λαός δεν θα μπορούσε καν να μπει στον ανταγωνισμό. Αυτή είναι η απελευθερωμένη αγορά. Σας είπα, δείτε και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες που λένε ότι εφαρμόζουν κάτι το οποίο δεν το τηρούν στην πράξη. Πανίσχυρες ενεργειακές δημόσιες μονάδες παίζουν και καθορίζουν το παιχνίδι, διότι αυτό επιτάσσει το δημόσιο συμφέρον. Η ενέργεια δεν είναι το οποιοδήποτε εμπορεύσιμο αγαθό. Αν η ενέργεια δεν πάει καλά και έχεις έλλειψη ή αν η ενέργεια έχει μεγάλο κόστος, τινάζεται στον αέρα όλη η πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Εδώ, λοιπόν, η πολιτική καθορίζει με βάση το δημόσιο συμφέρον αυτήν την ενεργειακή πολιτική και δεν παραχωρεί την ενέργεια στην αχαλίνωτη ιδιωτική κερδοσκοπία, η οποία λειτουργεί με άλλους κανόνες και με άλλα κριτήρια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μάλιστα βλάπτει συνολικά τη λειτουργία της οικονομίας, της κοινωνίας και γενικά του καταναλωτή.

Με τις διατάξεις που φέρνετε εδώ οδηγείτε σε κατάρρευση το ν. 2773. Πολύ σύντομα θα αλλάξετε αυτό το πλαίσιο ακόμη πιο ευνοϊκά για τους ιδιώτες, αλλά δεν θα λειτουργήσει. Διότι πειραματίζεστε και εσείς κόβοντας το τυρί φετούλες, φετούλες, ώστε να μη φανεί σε κάποια στιγμή ότι έχουμε φάει όλο το τυρί. Φετούλες, φετούλες. Μεταβατικές διατάξεις, διαταξούλες. Περνάμε αυτό, ανοίγουμε δρόμο κ.ο.κ. Πειραματίζεστε. Αυτό το πλαίσιο δεν θα λειτουργήσει και πολύ σύντομα θα το αλλάξετε.

Αποκλείετε τη ΔΕΗ από τα 900 μεγαβάτ και σχεδόν στα 1300 φθάνετε το 50%. Ξέρουμε ποιοι θα μπουν. Θα πω παρακάτω ποιοι παίκτες θα μπουν στα 900 μεγαβάτ ή το πολύ στα 1300. Λέτε από το 2007 ελεύθερος ο ανταγωνισμός. Γιατί τότε ο ιδιώτης θα επενδύσει; Σήμερα λέτε ότι δεν γίνεται να ανταγωνιστεί τη ΔΕΗ. Τότε, το 2007 πώς θα ανταγωνιστεί τη ΔΕΗ και τους δύο ιδιώτες παίκτες; Μήπως φτιάχνετε το παιχνίδι με τη μεταβατικότητα για τρεις συγκεκριμένους παίκτες; Κατά τη λογική σας πάντα. Γιατί αποκλείετε τότε τη ΔΕΗ; Διότι λέτε, εάν μπει η ΔΕΗ, δεν θα μπουν ιδιώτες.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Θα αλλάξουν τα μισθολόγια....

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Προφανώς. Τότε, πώς θα μπουν οι καινούργιοι ιδιώτες όταν η αγορά είναι κλεισμένη; Μιλάμε για τρεις παίκτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεκάλεπτο δεν έχω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Λαφαζάνη, εσείς έχετε πεντάλεπτο, γιατί έχετε ειδικό αγορητή. Είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό, γι' αυτό σας έβαλα πεντάλεπτο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Ποιον ειδικό....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Διαβάστε τον Κανονισμό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Περιμένουμε από τις 10.00' η ώρα, μιλάμε στις 15.30' και μου λέτε ότι έχω πεντάλεπτο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τι να κάνουμε, κύριε Λαφαζάνη;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Αφήστε με να ολοκληρώσω δύο σκέψεις ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ολοκληρώστε τις σκέψεις σας. Σας άφησα οκτώ λεπτά και θα πάτε στα δέκα χωρίς να έχετε το δεκάλεπτο. Έχετε και διαμαρτυρίες από πάνω; Τι να πω!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Δύο κρίσιμα θέματα θέλω να θίξω. Αυτή η απελευθέρωση που κάνετε, στην ουσία δεν είναι απελευθέρωση. Είναι μία προσπάθεια να ανοίξετε την αγορά για να μπουν και κάποιοι ιδιώτες παίκτες, διότι γενική απελευθέρωση δεν κάνετε.

Εκ των πραγμάτων -εγώ δεν κρίνω προθέσεις ποτέ- θα μπουν τα «ΕΛΠΕ», δηλαδή ο κ. Λάτσης -δεν εξηγώ γιατί είναι ο κ. Λάτσης, ευχαρίστως θα το εξηγούσα- γράφουν σήμερα οι εργαζόμενοι, γιατί μιλάμε για τον κ. Λάτση- ο οποίος έχει το 35% της ΔΕΠΑ, επομένως θα πάρει και την ηλεκτροπαραγωγική μονάδα και έτσι γίνεται ένας μεγάλος παίκτης μέσα από τα «ΕΛΠΕ», γίνεται ένας μεγάλος παίκτης στον ενεργειακό τομέα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Πού τα βρήκατε αυτά;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Θα υπάρξει βεβαίως και κανένας Κοπελούζος, έτσι διακρίνεται και έτσι στήνεται μία αγορά η οποία θα λειτουργεί μονοπωλιακά, θα λειτουργεί με τον ακριβότερο παίκτη.

Πώς θα καθορίζεται η τιμή; Εδώ πέρα μας λέτε ότι η οριακή τιμή ημερήσιας αγοράς θα είναι η μέγιστη οικονομική προσφορά, η οποία έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα φόρτισης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Την επιλέγει ο ΔΕΣΜΗΕ κάθε μέρα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Βεβαίως ο ΔΕΣΜΗΕ, σε μία αγορά που είναι τρεις παίκτες. Για να μην πούμε τι γίνεται στα πετρέλαια, γιατί κάτι τέτοιο θα γίνει και εδώ.

Τι λέει για την πορεία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, η έκθεση της ρυθμιστικής αρχής; Λέει: «Προφανώς με τη συγκεκριμένη στρατηγική κατάθεσης προσφορών είναι δυνατόν να διαμορφωθούν πολύ υψηλές τιμές στην ημερήσια αγορά. Για την αντιμετώπιση των έντονων διακυμάνσεων προτείνεται η εισαγωγή ανώτερων αλλά και κατώτερων ορίων στις προσφορές που κατατίθενται από τους παραγωγούς». Ποιοι είναι το ανώτατο όριο που θα είναι και στην ώρα αιχμής; Ποιος το καθορίζει αυτό;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κοιτάζω εδώ να δω ποιος το καθορίζει. Δεν υπάρχει, λοιπόν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριε Λαφαζάνη, λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να σας δώσω περισσότερο χρόνο. Να μη γράφεται τίποτα από αυτά που λέει ο κ. Λαφαζάνης στα Πρακτικά.

Ο κ. Πιπεργιάς έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο το οποίο αφορά τη γεωθερμία, την προώθηση των δικτύων και τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν την απελευθέρωση της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας.

Θα ήθελα να πω ότι επί της αρχής και στο ζήτημα του πρώτου κεφαλαίου της γεωθερμίας και στο δεύτερο θέμα των δικτύων εκφράζω τη συμφωνία μου επί της αρχής των προσεγγίσεων και της αναζήτησης λύσεων για τα προβλήματα που υπάρχουν στην απελευθέρωση της αγοράς της Η.Ε. γίνεται μία φιλότιμη προσπάθεια από το Υπουργείο, πλην όμως εγώ έχω

μία διαφορετική προσέγγιση που θα ήθελα να αναπτύξω.

Κύριοι συνάδελφοι, η απελευθέρωση της αγοράς της ηλεκτρικής ενέργειας έγινε με την οδηγία 96/92 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η οδηγία ήρθε στην ελληνική Βουλή και κυρώθηκε με το ν. 2773/1999. Στόχος βέβαια της οδηγίας και του νόμου ήταν να αναπτυχθεί ανταγωνισμός στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας, με σκοπό τη μείωση του κόστους παραγωγής προκειμένου για να υπάρχει τελική ωφέλεια στους χρήστες. Ταυτόχρονα όμως, η απελευθέρωση έγινε για να δοθούν νέες επενδυτικές ευκαιρίες σε όσους είχαν κεφάλαια και ήθελαν να τα αξιοποιήσουν. Και αυτό γιατί η αγορά της ενέργειας είχε προχωρήσει, τα δίκτυα είχαν αναπτυχθεί και ήταν εύκολο πλέον να γίνουν οι επενδύσεις χωρίς να έχουν τα χαρακτηριστικά της κοινής ωφέλειας, που είχε το σύστημα στις αρχές των δεκαετιών του '50 και του '60, όταν γινόταν ανάπτυξη του μονοπωλίου, δηλαδή όταν αναπτυσσόταν στην Ελλάδα η ΔΕΗ σαν μονοπώλιο και εξαγόραζε ιδιωτικές ηλεκτρικές εταιρείες. Τότε η τάση ήταν τις δαπάνες της κοινής ωφέλειας να τις επιφορτισθεί το μονοπώλιο, ο μοναδικός κρατικός παίκτης, η ΔΕΗ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Ο προϋπολογισμός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Δεν ήταν ο προϋπολογισμός σε τελευταία ανάλυση, κύριε Υπουργέ, ήταν οι ίδιοι οι καταναλωτές. Τώρα είναι ο προϋπολογισμός.

Με το νόμο όμως 2773 προβλέφθηκε, κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 3, ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός. Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός είναι η βάση πάνω στην οποία η αγορά καλείται να λειτουργήσει. Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός κάνει προβλέψεις για την ασφάλεια εφοδιασμού, όπως επίσης υπάρχει για την ισορροπία ανάπτυξη της χώρας και τέλος για το καλύτερο, το βέλτιστο αποτέλεσμα συνολικά της ενεργειακής αγοράς.

Ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός, όπως έχουμε πει κατ' επανάληψη σ' αυτήν την Αίθουσα -και πιστεύω ότι θα θυμάστε τις δύο συζητήσεις που έχουμε κάνει γι' αυτό το θέμα με τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου- δεν έχει έλθει ακόμα στη Βουλή. Αυτή είναι μία βασική έλλειψη. Δεν μπορεί να προχωρήσει η απελευθερωμένη αγορά, δεν μπορούν να προκύψουν νέες επενδύσεις, χωρίς να υπάρχει αυτή η βάση, αυτό το πλαίσιο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε συνάδελφε, μου επιτρέπετε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Βεβαίως, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Πιπεργιά, σας κρατώ το χρόνο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Έχουν γίνει σχολιασμοί από πολλούς φορείς συμπεριλαμβανομένων της ΔΕΗ και του ΔΕΣΜΗΕ πάνω στο κείμενο του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού. Αυτές τις μέρες επεστρεψαν οι σχολιασμοί. Όπως έχω υποσχεθεί, κατά το τέλος Ιουλίου θα κατατεθεί πλέον, με βάση και τις παρατηρήσεις, ο μακροπρόθεσμος ενεργειακός σχεδιασμός και στη Βουλή για ενημέρωση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Πιπεργιά, «ξανατρέχει» ο χρόνος σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι σημαντικό αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός ότι επιτέλους θα καταθέσει στη Βουλή το μακροχρόνιο ενεργειακό σχέδιο.

Ο ν. 2773 δεν λειτούργησε και θα πρέπει να πούμε γιατί δεν λειτούργησε. Πρώτα απ' όλα, δεν λειτούργησε γιατί απελευθερώθηκε η παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο στις μονάδες παραγωγής μόνο με φυσικό αέριο. Όμως, το κόστος παραγωγής μιας κιλοβατώρας από φυσικό αέριο είναι μεγαλύτερο από το τιμολόγιο που η ΔΕΗ πουλάει το ρεύμα στους επιλέγοντες πελάτες. Πού θα έβρισκε ένας νέος παραγωγός, ένας ενδιαφερόμενος να επενδύσει στην παραγωγή της Η.Ε., πελάτες. Ο ν. 2773 προέβλεπε ότι ο παραγωγός θα έπρεπε να αναζητήσει πελάτες από την άλλη άκρη του δικτύου και είναι προφανής η αδυναμία του να πουλήσει φθηνότερα από τη ΔΕΗ.

Έτσι μπορούσε να φτιαχτεί νέα μονάδα παραγωγής αφού από την αρχή θα ήταν μία προβληματική επιχείρηση.

Το δεύτερο θέμα είναι ότι δεν έχει καταρτιστεί ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός, ώστε να δίνει τη βεβαιότητα στο νέο επενδυτή, που ενδιαφέρεται να φτιάξει εργοστάσιο, ότι θα πουλήσει με βάση τις ανάγκες του συστήματος.

Τρίτον: Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, κύριε Υπουργέ -και θα ήθελα να το επισημάνω- είναι ολίγον τι «αερίτζηδες». Ήθελαν, δηλαδή, «με ξένα κόλλυβα να κάνουν μνημόσυνο». Δεν έκαναν τίποτε ούτε ήθελαν να βάλουν κεφάλαια. Ήθελαν να υπογράψουν κρατικό συμβόλαιο προκειμένου να χρηματοδοτηθούν.

Είπε προηγουμένως ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ότι παίρνουν τη δανειοδότηση τα «ΕΛΠΕ» γιατί εγγυάται ο όμιλος. Ο κ. Κοπελούζος, ο όμιλος «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ», δεν μπορούν να εγγυηθούν; Γιατί, δηλαδή, δεν εγγυάται ο όμιλος «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ»; Μήπως θέλει ειδικό προνομιακό καθεστώς; Εξάλλου, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα ήθελαν άλλο τύπο αγοράς. Ήθελαν, π.χ., τον τύπο της απόλυτα προστατευόμενης αγοράς, ό,τι δηλαδή ισχύει σήμερα με τα αιολικά πάρκα που παράγουν ρεύμα το οποίο και απορροφά η ΔΕΗ σε καλές τιμές.

Επίσης ένας πρόσθετος λόγος που δεν προχώρησαν να κάνουν επενδύσεις είναι ότι η Κυβέρνηση, «στη φούρια» της να δείξει ότι ανοίγει η αγορά, αδειοδότησε το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, χωρίς να υπάρχει ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός και χωρίς να χρειάζεται τόσες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής το σύστημα. Άρα το ρίσκο πολλαπλασιάστηκε μ' αυτήν τη μέθοδο και, κατά συνέπεια, η ανασφάλεια των υποψηφίων επενδυτών έγινε ακόμα μεγαλύτερη.

Τέταρτον: Χορηγήθηκε στη ΔΕΗ ενιαία άδεια παραγωγής. Επίσης, η φόρτιση των μονάδων -θα πρέπει να το σημειώσετε αυτό- προβλέπεται με βάση κάποιες προσφορές που αντανακλούν το μεταβλητό κόστος, δηλαδή μόνο το καύσιμο. Βέβαια, κάτι τέτοιο δημιούργησε αντικειμενικές δυσκολίες.

Όλοι αυτοί οι λόγοι υποχρεώνουν την Κυβέρνηση να φέρει εδώ το άρθρο 23 του συζητούμενου νομοσχεδίου. Η Νέα Δημοκρατία βέβαια διακρίνεται από ένα πάθος κατά του δημόσιου τομέα. Ό,τι δημόσιο εξοστρακίζεται από τη Νέα Δημοκρατία. Κατά συνέπεια από τη Νέα Δημοκρατία εξοστρακίζεται και η ΔΕΗ, άσχετα εάν η ΔΕΗ, παρ' ό,τι έχει δεσποζούσα θέση στην αγορά, δεν κάνει κατάχρηση.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η ΡΑΕ κακώς υπέβαλε πρόταση για μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό, αφού δεν είναι στις αρμοδιότητες της και κακώς επέβαλε πρόγραμμα στη ΔΕΗ, όταν ουδείς προσπάθησε να προστατεύσει τους καταναλωτές στα νησιά και να ενισχύσει την παραγωγή έστω και κατά τι παράτυπα. Ο κ. Παυλίδης στην επιτροπή μίλησε κατ' επανάληψη για τις διακοπές ρεύματος που σημειώνονται στα νησιά. Εκεί, λοιπόν, έχουμε τη Ρυθμιστική Αρχή που δίκην δικαστή επιβάλλει πρόγραμμα στη ΔΕΗ, γιατί προσπάθησε να καλύψει τους πελάτες της και να δημιουργήσει ασφάλεια εφοδιασμού στα τοπικά δίκτυα.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, κατάχρηση της δεσποζουσας θέσης. Ποια είναι η λύση; Η λύση κατά την άποψή μου είναι πρώτον, να υπάρχει προσανατολισμός της Κυβέρνησης για την περιφερειακή αγορά των Βαλκανίων. Αν πάμε να δούμε τη ΔΕΗ στα Βαλκάνια, θα διαπιστώσουμε ότι η ΔΕΗ θα είναι το 25% της αγοράς και όχι το 90% και πλέον που ισχυρίζεται η Νέα Δημοκρατία.

Κατά συνέπεια η Κυβέρνηση θα έπρεπε να δώσει βαρύτητα στις διασυνδέσεις προς το Βορρά, προς την Ανατολή και προς τη Δύση. Πιστεύω ότι γίνονται φιλότιμες προσπάθειες. Απ' ό,τι είδα στις τροπολογίες, υπάρχει και μία για την ενίσχυση αυτών των αναγκαίων επενδύσεων προκειμένου να υπάρξει αυτή η περιφερειακή αγορά. Σε αυτήν την περίπτωση, στην περιφερειακή αγορά, η ΔΕΗ δεν θα έχει δεσποζούσα θέση, θα είναι όμως ένας γερός παίκτης.

Δεύτερον, χρειάζεται εκσυγχρονισμός και ενίσχυση της ΔΕΗ που πρέπει να παίξει ρόλο στην περιφερειακή αγορά. Εδώ λοιπόν στα πλαίσια της ενίσχυσης δεν πρέπει να υπάρχει αποκλεισμός της ΔΕΗ, κύριε Υπουργέ, από τα καινούργια MW και τους διαγωνισμούς του ΔΕΣΜΗΕ που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 23. Πιστεύω ότι με τον αποκλεισμό της ΔΕΗ

δημιουργείται καλώς ή κακώς ένα ειδικό προστατευτικό καθεστώς για τους ιδιώτες.

Πιστεύω ότι θα έπρεπε να υπάρξουν με ίσες ευκαιρίες και η ΔΕΗ να μπορεί να παίρνει μέρος στους διαγωνισμούς. Εξάλλου η εμπειρία από την εφαρμογή του άρθρου 11 του νόμου 2773 λέει ότι στη Ρόδο η ΔΕΗ κέρδισε το διαγωνισμό με έκπτωση πάνω από 15% ενώ στην Κρήτη ουδείς ιδιώτης προσήλθε...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Η Ρόδος όχι ακόμα, διότι μπήκε τώρα η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Επίσης, κύριε Υπουργέ, έπρεπε να γίνει το άνοιγμα της αγοράς του φυσικού αερίου. Με το άρθρο 24 του νομοσχεδίου υπάρχει σχετική πρόβλεψη και δίνεται η δυνατότητα στους παραγωγούς να προμηθεύονται φυσικό αέριο έξω και μετά από το δίκτυο της ΔΕΠΑ. Ταυτόχρονα, κύριε Υπουργέ, πρέπει να υπάρχει και διαχείριση των ρύπων συνολικά και όχι μόνο από την ηλεκτροπαραγωγή. Έχουμε μία υποχρέωση από τη Σύμβαση του Κιότο. Θα πρέπει εδώ να υπάρχει μία γενικότερη αντίληψη.

Θα πρέπει επίσης να υπάρχει φροντίδα για ενεργειακή οικονομία, για υποκατάσταση ηλεκτρικών φορτίων από το φυσικό αέριο, όπως επίσης για εξοικονόμηση ενέργειας γιατί είναι η πλέον προσοδοφόρα επένδυση που μπορεί να γίνει στην ελληνική οικονομία.

Διάβαζα τις προηγούμενες μέρες την έκθεση της ΠΑΕ για το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Παρ' ότι δεν έχει αρμοδιότητα, μας έστειλε την πρότασή της. Την περιμέναμε από σας και μας την έστειλε ο κ. Κάπρος ίσως από υπερβάλλοντα ζήλο. Εκεί προβλέπεται ότι η Ελλάδα θα καταναλώνει κατά κεφαλήν περισσότερη ενέργεια από τη Γερμανία.

Επιτέλους, κύριε Υπουργέ, ας κατανοήσουν και οι κύριοι της ρυθμιστικής αρχής ότι χρειάζεται να λάβουν υπόψη τους και τα σενάρια της ενεργειακής οικονομίας.

Θα πρέπει επίσης να εισαχθούν στις νέες μονάδες παραγωγής και τα στερεά καύσιμα, λιγνίτες, και λιθάνθρακες. Εάν εξασφαλίσουμε ρύπους με την υποκατάσταση ηλεκτρικών φορτίων με φυσικό αέριο –βλέπω εδώ μία τροπολογία πολύ θετική– θα μπορούμε να πούμε να αξιοποιηθούν και οι λιγνίτες της Δράμας. Επίσης θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε και λιθάνθρακα στο νότο, όπως επιβάλλει η ασφάλεια εφοδιασμού για το ελληνικό σύστημα το οποίο δεν έχει ισχυρές διασυνδέσεις και δεν έχει μονάδες παραγωγής στο νότο. Τέλος η φόρτιση των μονάδων από το ΔΕΣΜΗΕ να γίνεται με προσφορές που πρέπει να αντανakλούν το ελάχιστο και το μέγιστο μεταβλητό και συνολικό κόστος. Αυτά κατά την άποψή μου θα πρέπει να γίνουν.

Με το άρθρο 23 του νομοσχεδίου, αλλά και με τα άλλα άρθρα γίνεται μία προσπάθεια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Πιστεύω όμως ότι είναι ελλιπής. Στα 900 και στα 400 MW θα πρέπει να συμμετέχει και η ΔΕΗ για να υπάρξει ουσιαστικός ανταγωνισμός. Επίσης είναι θετικό το ότι δίνετε 1600 MW πέραν του Λαυρίου για να ανανεώσει η ΔΕΗ τις παλαιές της μονάδες.

Αν δεν γινόταν αυτό, κύριε Υπουργέ, οι νέοι παραγωγοί θα υποκαθιστούσαν τις μονάδες της ΔΕΗ στην ημερήσια αγορά. Έτσι λοιπόν οι μονάδες της ΔΕΗ θα πέρναγαν στην εφεδρεία ενώ τα χρήματα της εφεδρείας ισχύος θα τα έπαιρναν οι νέοι επενδυτές και αυτό θα ήταν απαράδεκτο. Επομένως πολύ σωστά γίνεται αυτή η ρύθμιση.

Επίσης θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, να υπάρχει αλλαγή του τρόπου της προσφοράς στην κατανομή των φορτίων και η φόρτιση των μονάδων και οι προσφορές να αντανakλούν –προβλέπεται από το νομοσχέδιο– τουλάχιστον στο μεταβλητό κόστος. Εδώ πρέπει να αναθεωρηθεί η σχετική διάταξη.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι χρειάζεται πολλή δουλειά για να υπάρχει απελευθέρωση της αγοράς. Όχι για να γίνουν κάποιες δουλειές, όχι για να γίνουν κάποιες μεγάλες business αλλά για να υπάρχει ωφέλεια στον Έλληνα καταναλωτή.

Πιστεύω ότι έχουν γίνει πολλά θετικά βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση. Χρειάζεται όμως να κουβεντιάσουμε με πολύ μεγάλη ευχέρεια χρόνου, που δυστυχώς σήμερα δεν έχουμε. Χρειάζεται να διαμορφώσουμε ένα μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό που να καλύπτει όλα τα χαρακτηριστικά του άρθρου 3 του ν. 2773 και να προχωρήσουμε με τόλμη σε μια αγορά που

πράγματι θα δίνει ίσες ευκαιρίες και καλύτερο αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Ανθόπουλε, θέλετε να δευτερολογήσετε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εσείς, κύριε Τσιαρτσιώνης;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, να ανοίξει η αγορά. Όμως τι σημαίνει να ανοίξει η αγορά. Σημαίνει ότι ο καταναλωτής πλέον θα μπορεί να επιλέξει το δικό του παραγωγό. Για να γίνει αυτό πρέπει να μπουν και νέοι παίκτες στο παιχνίδι. Για να μπουν νέοι παίκτες στο παιχνίδι, από ό,τι ακούστηκε, αυτό δεν φαίνεται να γίνεται με τις προϋποθέσεις που ανοίγει το νομοσχέδιο, μια και αφήνετε μια θολή εικόνα, κύριε Υπουργέ, σε ό,τι αφορά τους όρους και των διαγωνισμών και σε ό,τι αφορά τους όρους σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς. Τις αφήνετε βέβαια και το λέτε σε υπουργικές αποφάσεις στο μέλλον. Ουσιαστικά σε αυτήν τη δεδομένη συγκυρία αν πρέπει κάποιος να σχεδιάσει, πρέπει να δει ολόκληρο το πλάνο που εσείς έχετε σκοπό να θεσμοθετήσετε. Όσο δεν βλέπει αυτήν την εικόνα, δεν πρόκειται κανείς να πάει να κάνει επένδυση. Ακόμη προς όφελος του καταναλωτή το άνοιγμα της αγοράς δεν συντελείται.

Ας δούμε όμως λιγάκι ποια είναι η πίτα όλης αυτής της ιστορίας. Ξέρετε πολύ καλά και σεις ότι έτσι όπως κατανέμονται τα φορτία στην ετήσια διάταξή τους, η περιοχή των αιχμών, δηλαδή το σύστημα, ενώ έχει εγκατεστημένη ισχύ 10.500 MW, ουσιαστικά χρησιμοποιεί τα 7.000 και αυτό που μένει πέρα από τα 7.000 MW είναι κάποιες αιχμές οι οποίες αντιπροσωπεύουν σε όλο το έτος το 3% της παραγόμενης ενέργειας. Μιλάμε ότι οι ιδιώτες ή, εν πάση περιπτώσει, οι καινούργιοι παίκτες θα κληθούν να καλύψουν αυτό το κενό. Όμως αυτό το κενό δεν είναι επαρκές για να ανοίξει την αγορά, δεν είναι επενδυτικό κίνητρο. Και από εκεί και πέρα εσείς βλέποντας όλα αυτά τι κάνετε; Ουσιαστικά τακτοποιείτε μερικώς μέχρι το 2007 ενδεχομένως, με διάφορους τρόπους αυτό το ενεργειακό έλλειμμα που σήμερα υπάρχει και βέβαια δεν είναι έλλειμμα βάρους αλλά έλλειμμα αιχμών και θα μπορούσαμε με πολύ προσφορότερους και πολύ οικονομικότερους τρόπους να το καλύψουμε. Δίδετε αυτές τις μονάδες ή τη δυνατότητα να γίνουν αυτές οι μονάδες. Η ΔΕΗ πλέον μπορεί να ανανεώσει το δυναμικό της, τα ΕΛΠΕ θα φτιάξουν μια μονάδα, το Λαύριο θα γίνει, και ουσιαστικά έτσι καλύπτετε αυτό το έλλειμμα. Ε, πείτε το λοιπόν ότι «όλη η ιστορία είναι να διαχειριστούμε κάποια πράγματα εδώ εν όψει πολιτικών εξελίξεων και εν όψει κάποιων διεργασιών στις οποίες εμείς θα πρέπει να φανούμε αρεστοί» και από εκεί και πέρα αφήστε τα υπόλοιπα.

Διότι εσείς τι κάνετε; Αυτήν την ώρα φέρνετε ένα νομοσχέδιο και εσείς ο ίδιος υπόσχεστε τον Οκτώβριο να ανοίξουμε το διάλογο για να προσαρμόσουμε την ελληνική νομοθεσία και την ελληνική διάρθρωση της ενέργειας στη νέα οδηγία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ: Για το 2007.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΑΡΤΣΙΩΝΗΣ: Για το 2007 και μετά. Μα, αν δεν προετοιμάσουμε από τώρα το 2007 και ξαφνικά πέσει η αυλαία, καταλαβαίνετε τι θα συμβεί; Επομένως πείτε ότι αυτή η ιστορία είναι για να τακτοποιήσουμε ορισμένα πράγματα, να ροκανίσουμε λίγο το χρόνο μέχρι να φθάσουμε εκεί που πρέπει να φθάσουμε και από εκεί και πέρα βλέπουμε και κάνουμε. Αλλά έρχεστε επίσης και θεσμοθετείτε κάποια πράγματα τα οποία δεσμεύουν και τις επόμενες κυβερνήσεις. Και αυτό βρίσκεται στα όρια της πολιτικής ηθικής. Ανοίξετε το διάλογο, τον Οκτώβριο να καθίσουμε να συζητήσουμε ένα σωρό πράγματα και από εκεί και πέρα να νομοθετήσουμε. Μπορεί και να διαφωνήσουμε, δεν έχει σημασία. Αλλά τότε θα υπάρξουν αυτές οι διαδικασίες που θα σας νομιμοποιήσουν για να το κάνετε. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Δύο κουβέντες, κύριε Πρόεδρε.

Γιατί δεν χρειάζεται να πούμε πάρα πολλά πράγματα για να δώσουμε τη δική μας θέση και γιατί καταψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Παίρνω το λόγο να πω δύο πράγματα. Ρίχνετε πάρα πολύ βάρος, ευθύνες στην καθυστέρηση που υπήρχε μέχρι σήμερα στην αξιοποίηση της γεωθερμίας της ΔΕΗ. Λες και αν ήθελε η Κυβέρνηση να αξιοποιηθεί –η όποια κυβέρνηση- δεν θα γινόταν αυτό το πράγμα, θα σκόνταφτε στη βούληση της ΔΕΗ. Εμείς λέμε ότι δεν υπήρχε βούληση από την πλευρά της Κυβέρνησης και να μη ρίχνουμε τα βάρη στη ΔΕΗ. Έχει αμαρτίες και η ΔΕΗ, σίγουρα. Αλλά δεν υπήρχε βούληση από την πλευρά της Κυβέρνησης να αξιοποιηθεί κύρια η διαθερμία.

Κύριε Πρόεδρε, πολλή κουβέντα έγινε για τους κανόνες υγιούς λειτουργίας της αγοράς. Ποιοι είναι επιτέλους αυτοί οι κανόνες; Και αν δεν είναι να λειτουργήσουν, γιατί δεν τους επιβάλλετε να λειτουργήσουν αυτοί οι κανόνες στην αγορά; Και έχουμε αυτό το πρόβλημα που αναφέρθηκε από εδώ όχι μόνο στον τομέα αυτόν, αλλά σε πάρα πολλούς τομείς της οικονομίας μας. Εμείς λέμε ότι μέσα στα πλαίσια αυτής της αγοράς, ένας κανόνας μονάχα υπάρχει, ο κανόνας του ισχυρού. Και ο κανόνας αυτός επιβάλλει ζούγκλα στην αγορά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η κ. Ξηροτύρη έχει το λόγο.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κύριε Υπουργέ, στην τροπολογία μου κυρίως για τα θέματα της αγοράς ενέργειας, των ρυθμίσεων, είχα θέσει ορισμένα ζητήματα, τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά για να λειτουργήσουν οι όποιες τροποποιήσεις-βελτιώσεις ή μη κλπ. που έχετε κάνει σε αυτό το νομοσχέδιο. Για να μπορέσει να γίνει αυτή η ειδική μελέτη, στην οποία θα στηριχθεί ο διαχειριστής του συστήματος για να συνάψει τις συμβάσεις ισχύος κλπ., πρέπει να μας πείτε εδώ, να δεσμευθείτε δηλαδή πότε θα τελειώσετε με το μακροχρόνιο ενεργειακό προγραμματισμό. Και μάλιστα, εμείς λέμε ότι αυτό το νομοσχέδιο θα πρέπει να ισχύσει μετά από αυτόν τον προγραμματισμό. Γιατί όλες οι ρυθμίσεις ισχύος, τα 900 MW τα συν 400 MW κλπ., φαίνονται ότι δεν αιτιολογούνται, φαίνονται ότι έχουν μία αυθαίρετη αιτιολόγηση και κατά τους διάφορους θα μπορεί να εκλαμβάνονται ότι ενδεχομένως να εξυπηρετούν κάποιες καταστάσεις. Η μεγάλη ζήτηση της αύξησης από τη ρυθμιστική αρχή ενέργειας μας κάνει δύσπιστους, όπως και ο περιορισμός από την άλλη πλευρά. Επομένως θα πρέπει να έχουμε μια ολοκληρωμένη έκθεση για όλες αυτές τις ανάγκες που έχει η χώρα. Όπως επίσης χωρίς τον ενεργειακό σχεδιασμό, χωρίς να έχουν εκδοθεί οι κώδικες και οι κανονισμοί με τις υπουργικές αποφάσεις, πάλι δεν μπορεί να λειτουργήσει αυτό το νομοσχέδιο.

Δεν μπορείτε δηλαδή αυτήν τη δύσκολη περίοδο, μέχρι την έναρξη αυτής της περιόδου, που λίγο-πολύ είναι προσαρμοσμένο το παιγνίδι, το πώς θα γίνει με τις νέες μονάδες και πώς θα μπου και ποιοι θα τις διεκδικήσουν. Δεν μπορεί να λειτουργήσετε χωρίς να έχετε τους κανόνες και τους κώδικες. Όπως δεν μπορεί να λειτουργήσει η διάταξη που έχετε βάλει περί μεταβλητού κόστους κ.ο.κ.

Πώς θα καθορίζονται όλες αυτές οι διαδικασίες και πώς πραγματικά θα προφυλάσσεται το σύστημα; Θέλετε να πάτε σε ένα σύστημα υγιούς ανταγωνισμού και απελευθέρωσης της ενέργειας; Θα πρέπει να θέσετε τους κανόνες. Και δεν αρκεί μόνο ο ΔΕΣΜΗΕ να έχει τις δυνατότητες να κόβει και να ράβει πρέπει να υπάρχουν και τα κατάλληλα εργαλεία στα οποία θα υπακούει και ο ΔΕΣΜΗΕ και αυτοί οι οποίοι θα μπαίνουν στο παιγνίδι.

Ένα άλλο μεγάλο θέμα έχει ανοίξει. Είναι ο λογισμικός διαχωρισμός που δεν κάνει η ΔΕΗ, που η ΡΑΕ την κατηγορεί κ.ο.κ. Μαζί όμως μ' αυτό το μεγάλο θέμα ανοίγει και το θέμα των ενιαίων τιμολογίων, που ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι είναι απαραίτητα για τη χώρα μας, ότι είναι στοιχείο κοινωνικής συνοχής, επειδή η χώρα μας με τις ορεινές και νησιωτικές περιοχές έχει διαφοροποιημένες ανάγκες και τεράστιο, τριπλάσιο σχεδόν κόστος στην παραγωγή της ενέργειας. Πώς θα καλυφθούν αυτές οι ρυθμίσεις σε αυτήν την απελευθερωμένη αγορά ενέρ-

γειας την οποία εσείς επαγγέλεσθε; Τελικά, όλα αυτά τα βάρη θα πέσουν πάνω στον καταναλωτή; Θα είναι σε βάρος της ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας; Είναι ερωτήματα τα οποία πηγάζουν από το ίδιο το νομοσχέδιο.

Εμείς έχουμε μια άλλη φιλοσοφία για το πώς θα προσεγγίζαμε αυτήν την εναρμόνιση με την κοινοτική οδηγία ή αυτήν την εναρμόνιση προς το σύγχρονο περιβάλλον για τα θέματα της αγοράς ενέργειας και της απελευθέρωσης. Δεν συμφωνούμε με τη δική σας φιλοσοφία. Τα είπα και στην πρωτολογία μου και τα είπα και ο συνάδελφός μου κ. Λαφαζάνης. Από εκεί και πέρα πρέπει να παίξετε με γνωστούς κανόνες. Δεν είναι δυνατόν να οδηγήσετε ξαφνικά τη χώρα σε μία ένδεια, όσον αφορά τα θέματα της διαμόρφωσης των τιμών, οι οποίες είναι σίγουρο ότι θα διαμορφωθούν προς τα πάνω και σε μία ένδεια όσον αφορά το τι θα κάνουν οι υποβαθμισμένες περιοχές ή οι περιοχές οι οποίες εξακολουθούν να έχουν ανάγκη. Θα τις στηρίξετε με άλλες επιδοτήσεις; Αυτό πρέπει να φαίνεται σιγά σιγά και από τις τοποθετήσεις σας.

Όσον αφορά το φυσικό αέριο, είναι ακριβότερο αυτήν τη στιγμή και δεν είναι τόσο σύντομος ο χρόνος που θα εξομαλυνθούν τα πράγματα. Έχουμε μόνον έναν αγωγό. Έχουμε μονοπώλιο ακόμα στην τροφοδοσία. Υπάρχει η αναξιοπιστία της τροφοδοσίας και ο δεύτερος αγωγός που έχετε εξαγγείλει δεν έχει χρονικό ορίζοντα περαίωσης. Είναι πάρα πολλά τα προβλήματα που υπάρχουν. Είναι γεγονός ότι πρέπει να καλύψουμε τους στόχους μας για 30% αύξηση και είναι γεγονός ότι θα πρέπει να ρίξουμε όλο το βάρος –και αυτό δεν έχει γίνει και ενδεχομένως η τροπολογία είναι θετική και θα τη συζητήσουμε- στην άμεση κατανάλωση του φυσικού αερίου για οικιακή χρήση, θέρμανση κλπ.

Επίσης θέλω να σας τονίσω και το μεγάλο έλλειμμα που έχει η χώρα μας στην εξοικονόμηση ενέργειας και μέσω άλλων τεχνολογιών και στην εξοικονόμηση ενέργειας με μία αλλαγή πολιτικής, την οποία δεν έχετε κάνει στις μεταφορές, στα θέματα των κανονισμών για τα κτίρια, για τη χρήση της ηλιακής ενέργειας κ.ο.κ. Είναι πάρα πολλά θέματα και παράγοντες και αν είχαμε μία άλλη πολιτική, θα μπορούσαμε να ανακουφιστούμε λίγο από το μεγάλο θέμα που θέτει η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, θέλετε το λόγο;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους για τις παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο της κατ' αρχήν συζήτησης του σχεδίου νόμου. Εισαγωγικά την αποδοχή και τη στήριξη του σχεδίου νόμου και τα υπόλοιπα θα τα πούμε στην αυριανή συνεδρίαση, όπου θα έχουμε αρκετό χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μπορείτε να κάνετε και κάποιες τροποποιήσεις, αν θέλετε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Θα μιλήσουμε αναλυτικά για πολλά από τα θέματα που έθεσαν οι συνάδελφοι κι έχουν ανάγκη μιας εξειδικευμένης απάντησης, για να μπορέσει να γίνει μια ουσιαστική συζήτηση. Νομίζω ότι το σημερινό πλαίσιο ολοκληρώνεται με αυτήν τη διαπίστωση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σαλαγκούδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αυτό που θα ήθελα να ρωτήσω είναι αν ο κύριος Υπουργός θα μας τιμήσει με την παρουσία του και τις επόμενες ημέρες για να μπορέσουμε να κάνουμε ένα διάλογο εποικοδομητικό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Αύριο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Σε εμάς η προσπάθεια θα είναι να προσφέρουμε και προτάσεις για κάποιες έστω συμπληρωματικές αλλαγές τώρα που θα μπορούσαν ενδεχομένως να

κάνουν καλύτερο το νομοσχέδιο τόσο όσον αφορά τη γεωθερμία, τα υβριδικά συστήματα αλλά και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Θα είστε, κύριε Υπουργέ;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Βεβαίως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ: Οπότε μπορούμε να πούμε αύριο τα υπόλοιπα, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς το νομο-

σχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 1ης Ιουλίου 2003 και ερωτάται το Τμήμα αν επικυρώνονται.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς, τα Πρακτικά της Τρίτης 1ης Ιουλίου 2003 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 16.06', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 17 Ιουλίου 2003 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

